

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljske izdaje
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneve po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

London - Paris - Rim

V jugoslovansko - italijanskem sporu oziroma v vznemirjenju na jugovzhodnem delu Evrope sploh je bilo opaziti dvoje stališč, ki sta se v svojih poročilih križali; oziroma je politična javnost skrbno pazila, kaj pravi ena, kaj pravi druga, kako govori London in kako govori Paris. Bolj kot kdaj prej se je sedaj videlo jasno, da sta angleška in francoska diplomacija na delu, da se kosata ena z drugo in da se je Anglija vrgla po delnem pomirjenju svojih kolonij na evropski kontinent in zlasti na tradicionalno vmešavanje v Sredozemsko morje. Pri tem pa, kakor da se ponavlja stoletna zgodovina, se je jasno pokazala njena tendenca: Francija je zrastle Londonu čez glavo, treba je zmanjšati njen vpliv, kakor je bilo treba zmanjšati Napoleona.

Ta srdit dvoboj ni najnovejšega datuma. Že ob priliki podpisa turško-italijanske pogodbe smo podčrtali, da je bila angleška diplomacija v zadnjem času zlasti ob vzhodnih obalah Sredozemskega morja vztrajno na delu. Grčijo si je znala ne samo ohraniti, ampak jo spraviti še krepkeje pod svoj klobuk, da je moral odnehati tudi Eleftheros Venizelos. Njen najvažnejši uspeh pa je brez dvoma odvrnitev Turčije od Rusije; s posojilom so angleške banke urejevale pot Chamberlainu in čez noč je bila prednja Azija prosta sovjetskega vpliva, Korak za korakom je šla Anglija za tem, da se odstrani turško-italijansko nasprotje. Kljub mosulskemu vprašanju, kljub lausannski pogodbi ter italijanski zahtevi po južnomaloazijski obali in naseljevanju v Anatoliji na eni strani ter strastnemu mladoturškemu nacionalizmu, ki pod vodstvom Kemal paše noče slišati o drugi narodnosti kot turški, o drugi Mali Aziji kot turškonacionalni, na drugi strani je prišlo te dni do podpisa italijansko-turške razsodilne, trgovinske, prijateljske in vojaške pogodbe, o kateri glavno italijansko časopisje ne skriva, da ji je pripisovati velik pomen, in da je Jugoslavijo Italija prehitela.

Isto tekmo smo opazili na zahodnem delu Sredozemskega morja. Spravilo se je na diplomatsko mizo vprašanje, kako bodo na novo porazdeljene soudeležbe velesil na Tangerju; vprašanje, kdo naj varuje tuniško - afrikanško - tripolitansko obalo. In četudi se italijanske zahteve po popolni enakovrednosti niso povsem upoštevale in izpolnile, je vendar Italija na angleško posredovanje in pritisk izsilila svojo več ali manj pomembno soudeležbo. In najzadnje je stopilo na dan vprašanje Sredozemskega morja v naši neposredni bližini, našega Jadrana in italijanske ekspanzivnosti proti severu in vzhodu.

Stalno torej ista linija: Dvoboj med Anglijo in Francijo, ki se je po angleškem mnenju prekreplekajeda ne samo na kontinent, ampak tudi na morje. Nastane pa vprašanje, v koliko, z angleškega stališča vzeto, podpira Anglija Italijo radi njenega lastnega interesa. Že v stari do predvojni angleški diplomatski normi o evropskem ravnotežju je bila, da se to ravnotežje vzdrži tudi v Sredozemskem morju, zibelki najvažnejših političnih dogodkov Evrope, Anglija stalna zaščitnica Italije. Razen tega načela o ravnotežju je prišlo tudi v poštev vprašanje angleške posesti v neposredni italijanski bližini. Odkar je nastopil svojo pot italijanski nacionalizem, je bilo treba ta nacionalizem usmeriti v stran, kjer bi bil od Londona sicer varovan, a angleškim interesom neškodljiv. To dejstvo je postalo posebej važno, odkar je italijanski nacionalizem dosegel svoj višek v fašizmu in Mussoliniju, ki je izdal parolo o starorimskem imperiju, katerega naj oživi ravno fašizem, o Sredozemskem morju, katerega naj bo Italija naraven gospodar, o kolonijah v Afriki in ob obrežju, katere potrebuje stalno naraščajoče italijansko prebivalstvo. Vsa ta smer brezdvomno ne gre tudi v angleški zamisel. Pomisliti je, da je Malta za Anglijo izrednega pomena; da je Sredozemsko morje za Anglijo pogoj, brez katerega ni Egipta, ne prehoda v daljni Vzhod. Italijo je torej bilo odvracati v tisto smer, kjer je bil angleški vpliv spodrinjen po francoskem, in to je v prvi vrsti ravno naša država Jugoslavija. Dve muhi z enim udarcem zasleduje torej angleška diplomacija. Spodrivati Francijo in varovati sebe ter ugoditi tretjemu, v škodo Parizu, a v prid politiki Londona.

Kljub vsemu temu ostane odprto dvoje vprašanje: Ali bi Italija dovolila — strogo teoretično vzeto — trenutno kak vojaški spopad med nami in Italijo, in drugič, ali bi Anglija dopustila, da se Italija krepko zasidra ob naši jadranski obali. Zdi se, da lahko za nikamo tako prvo kot drugo vprašanje. Kakor

London apelira na Italijo

v London, 2. junija. (Tel. »Slov.«) »Morning Post«, »Daily News« in »Daily Chronicle« danes soglasno predlagajo, da naj angleška politika Sredozemskega morja ustvari akcijo po načrtu v zadevi italijansko-jugoslovanskih odnosov. »Morning Post« pri tem izjavlja, da naj se v obeh državah zunanja politika, še preden bi prišlo do novih razgovorov, odstrani iz atmosfere notranje politike. »Daily News« dovoljujejo Italiji, da se kot podlaga za mirno politiko sporazuma sprejme revizija kolonialnega vprašanja v obliki novega ozemlja za naseljevanje, ker bo problem italijanskega prebivalstva, če se o njem prej ne razgovorijo sporazumno, prej ali slej prevladal Evropo. »Daily Chronicle« pravi, da se more obdržati sedanja meja med Italijo in Jugoslavijo samo na stroške možnih konfliktov. Poseben poročevalec »Daily Newsa« potrjuje iz Beograda, da so pri zadnjih protitalijanskih nemirih igrali glavno vlogo ne nacionalisti, temveč komunistični hujskači. Dasi se v informiranih krogih smatrajo italijanske zahteve po odškodnini za neprimerne, se vendar upa, da bo prišlo do zadovoljivega sporazuma z Italijo, ker se stavljajo najboljše nade na strani Jugoslavije na izmenjavo misli, ki se vrši sedaj med Beogradom, Londonom in Parizom o italijansko-jugoslovanskih odnosih. — Iz Bukarešte se poroča, da o odgoditvi konference male antante ne more biti govora, ker je položaj dovolj razčiščen.

Pribičevićev rog nima odmeva

r Beograd, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Celokupna javnost odločno odklanja način borbe, ki jo je uvedel Pribičević s svojo družbo. V želji priti v vlado, hoče to izsiliti z obstrukcijo v skupščini in skupščinskih odborih in z izgrediv, tako da je v hujskanju in netenju mržnje današnja opozicija dosegla višek. Moti pa se, če misli s takim delovanjem doseči svoj cilj. Dosegla je danes to, da izbrube in obnašanje opozicije že vsi obsojajo. Merodajni činitelji so že danes na jasnem, kdo so intelektualni krivci za poslednje krvave incidente in za hujskanje in netenje mržnje.

Današnji »Odjek«, Davidovičev glasilo, piše v uvodnem članku ob takih Pribičevićevih nastopih in pravi, da je današnja opozicija, ki jo v glavnem vodita Pribičević in Radić, svojo vlogo v teh težkih časih usmerila na to, da moti konsolidiranje razmer v domovini. Ljudje, ki v tako težkih trenutkih s svojim zlobnim in za narod nesimpatičnim delom prirejajo znane scene v parlamentu in ustvarjajo vse mogoče zapreke, pozabljajo na odgovornost, ki jo želijo napraviti vladi, ki pa bo padla na nje same. S stališča čisto strankarske politike bi se moglo odpravljati to, kar delata Radić in Pribičević, ker jih tako zlobno delovanje diskreditira v očeh ljudstva. Vendar pa moramo obsoditi to delovanje s stališča splošnega političnega položaja naše države in razmer, v katerih se nahajamo.

Dalje pravi »Odjek«, da je še bolj žalostno to, da govorijo o svobodi govora in tiska ravno tisti ljudje, ki so bili najhujsji in najernejši reakcionarci, ko so bili na vladi, ki so izglasovali najbolj reakcionarne zakone, preganjali politične nasprotnike, popolnoma uničili svobodo tiska, vršili nad volivci nasilje itd. Končno pa se ni treba čuditi ne Radiću ne Pribičeviću, kajti njuna preteklost in njuna mentaliteta jasno dokazuje, da onadva ne moreta biti drugačna. V vsem njunem delovanju ni niti najmanjše državniške, še manj pa politične modrosti. — Nadalje pravi »Odjek«, da se je radi Radićevega in Pribičevićevega delovanja pričelo v krogih vladne večine govoriti o tem, kako bi bilo treba zaščititi večino pred terorjem parlamentarne manjšine.

K položaju vlade same nam izjavljajo demokrati:

»Vladni položaj je trden. Nikdar dosedaj ni bila ta vlada močnejša, kakor je sedaj po tej razdiralni obstrukciji opozicije, po defetistični borbi radikalnih nezadovoljencev. Videlo se je enkrat, da uživa vlada popolno zaupanje vseh činiteljev in da so zamen vsi napor, da bi se z intrigami vrgla. Dokler vlada uživa zaupanje krone in ima za seboj večino 200 poslancev, so vse vesti o spremembah prazna bajka. Opozicija mora že enkrat vedeti, da so vse njene nade zaman in da mora spremeniti svoj nelojalen in razdiralen način borbe proti vladi, katera borba gre na račun naše države same. Vlada je popolnoma stabilna. Nobene intrige niso pomagale, da bi se patriotsko delovanje vlade onemogočilo.«

Še finančni odbor nima miru

r Beograd, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Današnja seja finančnega odbora se je pričela ob 5 popoldne. Takoj po prečitani zapisniki je Pribičević zahteval besedo in ponovno izjavil, da opozicija ne more delati v skupščini, dokler ne dobi zadoščenja, in dokler se niso kaznovali tisti, ki so odgovorni za zaplenitev njihovega časopisja. Nadalje pravi, da se ne more mirno razpravljati, »kajti mi smo razdraženi«. (Medklie: »Razdraženi ste Vi, nihče drugi v državi ni razdražen!«) Pribičević je skoro celo uro govoril o tem, kaka mržnja vlada v naši državi poslednje čase.

V istem zmislu je govoril Demetrovič (SDS), nakar je demokrat Sečevor ponovil, da vsi obžalujemo zadnje dogodke. Tudi sami vladni člani obžalujejo incidente. Odločno zavrača trditve, da je demokratska stranka odgovorna zanje. Člani večine ne odobravajo nasilja niti od zgoraj niti od zdolaj. Ugotovilo pa se bo, kdo nosi odgovornost, ali so za to odgovorni tudi državni organi ali kdo drugi. Poslanec je prišel v stik z mnogimi očitvidci, med njimi so tudi narodni poslanci. Vsi pripovedujejo, da je bilo orožništvo do skrajnih meja tolerantno in pomirljivo. Ko pa je prišlo do spopada, je seveda prišlo do nemilih prizorov. Vse to nam samo škoduje.

Francija, ima tudi Anglija največji interes na miru. Ne samo radi Rusije, radi tlenja v kolonijah, radi dvoboja z Ameriko, ampak tudi radi matice-države, njenih gospodarskih razmer in mišljenja prebivalstva. Da bi pa Anglija dopustila gospodstvo Italije nad celim Jadrantom, ne dopuščala njena splošna sredozemska politika. Že ob priliki, ko naj bi se bil izvedel v celoti londonski dogovor iz leta 1915, je Anglija italijansko zahtevo po Dalmaciji gladko odbila; brez dvoma ne iz ljubezni do Jugoslavije, ampak v interesu svoje

Kdo je pravi krivec teh izgrediv? Kdo hujska dan na dan? Kdo neti mržnjo? Takšni krvavi dogodki ne služijo državnim interesom, niti njenemu ugledu. Zato se mora odgovornost natančno ugotoviti. Vi sedaj grozite, da boste onemogočili vsako delo v skupščini. Na dnevnem redu je obtožba opozicije, ki se mora vzeti v razpravo. Dokler se razprava o njej ne konča, ne moremo razpravljati o zahtevah opozicije glede ankete. Čemu potem tako hujskanje? Vlada je vedno pokazala dobro voljo, pa jo bo gotovo tudi pri tej priliki. Pribičević trdi, da je mržnja dosegla vrhunec, da želi vlada državljansko vojno. Jaz pa trdim, da je večina kakor vlada tolerantna do skrajnosti. Mi ne želimo izzivati niti borbe niti mržnje. Zato večina ne more biti odgovorna za nasilja in krvave dogodke. Ko boste vi na vladi in Pribičević notranji minister, potem dovolite, da se na ulicah postavljajo barikade in strelja na orožništvo! Vladna večina je že ponovno pristala na anketo. Vendar mora tak način borbe obsoditi, ker vam ne bo pomagal do tega, da bi se strasti pomirile. Dalje je neumestna borba v finančnem odboru, ker se mora razpravljati o važnih in splošno koristnih zadevah. Zato poziva člane finančnega odbora, da delajo.

politike. Premočna Italija v sredozemskem morju in italijanski temperament, postaneta lahko najbolj kvarna ravno Angliji.

Vsled tega smatramo, da je naš najnovejši spor z Italijo — gledati v luči te velike diplomacije — tak, da ni nasedati razburljivim govoricam, da je treba misliti realno ter vedno in povsod ohraniti hladno kri. Če kje, bo obveljala v zunanji politiki resnična vodnica pokojnega Pašića: ima vremena, ali po naše: Treba je čakati in marsikaj začasno dopustiti.

Nato se je soglasno sprejela prva točka dnevnega reda o dodelitvi brezplačnega materiala za graditev hiš dobrovoljcev. Ta zakonski predlog se je v finančnem odboru soglasno sprejel. (Medklie: »To je zaupnica vladi, ki skrbi za dobrovoljce!«) Nato se je, seja zaključila.

Vlada odgovarja Italiji

Beograd, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Snoči je zunanji minister g. dr. Marinković poslal tukajšnjemu italijanskemu poslanstvu odgovor naše vlade na njegovo noto, ki jo je izročil preteklo nedeljo in v kateri je g. Bodrero protestiral proti protitalijanskim demonstracijam v Splitu in Šibeniku ter zahteval materialno odškodnino za škodo, prizadejano italijanskim podanikom v teh mestih. O sami vsebini odgovora naše vlade (ki se mimogrede rečeno predaja preje, nego se je iz Rima prejel odgovor italijanske vlade na našo protestno noto, ki se je izročila pred italijansko v Beogradu) smo dobili sledeča obvestila:

Na prvem mestu izraža naša vlada svojo obžalovanje radi dogodkov v Splitu in Šibeniku, ki so se po njenem mnenju dogodili radi tega, ker so v Split in Šibenik prišli glasovi o dogodkih v Zadru. Ti glasovi so morda bili pretirani in nenatančni, vendar pa so na mase vplivali tako, da so se dogodili nemili dogodki. Naša vlada je odredila radi tega preiskavo, ki je še v teku. Ugotovilo se bo, kdo je kriv. Krivci se bodo po državnih zakonih poklicali na odgovornost in kaznovali. Ravnotako se bo ugotovilo, koliko so odgovorni za te dogodke zastopniki oblasti. Če so oni krivi, bodo občutili posledice zakona.

V noti se nadalje pojasnjuje, da so se demonstracije v Splitu in Šibeniku mogle dogoditi v teh razmerah samo radi tega, ker so nenadoma prišle vesti o dogodkih v Zadru. Vlada je odredila, da se preišče in ugotovi škoda, ki se je prizadejala ob priliki demonstracij italijanskim optantom in podanikom v Splitu in Šibeniku. Po ugotovitvi zneska se bo dala odškodnina.

Vlada je prepričana, da se bodo potem — po kaznovanju krivcev in po plačanju odškodnine oškodovanim — odnosi popravili in da bo odgovor naše vlade, ki je navdahnjen z istimi lepimi željami, kakor tudi Bodrerova nota od prejšnje nedelje, našlo razumevanje. Vlada izraža nado, da se bodo odnosi med obema državama razvijali pravilno v prijateljskem zmislu. — Izročitev note je objavila beogradska »Avala«, ki objasnjuje vsebino italijanske in naše note. — Inozemski komentariji poudarjajo, da se je znova pokazala velika miroljubnost naše države in da na jugoslovanski strani ni iskati kamnov spodbite.

Ne radi Nettuna - ampak Zadra

r Beograd, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Neresnične so vesti, ki so se razširile po tukajšnjem časopisju, da so se manifestacije v Šibeniku in Splitu izvale ob objavah vladne namere, da bo od narodne skupščine zahtevala odobritev gettunskih konvencij. Te manifestacije so se izvale z vestmi o protijugoslovanskih manifestacijah v Zadru. Večji obseg in resnejši značaj pa so dobile in privedle do nemirov na italijanskem konzulatu, na posestvih italijanskih podanikov in institucijah radi neresničnih in tendenciozno v javnost spuščanih vestih o napadih na konzulat kraljevine SHS v Zadru.

V Zagrebu prepovedano zborovanje.

č Zagreb, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Za jutri, nedeljo, je bilo na dvorišču vseučilišča sklicano protestno zborovanje dijakov in meščanov proti nameravi ukinutvi nekaterih fakultet na zagrebski univerzi. Zagreško redarstvo pa je shod prepovedalo, da ne bi pri tej priliki prišlo do kakih incidentov.

Obsojeni demonstranti v Sarajevu.

č Sarajevo, 2. junija. (Tel. »Slov.«) Radi zadnjih demonstracij je bilo večeraj poleg prejšnjih kaznovanih še 24 oseb. Sarajevski veliki župan je obsodbe takoj potrdil in so kaznovane osebe takoj morale nastopiti svojo kazen.

Mussolini se zahvaljuje Zadru

e Rim, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Podtajnik fašistične stranke Melchior je poslal zadrskemu fašistovskemu tajniku Avenantiju pismo, v katerem izraža Mussolini pohvalo zadrskemu prebivalstvu za tako vzorno vedenje za časa izleta italijanskih prostovoljcev in za časa jugoslovanskih demonstracij.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službe iščejo

Prodajalka
Zeli mesta v trgovini ali kaj sličnega. - Naslov v upravi »Slovenca« pod: »Pridna« št. 4969.

K poštenti hiši
bi šla dama, ki je nad 12 let vodila gostilno in trgovino z mešanim blagom, vajena vseh gospodarskih poslov. Nastopila bi lahko s 1. julijem. - Naslove reflektantov sprejema uprava št. 5019.

Službodobne

Stavbeni tehnik
dober risar in kalkulant, se sprejme v stalno službo. Ponudbe z navedbo referenc na upravo Slovenca pod št. 4936.

Mesarski pomočnik
in večer prekalivalec, dober, samostojen, dobi stalno službo. Plača po dogovoru; nastop takoj. - Naslov v oglašnem odd. »Slovenca« pod št. 4967.

Mesarskega učenca
zdravega, krepkega, poštenih staršev, ki ima zadostno predizobrazbo, sprejme v izučbo mesarski mojster Valentin Jager, št. Vid pri Ljubljani. Hrana in stanovanje v hiši.

Praktikantinja
za pisarno in trgovino, začasno brezplačno, se sprejme takoj. Naslov v upravi pod št. 5006.

Posredstva

Enodružinsko hišo
kupim na Ježici, Novi vasi, Stožah ali kje v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelček Slovenca pod »Enodružinska hiša«. Posredovalci izključeni.

Realitetna pisarna
Ljubljana - Kolodvorska ulica 29, prodaja na Kranjskem in Štajerskem več hiš, vil, gostila, graščin, posestev in stavbišč — in odda stanovanja in lokale v Ljubljani in v Mariboru.

Stanovanja

Komfort. stanovanje
4 sob z vsemi pritliklami, se takoj odda na Miklošičevi cesti (Vzajemna posojilnica). Informacije in ogled ob delavnikih med 2. in 4. uro popoldne pri dr. Oblaku.

Sobo
s kuhinjo ali s štedilnikom, iščeta za 1. julij ali pozneje v Ljubljani dve osebi brez otrok. - Pism. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »100«.

Meblovano sobico
oddam. - Ponudbe na upravo pod »Sobica«.

Neopremljeno sobo
išče boljši gospod. Pisma na upravo Slovenca pod šifro »Soba«.

Zasluzek

Največjo provizijo
nudimo potnikom za prodajo vrednostnih papirjev. Prosimo, prepričajte se. - Uprava »Merkur«, Ljubljana.

5—10
brezposelnim podjetnim osebam se nudi stalno dnevni zaslužek 50 Din. Ponudbe s priloženo 5 Din v znamkah za prospekte poslati upravi lista pod »Slovenija« št. 4870.

Upraviteljstvo hiš
(posestev) - v mestu ali okolici, prevzame v Ljubljani stanujoči vpokojeni uradnik, ki opravlja tudi sodne prisilne uprave. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vestno« št. 2157.

Prodamo

Dražba premičnin
Danes 2. junija ob 14 se prodaja na Mestnem trgu 14 potom sodne dražbe večja množina različnega konfekcijskega blaga, kakor plašči, kostumi, krila, bluže itd., na kar se opozarjajo krojači, trgovci in drugi zainteresirani ter se vabijo, da se dražbe udeležijo.

Pohištvo

dobro ohranjeno, se prodaja. Ogleda se v Gospodski ulici 4/1., poizve se pa poleg hotela »Union«, pri sesalki bencina od 6. do 21. ure.

Fotoaparata
enega za 800 Din, drugega za 200 Din, ima na prodaj Ant. Kanc, Ljubljana, Židovska ulica.

10 hektov vina
se prodaja. Cena Din 4.50 za liter. Vpraša se Jernejeva cesta 8, pritličje, Spodnja Šiška.

Pri nakupu
cimenta Trbovlje in vse železnine, se priporoča tvrdka A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta.

Orehova jaderca
prodaja, dokler traja zaloga, kilogram po 24 Din, tvrdka PETER ŠETINA, Radeče pri Zid. mostu.

Proda se:

1. Österreichisches Zeitschrift für Vermessungswesen, 10 trdo vezanih zvezkov od l. 1903., ko je začel izhajati, do leta 1913. S pestro vsebino iz nižje geodezije, opisi merilnih pripomočkov, z mnogimi tabelami in načrti. 2. M. Pieteršnik: Slovensko-nemški slovar, trdo vezan v dveh zvezkih. 3. Ehre des Herzogtum Krain, orig. Valvazorjevo izdajo prve 4 knjige v enem zvezku vezane. To knjigo se eventuelno tudi zamenja za celotno delo poznejše Krajčeve izdaje. Naslov pove iz prijaznosti uprava Slovenca pod št. 4935.

Obri

Krojaški mojster
sprejme delo na dom. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5001.

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje v največji vrvarni v Jugoslaviji: Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani. Komisijska zaloga: Franc Palme, Ljubljana, Gospodarska c. 7; Celje, Cankarjeva 7 in Maribor, Koroska 8.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

Otomane

630 Din, povzete 40 več, v zelenem ali rdečem goblenu. Pri večjem odjemu za hotele in prenočišča še popust. Solidno delo. - Rudolf Sever, tapetništvo, Marjini trg 2.

Prireditve

Ljubi trotek,
kam greš v nedeljo dne 3. junija, grem k moji matici na rajejanje v »Hotel Tivoli«. Pridi tudi Ti, tam bo velika izbira čebelic.

Razno

Prijetno bivanje
Vam nudi lepo slikano in pleskano stanovanje, katero naj Vam preskrbi tvrdka Josip Marn, Dunajska cesta 9, pleskarska in slikarska delavnica.

Industrij. podjetje v Bosni
išče za svoj kamenolom s pnevmatičnim vrtnjem strokovnega predelavca

koji bi bil pomočnik in namestnik poslovođa v kamenolomu. - Ponudbe je poslati pod »S. 209« na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D. - Beograd.

Gospodinjel - Poskusite

Plamen
idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu.

Trgovska hiša

z velikimi skladišči in trgov lokalom, se prodaja v Kranju št. 109, na Glavnem trgu, nasproti župne cerkve.

Ponudbe na naslov: Kati Vajt, Kranj.

Kupim večjo množino

starih uteži

po 20 g. - Lovro Rozman, special. delavnica tehnic, Ljubljana, Pred prulami 5.

Pšenično moko
najboljših mlinov nudi največje veletrovinne žita in mivskih izdelkov
A. VOLK, Ljubljana
Resiova cesta št. 24.

Žima

najboljša in najcenejša pri
M. Masterl
tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

Pazite na obleke

ker si veliko veliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in barviti v kemično pralnico, kjer je cena najnižja in najbolj solidna postrežba.

Anton Boc

Ljubljana
Selenburgova ulica 6/1.
Tovarna: VIC-GLINCE.

Najlepša drva

Cebin, Wolfova ul. 1/2

Srebrne krone

zlatnike in različno zlato kupi F. Čuden, Prešernova 1, Ljublj.

Klavirol prvih svetov. znamk

ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg 3 (v lastni hiši poleg magistrata).

Zaloga in izposoja: evalea najboljših klavirjev, pianov in harmonijev. Steinway, Bösendorfer, Furrer, Hül, Hofman, Original Stüzel. Ponovila in uglaševanje in popravljanje. Najboljše izbira vseh ostalih glasbenih instrum. in strun.

Žena in njena hoja!

Neki duhoviti Francoz trdi: Plemenitost žene spoznaš po njeni hoji. Ritem, elastičnost, siguren korak so lastnost žene, ki se noče prištevat med povprečne.

PALMA-KAUČUK PETE

Vam dajo siguren in elastičen korak. Na čevlje s francoskimi petami Vam vsak čevljar pritrdi nove tanke PALMA-LOUIS pete.

Natečaj za zborničnega stenografa

Narodna skupščina potrebuje enega dobro izvežbanega **debatnega stenografa**

za stenografiranje slovenskih govorov. Poleg teoretične in šolske kvalifikacije mora imeti kandidat daljšo stenografsko prakso, da more stenografirati najmanj 120 besedi na minuto.

Izbrani kandidat bo najprej nastavljen kot honorarni skupščinski stenograf s stalnim mesečnim honorarjem 3—4000 Din po sposobnosti. Kasneje bi se mogel potrditi in namestiti kot stalni skupščinski stenograf I. kategorije odgovarjajoče skupine, ako izpolni pogoje iz zakona o uradnikih in pravilnika o organizaciji službe v Narodni skupščini in skupščinskih nameštenci.

Pogoj je višješolska izobrazba — univerza, ob pomanjkanju kandidatov s fakultetno izobrazbo se pa sprejme v kombinacijo tudi kandidat z dovršenim izpitom zrelosti ali višjo strokovno šolo.

Z dokumenti opremljene pismene ponudbe s točnim naslovom naj se dopošljejo do 10. junija letos šefu stenografskega biroja Narodne skupščine.

Kandidati, ki pridejo v kombinacijo, se morajo podvreči praktičnemu izpitu za parlamentarne stenografe v Beogradu, event. v Ljubljani.

28. maja 1928. g., Beograd.

Iz Stenografskega Odelenja Narodne Skupščine, Br. 930.

Špaga Grosuplje:

domač slovenski izdelek

Svoji k svojim

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Razstavljeno na Ljubljanskem velesejmu paviljon I 554—558

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

»No, kako se imate?« je vprašal Ciprianovič. »Ta-le fantič nas je precej razpraskal,« je rekel Luka in pljunil, kajti kri mu je še vedno zalivala usta, »a ta račun že še poravnamo!«

»Roke kar ne morem premakniti,« je rekel Marko, »menda je izpahnjena. Naj mu rabelj sveti!«

»Matevžu pa je čelo opraskal,« je dodal Jan. »Da bi imel vsaj kaj pajčevine: zamašili bi si rane, pa bi se kri ustavila. No, sneg tudi za silo pomaga.«

»Saj bi ga bil dobro česnil za slovo,« se je oglašil še Matevž, »da se mi ni kri ulila čez oči, tako da nisem ničesar več videl.«

Sredi besede je umolknil in omedlel: izgubil je bil preveč krvi. Luka je besno zarjovel: »Pa kakšen hinavec je, pasja vera! Po zunanosti kakor gospodična, pa piči kakor gad! No, mu že poplačamo to njegovo potuhnenost!«

Prekinilo ga je konjsko prhanje. V megli so se prikazale sani in se ustavile v bližini. Tačevski je skočil s sani in velel vozniku, naj gre z njim. Hlapec je začuden gledal Tačevskega in Ciprianoviča. Kri, ki jo je zagledal, ga je tako prestrašila, da se je za hip obrnil h konjem in se prekrizal.

Vsi trije so znosili ranjence v sani. Bukojemski so se sprva upirali in niso marali od Tačevskega nobene pomoči, a ta jim je rekel: »Gospoda moja! Če bi bil jaz na vašem mestu, me vi menda tudi ne bi

pustili ležati tu na samem? To je vendar viteška dolžnost, zato vam moram pomagati in tudi sam ne bi odklonil slične usluge!« Te besede so jim šle k srcu in nehali so godrnjati. Kmalu so vsi udobno ležali v širokih saneh na mehki slami in na tihem so bili nasprotniku prav hvaležni.

»Kam pa naj jih zapeljem?« je vprašal voznik. »Le počakaj malo, naložiš še enega gospoda!« mu je zaklical Ciprianovič in k Jacku obrnjen, pristavil: »No, zdaj sva midva na vrsti. Pripravite se!«

Jacek si ni mogel kaj, da ga ne bi prijazno pogledal: »Ali ne bi rajši pustila to stvar?« je vprašal. »Saj sploh ne vem, kako je prišlo do vsega tega. Vi ste me prijazno podpirali, ko so me oni štirje napadali. Čemu bi se torej dvobojevala?«

»Morava se in se tudi bova!« ga je kratko zavrnil Ciprianovič. »Razžalili ste me in vrhu tega zdaj ne smem omadeževati svoje časti. Ali me razumete? Morava se biti, pa naj tvegam življenje in naj pomeni ta boj mojo zadnjo uro!«

»Ha! Naj bo, a jaz tega nisem hotel!« je odgovoril Jacek.

Potegnili sta sablji. Ciprianovič ni bil tako močan kakor Bukojemski, zato pa je bil bolj izvežban. Moral se je šolati pri dobrem mojstru, kajti kazal je veliko izurjenost v napadu, spretno je lovil in odbijal udarce. Tačevski je bil že skoro pozabil na svojo jezo in najrajši bi bil končal dvoboj. Saj Bukojemski so prejeli svojo merico in to mu je zadostovalo. Pohvalil je Ciprianoviča: »Vi ste pa drugačen sabljač!« mu je rekel. »Vam ne morem tako zlahka priti do živoga. Vi bi prav lahko ugnali tudi najboljšega sabljača!«

»Prav rad bi vam to dokazal!« je odgovoril Ciprianovič. Čutil se je počaščenega s priznanjem, ki

mu ga je dal Tačevski; veselilo ga je tudi, da je primerno odgovoril. Samo zelo izurjeni sabljači so si namreč med dvobojem lahko privoščili slične opazke in vpludnost med nasprotniki se je cenila kot dokaz pristnega plemiškega nastopa. Opogumljen je Ciprianovič obnovil svoj napad s svežo močjo, a po ponovnem srečanju je moral priznati, da tekmeču ni kos. Tačevski je prav spretno, čeprav nerad odbijal njegove udarce. Ni imel veselja za resen boj in je vso stvar smatral le za nekako vajo. Hotel se je samo prepričati, kaj zna Ciprianovič in v čem prekaša Bukojemske. Pan Stanislav je to seveda razumel in zato ga je minilo veselje. Prišel je srdito napadati. Tedaj pa se je Tačevski nenadoma pripognil, kakor da bi se naveličal zabave, bliskovito izvedel tako zvani navidezni napad in skočil v stran, da bi se izognil sovražnikovu udarcu. »Zadeti ste!« je dejal Ciprianovič. Ta je res občutil, da mu je nenaadna bolečina prešinila desno roko. Vendar pa je rekel: »Nič zato!«, in boj se je nadaljeval. A konica sablje Tačevskega je takoj pri prvem udarcu zadela Ciprianoviča v spodnjo ustnico, jo presekala in mu raztrgala kos kože na podbradku.

»Brada vam krvavi,« je dejal Jacek.

»Nič za to!«

»Hvala Bogu, da vam ni nič za to,« je odgovoril Jacek, »a meni je dovolj in ponudim vam spravo. Borili ste se res viteško!«

Te besede so Ciprianoviču zelo prišle. Trenutek se je obotavljal: obstal je in premišljeval, ali naj pristane na ponudbo, ali pa nadaljuje dvoboj? Naposled pa je vtaknil sabljo v nožnico in podal Tačevskemu roko: »Naj bo! Saj res krvavim.« Otipal si je z roko podbradek in začutil, da mu curlija kri.

LJUBKA KALJANIČA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23 zvezkov: A. Sheehan, Nočing. Povest izskega dekleta, 24 Din. vez 32 Din. - 24 zvezek: A. Marby, Hanka. Lubiško-srbska povest, 22 Din. vez 30 Din. - 25 zvezek: Haggard, Rei cesarja Montezuma, 32 Din. vez 42 Din. - 26 zvezek: Haggard, Rei cesarja Montezuma, 32 Din. vez 42 Din. - 27 zvezek: Pregelj, Otoci solna, 24 Din. vez 32 Din.

Prof. dr. V. Rožič:

Kam z našo deco

Profesor Milovan Ristič v Belgradu je sestavil lepo 228 strani obsegajočo knjigo z gornjim vprašanjem, oziroma naslovom. Knjiga je tako praktična za današnje čase, ko iz vseh naših šol sili v svet mlad duševni proletarijat, kajti bodimo si odkriti, mi Slovenci proučimo trenutno gotovo preveč mladine s srednješolsko izobrazbo. Da je to res, zato sta najboljša dokaza razpisa uradniških in poduradniških služb pri oblastnih odborih v Mariboru in Ljubljani, kjer se je za 10 do 20 služb potegovalo nad 600 prosilcev! Vsa mesta v državni upravi so zasedena, oziroma prenapolnjena, istotako pri samoupravnih edinicah in avtonomnih občinah. Uredništvo »Slovenca« bo storilo veliko uslugo staršem in dijakom srednjih šol, ako priobči naslednje skromne informativne vrstice, iz katerih bo razvidno, kam, v katere strokovne in za življenje praktične šole se lahko obrne učenec-dijak: prvič po dovršeni ljudski šoli ali po dveh razredih gimnazije, realke in meščanske šole, drugič po dovršeni srednji nižji gimnaziji, realki ali meščanski šoli, tretjič po dovršenih šestih razredih gimnazije ali realke in četrtič končno po dovršeni srednješolski: gimnazijski, realni ali učiteljski maturi.

V navedene štiri oddelke je razdelil profesor Ristič svojo snov in mi si bomo na kratko ogledali vsa štiri poglavja, kajti konec šolskega leta se bliža z brzimi koraki in starši kakor tudi učenci-dijaki nujno potrebujejo kažipotov in nasvetov za prihodnje leto. Preden obširneje o tem govorimo, moramo ugotoviti, da je za Slovence nujno potrebno, da se v gospodarskem oziru preokrenemo z ozirom na nov položaj, ki ga imamo v novi svobodni državi. Priznajmo si, da nas Slovenija sama s svojim poljedelstvom in živinorejo ne more rediti. Treba je, da se na široko razmahnemo, da v prvi vrsti pogledamo po domači bogati državi okrog za kruhom — pardon — za delom. Doma se bo razširila še obrt in industrija, vsi pogoji za to so dani, a razširila se bo tudi drugod — zlasti v Srbiji, Bosni in Hrvatski. Zato je naravno, da se moramo Slovenci veliko bolj kot doslej posvetiti strokovnim, praktičnim poklicem.

A. Kakšnim, katerim praktičnim, strokovnim poklicem se torej lahko posveti učenec

po dovršeni ljudski šoli

ali po drugem razredu gimnazije, realke ter meščanske šole?

Profesor Ristič nasvetuje sledeče strokovne šole in zavode: nižje poljedelske in gozdarske šole, vrtnarske in sadjarske šole, za dekleta: gospodinske šole. — Kje so torej te gospodarske strokovne šole, v katere se lahko gre po dovršeni osnovni šoli ali po dveh gimnazijskih ali realnih (meščanskih) razredih?

Nižje poljedelske (gospodarske) šole so: a) vinogradniška-sadjarska v Bukovu (200 ha), v Vrhu in Iloku. b) Kmetijsko-živinorejska v Kraljevu, v Šabcu, v Čupriji, v Aleksincu, v Bitolju, v Adi, v Slavonki Požegi, v Križevcih (300 ha), v Banji Luki, v Butmiru. c) Specialne poljedelske šole: za kmetijstvo in živinorejo v Gospiču, v Glavici, na Grmu (Novo mesto), v Št. Juriju ob j. ž., v Rakicanih (292 ha), za vinorejo in sadjarstvo (specialne): v Aleksandrovcu in v Petrinji; za vrtnarstvo in cvetličarstvo: v Novem Sadu in za mlekarstvo: v Škofji Loki. Dalje šola za predelavo

(produkcijo) brezalkoholnih pijač v Aleksandrovcu Krumevačkem. Šola za izdelavo brezalkoholnih pijač v Aleksandrovcu v Srbiji je prva te vrste v naši državi in bi jo bilo zelo toplo priporočati.

Oblastne poljedelske šole so še: v Zajčaru, v Požarevcu, Leskovcu, v Modriču in Livnu, v Kragujevcu, v Peči, Skoplju, Prištini, Sinji in Metkoviću. Dalje so v raznih krajih Srbije in Hrvatske razne gospodinske šole, enoletni in polletni tečaji, katerih tu ne bom našteval. Tudi je vse polno drugih kmetijsko strokovnih šol, ki pri nas še niso znane in bi bilo dobro, da bi se naši kmetje in njih sinovi podrobneje seznanili z njimi. Tako imamo poljedelske postaje-zavode za preizkušanje in kontroliranje, za oplemenjevanje in gojenje semen v raznih krajih Srbije in Hrvatske ter v Beltincih v Prekmurju. Radi pre-malega prostora tu ne morem navajati vseh mest (krajev) in zavodov. Kdor se torej zanima za katero vrsto nižjih poljedelskih strokovnih šol, naj se mirno obrne za nasvet na ravnateljstvo Tehnične srednje šole ali na Kmetijsko družbo v Ljubljani. Oba zavoda bosta radevolje dala nasvete in navodila staršem, kam in kako najhitreje in najboljšo spravijo svoje ukaželjne sinove, da se s pridom posvetijo našemu narodnemu gospodarstvu, kajti nam vsem Jugoslovanom najbolj primanjkuje ravno strokovno usposobljenih narodnih gospodarjev in delavcev-strokovnjakov.

Dalje: obrtne in obrtnotrgovske šole, ženske obrtne šole, državne tkalnice v Sarajevu, erarske kovinske delavnice v Sarajevu, obrtna šola v Zagrebu, meščansko-obrtna šola v Belgradu, trgovska šola belgrajske trgovske Omladine v Belgradu, razne vojne šole kakor so podoficijske šole in sicer: a) pehotna v Belgradu, b) pehotna v Zagrebu, c) artilerijska v Čupriji, d) bolničarska v Nišu, e) inženerska v Mariboru, f) konjeniška v Nišu, g) pehotna v Bileću, h) zrakoplovna v Petrovaradinu, i) broderska v Šibeniku, j) mašinska (strojna) v Djenoviću. — So pa še druge šole, v katere gredo lahko naši fantje, ki so dovršili samo ljudsko šolo, a čutijo nagnjenje, veselje, zanimanje in sposobnost za tisto stroko. Take strokovne šole so: vojna-godbena šola v Vrhu, vojna podkovska šola v Zagrebu, vojno-obrtna šola v Kragujevcu, obrtne šole železniških delavnic v Nišu in v Subotici, potem razne sanitetne (bolničarske) šole, tako je šola za dojilje in čuvarice zdravja Rdečega križa v Valjevu, šola za babice v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu, razni desinfektorski tečaji v istih mestih kakor tudi državna šola za razkužitelje v Zagrebu, »Radiša« v Zagrebu, prva šoferska šola inž. A. Djoriča v Belgradu in šoferska šola M. Popadića v Belgradu; potem je obrtna akademija za krojenje oblek in izdelavo ženskih klobukov v Belgradu in končno ruska daktilografska šola istotam.

V drugem delu svoje knjige navaja profesor Ristič šole, v katere lahko gre dijak

po dovršeni nižji gimnaziji,

realni in meščanski šoli. Take šole so v prvi vrsti vse tehniške srednje šole v državi, to je v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Sarajevu, Skoplju in Belgradu z različnimi oddelki in strokovno maturo, ki nudi dijaku iste ali še boljše ugodnosti kot srednješolska matura. Sem

Umazane roke

umiti od olja je navadno zelo težko. — Najlažje je, in poleg tega za roke popolnoma neškodljivo, če se vzame

Schicht-ov Ominol

spadajo dalje vse srednje poljedelske šole v Valjevu, Križevcih in Mariboru, trgovske akademije, dvorazredne trgovske šole, dalje geodetske šole, tekstilne šole v Leskovcu, Sarajevu in v Orosavlju blizu Zagreba in deloma v Splitu, dalje višja ženska obrtna šola v Belgradu, vojnoveterinarska šola v Zagrebu, drž. šola za sestre bolničarke v Zagrebu, šola za sestre »Socialno-higijenskega zavoda za zaščito dece« v Ljubljani, laborantska šola v Belgradu, višja gospodinska šola za gospodinjstvo v N. Futogu, poštno-telegrafska šola v Belgradu, pomorske trgovske akademije v Dubrovniku, Kotoru in Bakru, učiteljska, katerih je državnih 41 v celi kraljevini in 5 zasebnih. Dalje: umetniška šola v Belgradu in umetniška akademija v Zagrebu, glasbena šola v Belgradu, konservatorij v Ljubljani in Zagrebu, igralsko-baletska šola v Belgradu itd.

V tretjem delu navaja pisatelj one strokovne šole v naši državi, v katere lahko prestopi dijak

po dovršenih šestih razredih gimnazije ali realke. Take šole so: državna šola za davčne pripravnike v Belgradu, geometrijski oddelki na tehniških srednjih šolah v Belgradu, Sarajevu in v jeseni 1928 menda tudi v Ljubljani; vrh tega tudi na tehniki v Zagrebu.

Istotako tudi navtična šola v Belgradu, državna železničarska in državna vojno-administrativna šola v Belgradu in vojaška akademija istotam.

V četrtem poglavju je navedel pisatelj šole, katere lahko poseča

dijak-abiturijent z maturo.

Te šole so: vse univerze in univerzitetne fakultete v Belgradu, Zagrebu, Ljubljani, Subo-

tici in Skoplju, kakor tudi druge visoke šole z akademijsko stopnjo. Take so poleg univerz in tehnike v Zagrebu: ekonomsko-komercialna visoka šola v Zagrebu, velika trgovska šola — Akademija trgovine v Belgradu, višje pedagoške šole v Belgradu in Zagrebu, apotekarske šole na univerzah v Belgradu in Zagrebu, administrativne šole za Vojvodino v Somboru, pomorska vojna akademija v Dubrovniku II. in končno poštno-telegrafska šola v Belgradu.

Navedli smo pregledno vse glavne šole, ki jih lahko obiskujejo učenci in dijaki raznih stopenj in kategorij. Kdor se hoče natančno poučiti o vseh strokovnih in drugih praktičnih šolah v naši državi, naj si naroči Rističovo knjigo: »Kam z našo deco? ali »Skozi strokovne šole v življenje!« Dobil bo v tej knjigi obilo pobude za razne papoge obrtne in trgovske, pa tudi poljedelske stroke. G. pisatelj pravi v predgovoru svoje knjige:

»Draga moja deca, treba je, da delamo vsi, prav vsi, in sicer na pravem potu — v pravem poklicu. Naučite se torej ali obrti duha ali rečne obrti. In najtežje, a najvažnejše je: izbrati si pravi poklic.«

In za koliko učencev-dijakov je danes to glavno vprašanje! Koliko skrbi prizadevajo svojim staršem, ko ne uspevajo na gimnazijah in realkah! Zato dragi starši: pogledajte okrog sebe po strokovnih, praktičnih šolah v naši državi in po teh pošljite svoje sinove in hčere v svet — v življenje, kajti dobra obrt ima še vedno zlato dno!

Opomba: Ravnateljstvo tehnične srednje šole v Ljubljani je z nasvetom staršem in učen. cem vedno radevolje na uslugo.

J. P.:

Urbančkova prva izpoved

Ze koj ob rojstvu se je videlo, da ne bo kar tja v en dan. Zakaj kričal je na vse pretege in pri krstu, kjer je dobil ime Urban, je tako večal, da je organist, ki je tudi obenem cerkvenec in je držal torilo pod njegovo glavo, ko so ga kaplan Vinko krstili, takoj uganil, da bo to nežno dete v življenju pelo ali bas ali tenor.

Urban pa je imel za norca gospoda organista. Ko je namreč zrastle Urban, se je izkazalo, da mu Bog za petje ni grla ustvaril, in ko ga je sedem let starega grdogliedi učitelj krepko potegnil za lase k harmoniji, da bi poskusil njegov glas, je preigral vse tipke, bele in črne, in dognal, da Urbančkovega glasu ni v harmoniji, kar pa Urbana ni motilo, da ne bi napredoval v drugih vrlinah, s katerimi ga je Bog oblagodari.

Torej s solzami in vpitjem je priromal Urbanček v to solzno dolino, podobno kot drugi Adamovi otroci, samo da je bolj vpil, in je živel podobno kakor drugo ribniško seme v prelepi dolini sv. Štefana, papeža in mučenca, med Veliko in Malo goro, med Ortnekom in Jasovnico, v dolini, ki je je Bog vesel vselej, kadar se nanjo ozre.

Eno leto je visel med življenjem in smrtjo, potem je ozdravel; ko je bil dve leti star, se mu je razvezal jezik; v tretjem je že znal ubiti šipo s klavirjem in prej kot bi bil mislil, je že trgal hlače na trdi klopi bistro-umne ribniške šole. To so bila žalostna leta, in Urban se jih ni nikdar z veseljem spominjal. Zakaj ne samo takrat, ko je strogi šolnik poskušal njegov glas ob harmonijo, ne samo takrat, ampak še ob raznih drugih pri-

likah, in teh se pri razboritem šolnikovem razumu ni nikdar zmanjkalo, mu je učitelj z brezobzirnim glasom zaupal, da nima prevrtnih ušes, in je hotel poslati štacnarjevega Mirkota, tistega s kratkimi hlačami in rumenimi nogavicami, ki je tako rad tožil, domov po sveder, da bodo Urbanu preluknjali ušesa. Lasje so planili Urbanu po koncu, ko je prvič to zaslišal, in kričnil je od groze in prihodnje bolečine. Ko pa je uvidel, da šolnik ni vzel tako dobesedno svoje pedagoške grožnje, se je te pohlevne njegove šale polagoma privadil in se je pozneje ob njej le še samo sramežljivo nasmehnil, in napredoval je tako naglo, da so ga še, preden so ga izpili iz šole, izpustili k prvi izpovedi. To je bil trd oreh za Urbana. Vest mu je sicer dobobra izprašala mati in ga naučila, kaj mora povedati. In vse je šlo dobro — dokler ni izpovednik odprl linice. Ko pa je odprl linico in rekel »Hvaljen Jezus«, tedaj je Urbanček venkaj buhnil rekoč: »Mati, al je aden nuoter.«

Mati, ki je ob izpovednici stražila svojega nadebudnega grešnika, ga je prestregla in poučila in ga s primernimi nagibi nagnila, da se je nagnil nazaj v izpovednico. In spet je šlo vse prav dobro — dokler ga ni izpovednik vprašal: »Ali se kesaja?« Na kar se je Urban odsekal: »Nak!« Mati pa, ki je s svojimi ljubečimi ušesi vse ujela, je brž začela ob izpovednici: »Saj se, saj se!

Gospod je govoril Urbanu in mu prigovarjal, in spet je šlo vse prav dobro, — dokler se ni Urbanček prijel iz izpovednice, in ga je mati, vesela nad tolikim kesanjem, sočutno vprašala:

»Zakaj pa joksaja?«

»Ze pokuro sm dobiu tri očenaše, jest znam da samu angla!«

Urbanove misli o slikarstvu

Tisti čas so bili Ribničanje razrinili svojo farno in dekanjsko cerkev, kakor je iz zgovine znano, in tisti čas so dali tudi Ribničanje svojo na novo razrinjeno cerkev nad velikim oltarjem slikat. Slikal jo je imeniten slikar. Brado je imel in dolge lase in dolge cigare je kadil, grdo je gledal in malo je govoril in imel je vse polno lončkov in loncev, tako da tisto lefo lončarju Matijcu in njegovemu liscu ni bilo treba s trebuhom za kruhom, ampak je Matijec piskree komaj sprotil napel. V vsakem lončku je imel slikar čopič in drugačno barvo. In iz lončkov je prekladal barvo na desko, in z deske je prekladal barvo na zid in je slikal presv. Trojico tako natančno, da je imel Bog Oče tako nagubano obleko, da bi jo človek z roko prijel.

Tako se je dogodilo, da je tudi Urban nekega popoldne splezal po dolgi lestvi gori na oder pod strop, uren kakor podlasica, ko je slikar napihoval plašč Bogu Očetu, in je prebrisano gledal slikarjevo delo.

»Kaj je fant?« ga vpraša slikar.

»Stric, kje ste se pa naučili tako lepo malati?«

Slikar se je malo nasmehnil in rekel:

»Glavo je treba imeti, fant.«

»Glavo, kajne! Drugače bi ne videli,« je skromno pripomnil Urban in urno splezal, kot Cabej s fige, navzdol, zakaj slikar ga ni tako skromno pogledal.

Pomagaite Bolgarom!

Darove sprejema upravništvo »Slovenca«.

Chamfort:

Vojvoda in nadškof

Vojvoda A..., ki že več let ni bil na dvoru, se je vračal iz svoje namestniške pokrajine Berri v Versailles. Kar se mu prevrne in razbije voz. Bil je zelo oster mrz. Rekli so mu, da bi bilo treba dve uri, da popravijo voz. Vojvoda je zagledal neko prepregališče in vprašal, žigavo je; dejali so mu je za nadškofa iz Reims-a, ki potuje v Versailles. Poslal je svoje ljudi naprej in je pridržal le enega, kateremu je naročil, naj ne stori ničesar brez njegovega naloga. Nadškof je prispel. Med vpreganjem je vojvoda poslal svojega slugo, da bi prosil nadškofa prostora v vozu za poštenega človeka, ki se mu je razbil voz in je sedaj prisiljen čakati dve uri, da mu ga popravijo. Sluga je z naročilom odšel.

»Kdo je ta človek?« reče nadškof. »Ali je mož kot se spodobi?« — »Prepričan sem o tem, Vaša prevzvišenost, mož ima prav pošten obraz.« — »Kaj imenuješ ti prav pošten obraz? Ali je dobro oblečen?« — »Prevzvišenost: preprosto, toda dobro.« — »Ali ima kaj ljudi s seboj?« — »Prevzvišenost, premislil bom.« — »Pojdi in pozvedi.«

Služabnik se je vrnil: »Vaša prevzvišenost, ljudi je poslal pred seboj v Versailles.« — »No, to je že nekaj, pa ne še vse. Vprašaj ga, če je plemič.« Sluga gre in se vrne: »Da, prevzvišenost, plemič je.« — »Tako je prav! naj torej pride in videli bomo, kaj je.«

Vojvoda se približa in pozdravi. Nadškof pokima z glavo in se komaj zgane, da napravi majhen prostor v vozu. Zapazi križ Svetega Ludovika. »Gospod, pravi vojvodi, žal mi je, da sem Vas pustil čakati, pa saj uvidite, da nisem mogel dati prostora v svo-

Zakon o ureditvi sodišč

Za 31. maja 1928 sta bila v Narodni skupščini predložena načrta zakona o ureditvi sodišč in sodnikov o sodnikih. Upravičeno smo pričakovali, da bosta ta dva zakonska načrta v predloženi obliki brez težko izglasovana, pa je prišlo do nettunskih konvencij.

Z izglasovanjem teh načrtov bil bi brez dvoma storjen velik korak naprej v razvoju naše zakonodaje, posebno pa v izenačenju našega pravosodstva. Naravnost epohalnega pomena pa bi bila nova sodna zakonodaja za Srbijo in Črno goro, ker bi s temelja preustrojila dosedanje dokaj zastarelo ureditev tamošnjega sodstva, četudi bi v teh pokrajinah nova sodna zakonodaja prišla do prave veljave šele tedaj, ko bi bili izenačeni tudi kazenski in civilni zakoni ter zakoni o kazenskem in civilnem postopku. Ustvarjen je vsaj temelj za izgraditve enotne zakonodaje v naši državi.

Snov obeh načrtov je glede Slovenije dosedaj zapopadana v bistvu v zakonu o organizaciji sodišč od 27. novembra 1896. Že okolnost, da bi bila ta materija od sedaj naprej razdeljena v poseben zakon o ureditvi sodišč na eni strani ter poseben zakon o sodnikih na drugi strani, daje slutiti, da bo razporedba snovi drugače urejena.

V naslednjih vrsticah se hočem dotakniti nekaterih določb načrta zakona o ureditvi sodišč, ki vsakomur že pri površnem pregledu tega načrta padejo v oči.

Načrt zakona o ureditvi sodišč ima 120 paragrafov, ki so porazdeljeni na 7 poglavij. Prvo poglavje določa, da ima biti v vsakem okraju redno po eno okrajno sodišče in sicer na sedežu okrajnega poglavarstva. Ti sedeži so v načrtu izrecno navedeni. Istotako so v tem poglavju določena mesta, kjer imajo biti sedeži zbornih sodišč. V Sloveniji ostane tozadevno vse pri starem, razen da se spremeni ime okrajno sodišče v razkožno sodišče in da dobi Slovenija poleg že obstoječih okrajnih sodišč še eno okrajno sodišče s sedežem v Murski Soboti. Posebna trgovska sodišča so predvidena samo za Belgrad in Zagreb. V ostalih pokrajinah države pa vrše sodstvo v trgovskih zadevah kot dosedaj redna okrajna sodišča. Mesto podpredsednika okrajnih in trgovskih sodišč ni predvideno, pač pa je tako mesto predvideno za apelacijska sodišča — toda tudi tam le za slučaj potrebe. Kot sedež osrednjega kasacijskega sodišča je v skladu z ustavo določen Zagreb. Poleg predsednika sta zanj predvidena dva podpredsednika in 60 sodnikov.

Drugo poglavje obravnava določbe o sodnem obslugu. Za nas pomeni novota le uvedba tako zvanih sekretarjev, to so sodni pristavi (izprašani avskultanti), ki so bili na tem položaju vsaj eno leto. Predvideni so dalje tudi sodniki-lajki za trgovska in pomorska sodišča. Vsak sodnik je obvezan pri izvrševanju svoje službe nositi službeno haljo, ki se ima nabaviti na državne stroške in čije kroj predpisuje minister pravde.

Tretje, četrto in šesto poglavje vsebuje določbe o nadzorovanju sodno-administrativnega osoblja, o poslih sodne pisarne ter o sodni upravi.

Peto poglavje govori o pravici sodnega osoblja do letnih odmorov — okrepevalnih dopustov. Tozadevno so se vsi dosedanja načrta naslanjali na določbe, ki jih v tem pogledu vsebuje zakon o činovnikih. Sedanji načrt pa ustvarja za sodno osoblje daljše odmore kot jih predvideva zakon o činovnikih. Odmor znaša za sodnike in sodne uradnike: do 10 službenih let 20 dni, preko 10 službenih let pa 40 dni; za zvrstnike in služitelje do 10 službenih let 15 dni, preko 10 službenih let pa 30 dni. Starešina odnosno predsednik sodišča ima skrbeti za to, da sodno uslužbenstvo dobi priložnost izčrpati pravico do vsakoletnega odmora, da pa sodni posli vsled letnih odmorov ne zastajajo.

V sedmem in obenem zadnjem poglavju načrta so prehodna določila. To poglavje vsebuje največje pridobitev celega zakonskega načrta, če ga primerjamo z vsemi drugimi dosedaj obelodanimi načrti zakona o ureditvi sodišč. V § 104 tega poglavja je namreč določeno, da obdržijo vsi sodniki dosedaj obstoječih sodišč svoje položaje tudi potem, ko stopi novi zakon o ureditvi sodišč v veljavo. Temu nasproti so namreč vsi dosedanja načrta, posebno tudi oni iz časa PP-režima, vsebovali v zloglasnem § 109 določbo, da se vsi sodniki stavijo pravosodnemu ministru za rok enega leta na razpoložanje, ko stopi v veljavo. Ta določba se je zdeli marsikomu na prvi pogled nedolžna, posebno če je vedel, da je tudi zakon o organizaciji sodišč od 27. februarja 1896, ki velja še sedaj v Sloveniji predvidel, da se ima vsem sodnikom bivše Avstrije za cela tri leta ukiniti nepremestljivost. Ker bi se pa — kakor je pokazala skušnja — z ozirom na razdrapanje politične razmere v naši državi izpostavili sodniki s tako določbo mili volji vsakokratnega režima, pomeni izločitev § 109 v starem besedilu tako za sodišča sama, posebno pa za sodnike veliko pridobitev. Tudi naša slovenska parlamentarna delegacija, ki je sodelovala v zakonodajnem odboru na ureditvi sedanjega načrta — SLS je zastopal v zakonodajnem odboru poslanec dr. Hodžar — ima brez dvoma velike zasluge na tem, da se je dosegla ta izločitev. S tem je tudi zavarovana neodvisnost

Monošter ne izgine s sveta

v Pariz, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Angleški zunanji minister Chamberlain, ki potuje v Ženevo, bo danes imel z Briandom na Quai d'Orsayu važne razgovore, pri katerih se bo sta državnik po poročilu oficioznega »Petit Parisien« pečala s poročilom komisije trojice, ki je bila po svetu Društva narodov imenovana za preiskavo madjarske afere v Monoštru. Kakor ta list poroča, ne more poročilo te komisije niti odstraniti skrbi madjarskih sosedov, niti ne more povečati prestiža Društva narodov, temveč je poročilo tako prazno in nerodno, da se niti ne upajo iz strahu pred polemiko poročilo objaviti. Poročilo nikakor ni pojasnilo izvora vojnega materiala v Monoštru, niti njegovega namena. Svet Društva narodov se mnenju tega poročila ne more pridružiti, če noče težko kompromitirati svojega prestiža in svojega prizna-

devanja po miru, ter je pričakovati, da bo sprejel sklep, s katerim se najostreje obsoja vsaka kupčija s orožjem. Morda bo stvar tudi odložena do jesenskega zasedanja sveta Društva narodov. Tudi v neki drugi točki je komisija trojice napravila veliko napako, namreč gleda definitivnega pooblastila predsednika sveta Društva narodov v času, ko ni zasedanja. Končno bo predmet razprav med Briandom in Chamberlainom tudi poljsko-litvanski konflikt. Sklep litvanskega parlamenta, da se Vilna določi za glavno mesto, se smatra za flagrantno kršitev zunanjepolitičnih običajev in mednarodnega prava, ki zahteva, da dobi Voldemaras resen ukor. Voldemaras je dal brez števila dokazov zle volje, dasi je dobil s strani Anglije in drugih zaveznikov držav najboljše nasvete, da naj ostane zmeren.

Italija pravi: Končano je!

Zavičanja v Trstu

o Trst, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Današnji »Popolo di Trieste« priobčuje pod senzacionalnim naslovom »Nov divjaški napad v Splitu« — Italijani provocirani in pretepeni do krvi — Dovož vojnega materiala se nadaljuje dolgo poročilo o dogodkih v Dalmaciji. List pripoveduje, kako so v tork orjunaši v Splitu do krvi pretepli dva Italijana in sicer dijaka Martinija in bivšega častnika Ledreja. Policija je Italijana še aretirala in ju izročila na milost in nemilost pijanemu moralkom, mesto, da bi ju ščitila. Na energično posredovanje italijanskega konzula sta bila Italijana izpuščena. Policijski ravnatelj se je izgovarjal, da je šlo za pomoto.

V četrtek se je razširila v Splitu vest, da nameravajo orjunaši vdreti celo v zasebna stanovanja Italijanov. Italijanski konzul je takoj interveniral pri velikem županu Peroviču in zahteval zaščito italijanskih državljani. Veliki župan je baje odgovoril, da nima zadostnega števila varnostnih čet in da mu ni mogoče jamčiti za vsakega Italijana. Italijanski konzul je baje odločno zavrnil velikega župana: »Če nimate dovolj čet na razpolago, vam jih lahko nabavim jaz. Še danes vam lahko pripeljem vojne ladje!« Veliki župan se je ustrašil tega energičnega odgovora in obljubil konzulu, da bo še v teku tega dneva dobil ojačenje 40 orožnikov.

Ker je tržaško prebivalstvo mislilo, da gre za nova nasilja, se je list takoj razpečal.

V drugem poročilu iz Zadra poroča »Popolo di Trieste«, da sta prispela v Split dva jugoslovanska parnika in sicer »Zagreb« in »Kosovo«, polna vojnega materiala. — Da

gre za pomoto, je razvidno iz dejstva, da se parnik »Kosovo« že od večeraj nahaja v Benetkah, kjer so ga skušali napasti.

v Rim, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Rimski listi z velikimi črkami objavljajo odgovor jugoslovanske vlade na italijansko noto. V svojih komentarjih poudarjajo soglasno, da se italijanski narod lahko izjavi za popolnoma zadovoljnega z vsebino note. »Tribuna« omenja, da je Italija znala biti v svojih zahtevah zmerna in da je imela voljo, upoštevati težkoče, v katerih se je nahajala jugoslovanska vlada radi tamošnjih strankarskih razmer. Po »Giornale d'Italia« se dogodki lahko smatrajo za končane, ker se ni samo Italija, temveč tudi Belgrad obnašal lojalno. V komentarju dodaja list, da se želi razčiščenje v jugoslovansko-italijanskih odnosih, ne samo v rimski in sedanji belgrajski vladi, temveč da ga želi tudi vsi italijanski narod. Obžalovati pa je, da je v Jugoslaviji s podporo inozemstva še toliko sil, ki se protivijo razvoju politike sporazuma.

List izraža na koncu željo, da bi po teh krvavih in obžalovanja vrednih dogodkih prišlo tudi onstran italijanskih mej do pravičnega razumevanja politike in do razumevanja koristi, ki jih prinaša trajno razčiščenje razmer. »Lavoro d'Italia« se boji, da bi tudi po ratifikaciji nettunskih konvencij, ki naj bi v Dalmaciji odprle aktivno gospodarsko izkoriščanje italijanskemu elementu, ne bili italijanski državljani izpostavljeni moralnemu in materialnemu bojkotu. List izraža upanje, da bodo tudi v Belgradu pravočasno uvaževali ta stvarni položaj.

V boju za človeške pravice

v Dunaj, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Po večerajšnjih ponovnih manifestacijah solidarnosti nemškega dištva v Innsbrucku, pri katerih je študent Rehwald izjavil, da študenti v Innsbrucku veseli sprejemajo prijateljsko roko jugoslovanskih tovarišev in da skupno spontano akcijo proti Italiji sinatrajo za bolj pomembno, kakor vso diplomacijo, je bila sprejeta resolucija, v kateri izražajo svojo odločnost vztrajati v boju za človeške pravice proti Italiji.

Nittijev manifest

Bivši italijanski ministrski predsednik je poslal v Italijo manifest, iz katerega posnemamo:

Italijanska ustava se že šest let vsak dan ponovno krši po oboroženi manjšini. Parlament je z novim zakonom uničen in potvorjen v skupščino ljudi, katerih ne bo nikdar volil narod, ampak fašisti. Nitti opisuje zgodovino italijanskega parlamenta, uničenje državljan-ske svobode po fašizmu, vse mora služiti kultu nasilja. Nitti omenja proteste sv. stolice. Mladim otrokom se že vsiljuje orožje v roke. Vsa Italija je postala ogromna ječa, kjer se več ne smeje, ne živi, kjer postaja beda vsak dan neznosnejša.

Nobena vlada, ki bo prišla za to, ne bo priznala fašistovske preteklosti, ker je vse nezakonito!

Nobile se išče

v Milan, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Parnik »Hobby«, ki je bil odposlan kot ladja-matica za pomožno ekspedicijo Amundsena in Ellswortha na pomoč ponesrečenemu zrakoplovu generala Nobile, je dospel v Adventbay na Spitzbergih, kjer je vzel na svoj krov severne pse za vožnjo po saneh. Parnik bo takoj nadaljeval pot v Kingsbay in na severno obalo. Tam bo parnik izkrcal letalo Lützowa Holma, ki hoče že v ponedeljek prvič leteti. Včeraj je odplula od Spitzbergov premožljiva ladja »Ingerfire« s kapitanom Riezlerassenom, da se v šestih dneh v Kingsbayu sestane z Lützow Holmom.

Spopolnitev francoske vlade

v Pariz, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Danes je bil Loucher imenovan za naslednika delovnega ministra Fallièresa, ki je pri volitvah

Varujte

svoje noge
ter nosite sedaj poleti sandale, katere
kupite v najboljši kakovosti pri

R. Stermecki, Celje

po sledečih nizkih cenah:

št. 19—24 Din 32—, št. 30—35 Din 68—
št. 25—29 Din 37—, št. 36—42 Din 96—
št. 43—46 Din 109—

Naročite ilustrovani cenik!

propadel. Poincare namerava pomiriti avtonomiste radi aretacij v Kolmaru obsojenih avtonomističnih poslancev s tem, da bi imenoval alžaskega poslanca katoliške ljudske stranke Oberkircha za državnega podtajnika. To se mu bo posrečilo le tedaj, če bo Oberkirch mogel doseči v razgovorih s svojimi političnimi prijatelji, da se mu dovoli sprejem tega mesta, ker so dosedaj njegovi politični pristasi za vstop v kabinet stavili pogoji, da se aretirani poslanci izpustijo, dočim je Poincare dosedaj ta pogoj odklanjal.

Zaimis dobil zaupnico

v Atene, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Danes ponoči se je novi vladi Zaimisa izrekla zaupnica s 138 glasovi proti 96 glasovom. Voditelj republikanskih strank Mihalokopoulos, Kafandaris in Papanastasiu priporočajo parlamentu, da se še pred novimi volitvami v parlament in senat, ki se imajo vršiti meseca oktobra, z ljudskim glasovanjem končno veljavno razčisti vprašanje oblike vladavine. — Tekom parlamentarne debate je izjavil finančni minister in voditelj progresistov Kafandaris, da rojalisti nimajo nobene pravice braniti Venizelosu povrnitev v aktivno politično življenje, ker je star politik in je vse svoje življenje žrtvoval politiki. Naglasil je, da je popolnoma naravno, da bodo člani liberalne stranke izrekli Venizelosu zaupnico.

Švehla pred katastrofo

Praga, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Stanje ministrskega predsednika Švehle se je toliko poslabšalo, da je treba pričakovati katastrofo. Bolniku je namreč odpovedala vsaka moč, tako da ne more ničesar več uživati.

Zadnji brzojav: O zdravstvenem stanju ministrskega predsednika Švehle je bil danes izdan sledeči uradni komunike: Bolečine v prsih in srcu so v zadnjem času izginile. Delovanje srca, pritisk krvi in stanje ledvic je trajno normalno. Ostale pa so še težkoče v trebuhu, kar je sedaj edini vzrok za resno bojazn, vendar pa je tudi v tem pogledu nastopilo nekoliko izboljšanje.

Romunski general gre v Varšavo

v Bukarešt, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Veliko pozornost vzbuja potovanje generalnega inspektorja Margaresca in šefa generalnega štaba Samsonoviča, ki se vrši na povabilo poljske vlade, ker se smatra, da bodo razpravljali tudi o vojaških vprašanjih, dasi se poudarja, da ima potovanje privaten značaj.

Cangeolin odšel v Mandžurijo. General Cangeolin je danes odpotoval v Mandžurijo.

Poslanik dr. Köster na potu v Belgrad. Nemški poslanik dr. Köster zapuša danes Rigo, kjer zelo obžaluje njegov odhod, ker si je pridobil splošne simpatije. Prevzel bo mesto nemškega poslanika v Belgradu.

Komunisti aretirani v Belgradu. V Belgradu je bilo aretiranih več tujih komunistov, ki so prispeli v Belgrad. Preiskava je v teku. — Dosedanji pomočnik šefa politične policije g. Života Šimić je odstavljen s tega mesta.

Rekordi v zraku

v Rim, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Letalca Arturo Ferrarin in major Carlo del Prete sta se 31. maja ob 5.15 dvignila z letališča Monte Zelio. Po poslednjih uradnih poročilih sta pobila nemški rekord (pilota Ristio in Edzard) v zaprtem krogu 4660 km; nadalje rekord Zedinjenih držav (Chamberlin) na daljavo v ravni črti 6094 km in rekord Združenih držav (pilotov Stinson in Haldeman) v vstrajanju v zraku 53 ur 35 minut. Letalca sta ostala v zraku do 11.50, 54 ur 30 minut. Okoli poldne je aparat napravil pot 7000 km. Ob 16.45 se je letalo spet vračalo v Rim.

Olimpijada v Amsterdamu

Amsterdam, 2. jun. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila nogometna tekma med Belgijo in Argentino, ki je končala z zmago Amerikan-cev v razmerju 3 : 6. Jutri se vrši najvažnejša tekma te olimpijade Nemčija : Urugvaj.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za nede-ljo 3. junija: Zmerno hladno. Slab severni veter. Dež bo prenehal. Ponekod bo oblačno. Dunajska vremenska napoved za 3. junij: V južnih Alpah razjasnitev in hladno.

Aeroklub Ljubljana priredi danes od 10 na letališču v Šiški pasajirsko poletje. Vabljeni, ki hočejo leteti.

★ **Rogaška Slatina** najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

★ V »Vojni škodice dosežete največje obrestovanje, ako jo ugodno kupite, četudi na obroke. Prihranite lahko par obrokov, zahtevajte ponudbo pri trvdki: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Miklošičeva 6, Ljubljana. Iščem poštene in solidne zastopnike. 3778

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Dnevna in nočna služba: Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Dunajski cesti. — Jutri nočno: Bohinjec na Kimski cesti in Levstek na Resljevi cesti.

★

○ **Delegati inženjerjev v Ljubljani.** Včeraj, ob 8.12 so prispeli z belgrajskim brzovlakom delegatje srbskih in hrvatskih inženjerjev v Ljubljano na kongres, ki se vrši danes in jutri. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki tukajšnjih inženjerjev. Gostje so se nato udeležili otvoritve velesenjma. Popoldne so si ogledali mestno klavnico. Ob 4 popoldne se je vršila v prostorih inženjerske organizacije seja inženjerskega osrednjega odbora. Ob pol šestih zvečer pa je predaval v dvorani Kazine predsednik ing. Ranislav Avramović o »komercializaciji železnice«. Predavanje je bilo dobro obiskano. Zvečer se je vršila v operi slavnostna predstava »Zaljubljen v tri oranže«. Danes se vrši v kazinski dvorani ob 9 svečana seja in kongres inženjerjev.

○ **Dr. Laza Markovič**, bivši minister in narodni poslanec, stalni delegat naše države na skupščinah Društva narodov, bo na svojem predavanju, ki bo v torek ob 8 zvečer v zbornici univerze, govoril tudi o zblizanju južnih Slovanov. Občinstvo vabimo, da se predavanja udeleži v najobilnejšem številu.

○ **Svetu slušatelj Ljubljanske univerze.** Štrajk je na mestu, kadar je smotre! Tem smotrenejši bodi akademski štrajk (ladi od štrajka akademikov). Če pa gotova skupina odredi, da se štrajka proti policiji, proti temu, da izpolnjuje naša država mednarodne obveze — ali eventuelno proti slabemu vremenu, tedaj pa se kot ljudje in akademiki, ki smo sposobni s svojo glavo misliti ne čutimo zavezanim niti po svojem razumu niti po svoji vesti slediti pod neko trinko akademске solidarnosti sklepu, čigar avtorji ga sami ne utegnejo zagovarjati. — Ljubljana, 2. junija 1928. — Voršič Josip, cand. iur. — V. K. Grossmann, cand. jur.

○ **Svetovna vojna v vseh frontah U. del** se predvaja danes in jutri v kino »Ljubljanski dvor«. Strašne grozote svetovne vojne vsajajo pred nami; hite mimo nas. Pred predstavo je kratko predavanje v lažje razumevanje filma. Film predvaja Prosvetna zveza v sledečih urah: nedelja: ob pol 11, 3, pol 5, 6, tri četrt na 8 in 9. — ponedeljek: ob 4, en četrt na 7, tri četrt na 8 in 9.

○ **Razstava tehničnih projektov.** Na tehnični fakulteti v Ljubljani, Aškerčeva cesta 11, je prirejena ob priliki glavne skupščine Združenja jugoslov. inženjerjev in arhitektov razstava projektov slušateljjev. Razstava je dostopna tudi širšemu občinstvu v dnevnih kongresih (od sobote dne 2. do včerajšnjega ponedeljka dne 4. t. m.) od 8.—12. in od 14.—18. ure. V teh dnevih so odprti v svrhu splošnega ogleda tudi po publiku, ki se za to zanima, tudi instituti tehnične fakultete, in sicer od urah, ki so navedene v oficijelnem programu inženjerskega kongresa.

○ **Redna seja občinskega sveta** bo v torek, 5. junija ob petih popoldne.

○ **Društvo Pravniki**, ki je imenovalo že pred leti svojega predsednika gosp. dr. Danila Majarona za svojega častnega člana, je naročilo pri g. akad. kiparju Ivanu Dolinarju bronasto plaketo na marmornati ološči kot vidni znak častnega članstva. Plaketa je umetniški vrlo uspeša. Bila je izročena gospodu predsedniku včeraj, dne 2. junija na njegovem domu. Po dovoljenju gospoda slavljenca bo za nekoliko dni razstavljena v izložbi knjižarne L. Schwentner.

○ **Promenadni koncert** godbe Dravske div. obl. v »Zvezdic« danes ob 11. Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Čerin. Spored: 1. Muhvič: Srb, Slovenec in Hrvat, marš. 2. Flotow: Stradella, uvertura. 3. Zajc: Nikola Šubic Zrinjski. 4. Jakl: Odmevi iz naših krajev, jugoslov. pesmi. 5. Siede: Rajanje lutk. 6. Fučik: Ideali sanj, valček. 7. Čerin: Slovenski fantje, marš.

○ **Promenadni koncert** bo danes na Velesenjmu od pol 6 do 7 popoldne. Igra godba Dravske div. oblasti pod osebnim vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina. Spored zelo izbran.

○ **Umrli so v Ljubljani** v času od 30. maja do 2. junija: Peter Tomazin, posestnik, 69 let, Selce pri Kranju; Andrej Jančar, delavec, 73 let, Laze 35; Andrej Sorčan, mizarski pomočnik, 33 let, Sv. Matevž 8; Slavko Mihuš, sin strojnika, 11 let, Brezovica; Viljem Shubert, elektromonterjev sin, Zatec — CSR; Anton Vode, šolski upravitelj, Rušnik — šola; Jože Pollak, sin industrijalca, 3 mesece, Levstikova ulica 12; Frančiška Kuralc, dninarica, 45 let, Železnica 36; Serugo Marijarub Dervarič, delavec, 30 let, Radonci.

○ **Smrtna nesreča na Aleksandrovi cesti.** Družino mestnega tržnega nadzornika Vrtač-

Schichtova
Ženska hvala
Prasek za pranje

Schichtovo
terpentinovo milo

Kospite

Vam ni treba imeti nikakih skrbi za perilo, ker

ŽENSKA HVALA

raztaplja nesnago tako, da drugo jutro trebate perilo samo malo kuhati v rastopini, za katero vzamete

Schichtovo
Terpentin milo

Delu slava, delu čast!

IVAN CIBER

praznuje danes petdesetletnico, odkar deluje v tiskarski stroki kot strojnik.

Petdeset let dela je redek jubilej, posebno redek je pa tak jubilej v grafični stroki, v kateri gospodari grafičarjem predobro znana tuberkuloza, ki že v mladih letih prekriža marsikatera računa jubilejev. — Današnji jubilarant je rojen 26. marca 1863 v Ljubljani. Dne 3. junija 1878 je vstopil kot vajenec v tiskarno R. Milic in bil po štiriletni učni dobi oproščen leta 1882. Tri leta je služboval nato v Celovcu. Dne 21. septembra 1889 pa je vstopil v Katoliško, sedanjo Jugoslovansko tiskarno, s katero je preživel slabe in dobre čase in dočkal njen sedanjih višek. Drugo leto bo Ivan Ciber praznoval zopet jubilej, 40 letnico nepretrganega službovanja v Jugoslovanski tiskarni. — Tovariši želimo jubilarantu zdravja in zadovoljnosti!

nika je včeraj zadel hud udarec, ki je zahteval življenje 20letne hčerke Zore. Včeraj ob 9 dopoldne je odšla gospa Josipina Vrtačnikova z doma na Aleksandrovi cesti št. 16 na trg, doma pa je ostala sama hčerka Zora, dijakinja VIII. razreda II. državne realne gimnazije. Pred odhodom je mati naročila hčerki, naj si skuha kavo ali jajčka, nakar ji je ta odvrnila, da si bo skuhala najbrže jajčka. Ko se je gospa ob 10 dopoldne vrnila, ji je takoj udaril nasproti vonj po plinu, hčerka pa je sedela sključena na tleh poleg plinskega štedilnika, iz katerega je uhajal plin. Na štedilniku je bila še posodica z vodo in z jajci, deklica pa, ki je bila že mrtva, je držala v rokah vžigalice. Mati je hitro zaprla plin in odprla okna, nato pa tekla kot brez uma na trg, kjer je njen soprog ravno imel službo ter ga obvestila o strašni nesreči, ki se je pripetila. Oče je takoj obvestil rešilno postajo, nakar se je odpeljal na kraj nesreče rešilni avto. Reševalci so poskušali obuditi dekle z umetnim dihanjem k življenju, kar pa se jim ni posrečilo. Na lice mesta je prišla policijska komisija in zdravnik dr. Avramović je moral žal ugotoviti, da je dekle že mrtvo. Mlada Zora bi imela danes teden maturitetno izkušnjo. V šoli je bila pridna in nadarjena študentka, bolehal pa je za hudo srčno napako. Kakor je komisija ugotovila, sta samoumor ali tuja krivda mladenkine smrti izključena. Do smrtnega slučaja je prišlo najbrže radi tega, ker so Zoro napadle v trenutku, ko je odprla plin, zopet bolečine v srcu, nakar se je onesvestila, pri čemer se je radi vdihavanja plina zadušila. Zora je bila mlajša hčerka Vrtačnikovih. Nesreča, ki je Vrtač-

kove zadela, je zbudila v mestu splošno sožalje.

○ **Demonstracije v gledališču pred sodiščem.** Radi znanih demonstracij v gledališču, ko je akademik Delak iz lože pozival občinstvo proti upravniku Kregarju, se je imela včeraj vršiti pred okrajnim sodiščem razprava proti Delaku, katerega toži ing. Kregar radi omenjenih nastopov. Za razpravo je vladalo razumljivo zanimanje, zlasti med igralci, ki so prišli k razpravi v precejšnjem številu. Toda sodnik je razpravo preložil na 13. jun., ker ni prišel toženi Delak, kateremu se poziv ni mogel dostaviti, da se nahaja po zahtevu g. upravnika v Ljubljani.

○ **Propaganda Dečle.** Naše ženstvo opozarjamo, da si na Velesenjmu v paviljonu I ogleda razstavišče Dečle, da spozna pravilnost in ljubkost tega narodnega oblačila. — Akcija za propagando Dečle in Jugoslovanska Matica.

○ **Zastrupljenje.** V petek popoldne je zvedel višji stražnik Anton Sojer, da se je v poslopju glavne carinarnice zastrupila neka gospa. V poslopju je našel nezvestno Minko P., ženo carinskega uradnika. Kakor je izjavil njen mož, je ženo bolel zob in je radi tega zavzela preveliko količino morfijsa. Zastrupljenko so prepeljali z rešilnim avtom v bolnico, kjer so jo pravočasno rešili.

○ **Policijski drobiž.** Aretirane so bile štiri osebe in sicer dve radi vlačugarstva, ena radi pijanosti in ena radi nedovoljenega krošnjerstva. — Mariji Jamškovi, stanujoči v Gosposki ulici 10, je neki žepar zmaknil ročno torbico, v kateri je bilo nekaj nad 100 Din denarja in nekaj drugih predmetov. Jamškova trpi 500 Din škode.

○ **Opozorjamo** na današnji oglas o prevzetju trgovine gosp. Vlado Turka v Streliški ulici št. 22.

○ **Priporočila se** manufakturna veletrgovina I. C. Mayer. Več v današnjem oglasu.

○ **Obklece** za procesije: Kristofič — Bučar.

○ **Obklece kemično čisti**, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 3228

Priznano dobre barve

laki, firnež, steklarski klej, čopiči se dobijo pri trvdki

J. Jančar, Ljubljana

nasproti Frančiškanske cerkve.

Maribor

□ **Popravek.** K naši včerajšnji notici »Vsem društvom v Mariboru« pripominjamo, da je treba pri objavi prireditve posameznih društev — za prvih 15 besed plačati 25 par, za vsako nadaljno besedo pa 3 Din, ne pa 30 Din, kakor je bilo pomotoma natisnjeno.

□ **Prosvetna zveza v Mariboru** priredi od 7. do 10. junija v kinu Apolo filmsko predavanje »Mravlja in črke«. Film ponazarja z zanimivimi posnetki iz življenja mravlje, črke in čebelice vzgojni nauk, da se je treba v mladosti resno pripravljati za življenje. Film je pravi umotvor filmsko-fotografske umetnosti. Več o njem na lepakih.

□ **Umeten predlog.** Na petkovi občinski seji je poudarjal obč. svetnik Hrastelj (SLS) pri razpravi o provizoričnem kopališču na Felberjevem otoku, da se mora provizorično kopališče graditi tako, da bodo vsi izdatki pri ureditvi provizoričnega kopališča samo prvi izdatek za redno kopališče. Da se bo pa mogla izvršiti ureditev tega rednega kopališča v čim večjem obsegu in pa da bo zares trajne vrednosti, ne pa kakšen nestvor, je stavil zelo umesten predlog, da se naj razpiše nagrade za najboljše tozadevne načrte, s čimer bi bila omogočena izbira najboljšega načrta. O predlogu bo razpravljala finančni odsek, ki bo odločil o načinu razpisa in višini nagrade.

□ **Delavska kolonija.** Celotni gradbeni stroški za delavsko kolonijo bodo znašali 4.339.130,10 Din, s posestvom vred pa 4.820.000 Din. Igrišče in javna pota popravi občina, kar bo stalo 200.000 Din. Hiše bo vseh skupaj 75 in sicer tipa A 18, tipa B pa 57. Hišice tipa A imajo namreč kuhinjo ter dve sobi in bi prišle na 57.350 Din, nimajo pa podstrešnih sob. Hišice tipa B pa imajo kuhinjo in 4 sobe (dve podstrešni) ter bi prišle na 74.550 Din. V kratkem objavimo razpis, da bodo naši Mariborčani vedeli, kdaj naj se vlagajo tozadevne prošnje in kako naj se opremijo. Za manjše hišice se bo poleg amorti-

zacijskega zneska plačevalo mesečno približno 320 dinarjev, za večje pa približno 400 Din.

□ **100 deložacij** je že v Mariboru — tako so vpili bolestni socialistični demagogi na zadnji seji občinskega sveta. V resnici pa je dosedaj prijavljenih 39 deložacij. Demagogijo uganjati na račun nesrečnih deložancev je silno grdo.

□ **Zasilne barake** bodo dogotovljene te dni. V njih bo 16 stanovanj. Naj pristavimo, da je poseben odbor obč. klubovih načelnikov pooblaščen, da po potrebi postavi z vsoto 1.000.000 Din nove zasilne barake. Pa bodo prišli ljudje, ki bodo na vso moč zatrpjvali, da se nič ne dela.

□ **Nemška čitalnica.** »Politično in gospodarsko društvo Nemcev v Sloveniji« je otvorilo za svoje člane in somišljenike čitalnico, ki se nahaja v novih društvenih prostorih Strossmayerjeva ul. 6.

□ **Iz tajne seje občinskega sveta.** Celotna dela pri graditvi delavske kolonije so se oddala »Mariborski gradbeni zadrugi«, v kateri so stavbne tvrdke Zivič, Kiffmann, Accetto, Nassimbeni, Jelenc in Slajmer. — Obrtniška dela pri stanovanjski hiši za soferje so se oddala sledečim tvrdkam, in sicer plekarska tvrdk. Philipp in Ambrožič, slikarska tvrdk. Tratner in Ambrožič, steklarska tvrdk. Bernkart in Gert, ključavničarska tvrdk. Kumere in Schitzl Helena, kleparska tvrdk. Karba in tapetniška tvrdki Kuhar. — Park kavarna se razpiše.

□ **Sobotni trg.** Na včerajšnji trg so pripeljali špeharji na 26 vozeh 62 zaklanih svinj, kmetje so pripeljali 4 voze kroupirja, 4 voze sena in 3 voze škupe.

□ **Agglus.** V sredo, dne 13. junija, se vrši ob 11 prva (ustno) licitacija v pisarni garnizijskega intendantskega skladišča v Mariboru (Ob železnici štev. 16) glede nabave potrebne količine kvasa za potrebe pekarnice omenjenega skladišča od 1. julija do 30. septembra 1928.

□ **Obešil se je** 35 letni krošnjar Tomaž Kajfež v Kolodvorski ulici ob nekem plotu. K temu koraku se je odločil radi tega, ker je revež igral znano kočevsko »fiks-niks« ter pri tem izgubil vse, kar je imel v svoji košari. Od žalosti in obupa se mu je baje omračil um in je v tem duševnem stanju izvršil samoumor.

□ **V Slovenski Bistrici** je zastavil zloglasni dr. F. pri nekem hotelirju mikroskop, daljnogled, motorno kolo in šest knjig — Brehms: Tierleben — torej vse predmete, ki so se predvčeršnjim še pogrešali v pestri zbirki, shranjeni v skrivnostnem nahrbtniku, in ki so bili ukradeni tukajšnji gimnaziji.

□ **Tak mraz** je pritisnil včeraj zjutraj v Mariboru, da je bilo vse v zimskih suknjah. Radovedneži so kar gledali proti Pohorju, ako se ni morda preko noči pobelila njegova častljiva glava. Presenečenja letos niso izključena, dasi smo že v juniju.

□ **Danes, 3. t. m. ob 8 na »Heuringenkonzert«** v gostilno in kavarno (Pilsner Urquelle) Tattenbachova ul. 5. Ocvrti piščanci, pristen stajerski traminec ter unionsko pivo v sodčkih. Vljudno vabimo prijatelje kegljanja na popolnoma prenovljeno kegljišče. V nedeljo, 10. t. m. se pa vrši kegljanje za nagrade. — Ivan in Anica Mahajnc. (5026)

□ **Gojzerji in strapac** čevlji I a kvalitete. Karo, Maribor, Koroška 19.

Električni tok za reklamno razsvetljavo

pri dnevni uporabi po 18.30 uri oddaja mestno električno podjetje s **50% popustom** na osnovne cene. Čez 22.—6. ure zjutraj znaša **popust 75%**.

Ustmena in pismena pojasnila daje

Mestno električno podjetje, Maribor, Frančiškanska 8
Telefon 300.

Celje

□ **V odvetniško pisarno** g. dr. A. Ogrizeka v Celju je vstopil s 1. junijem t. l. g. dr. Vekoslav Voršič, doslej koncipient pri odvetniku gosp. dr. Karlovšku.

□ **Pogreb pokojnega dr. Flerina.** Truplo pokojnega višjega deželno sodnega svetnika g. dr. Valentina Flerina leži na mrtvaškem odru v javni bolnici in bo pogreb danes ob pol 18. uri. iz bolnice na mestno pokopališče. — Pogreb generalmajorja Huberta pl. Gelineka se vrši iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na isto pokopališče danes ob 16. uri.

□ **Zaključna produkcija** gojencev celjske Glasbene matice se vrši danes dopoldne ob 11. uri v Narodnem domu. Nastopi mladinski zbor pod vodstvom učitelja g. Cirila Preglja in komorno-glasbena šola g. ravn. Sancina.

□ **Občeznana in renovirana** prva kranjska vrvarna in trgovina s konopino Ivan N. Adamič je otvorila v lastni hiši v Celju, Kralja Petra cesta 33, podružnico, detaljno in engros trgovino vsakovrstnih izdelkov. Imenovano trdno radi solidnosti in izborne kvalitete njenih izdelkov toplo priporočamo.

Naročajte 'Slovenca'!

Kaj je novega

KOLEDAR

Nedelja, 3. junija. Prva pobinkoština nedelja. Presv. Trojica, Klotilda, Pavla, Oliva. — Lunina sprememba. Ščip ob 13.14. Po Herschlu se napoveduje veliko dežja.

Ponedeljek, 4. junija. Francisek Kar., Op-tat, Kvirin.

ZGODOVINSKI DNEVI.

3. junija. 1916 so bili državni poslanci dr. K. Kramar, dr. A. Rašin, Vincenc Červinka in Josip Zamazal od domobranskega sodišča na Dunaju obsojeni radi veleizdaje na smrt. — 1878 je umrl skladatelj Anton Heidrich. — 1875 je umrl francoski operni komponist Georges Bizet (Carmen). — 1899 je na Dunaju umrl komponist Johann Strauss jun.

4. junija: 1872 je umrl poljski skladatelj Stanislaw Moniuszko. — 1701 je umrl avstrijski feldmaršal Starhemberg.

★

★ **Prireditev Slovenske orlovske zveze.** Po petih letih se bo letos dne 1. julija zopet zbralo v Ljubljani orlovstvo cele Slovenije, da pokaže od sadov telesne vzgoje svoje organizacije. Prijatelji orlovstva, pripravljajte se na ta dan, da z našo mladino proslavite veliki orlovski praznik v beli Ljubljani, da vidite, kako Stadion v svatovski obleki sprejema cvet slovenske mladine!

★ **Vožnja po Reni,** kakor trdi pisatelj Stritar, nudi najlepše vtise, kar more nuditi Srednja Evropa. Lepoto te vožnje bodo občutili oni, kateri se pridružijo izletnikom dne 10. julija, ko potujejo preko Münchena, Mainza v Kelmoraj in dalje v Kevelar. V Münchenu si bodo izletniki ogledali vse umetnostne zbirke in muzeje, prav tako v Kölnu, kjer posetijo največjo svetovno razstavo »Presse«. Na božji poti v Kevelarju se snidejo z našimi izseljenci. Nato obiščejo Essen, največje industrijsko mesto, ter se vrnejo 18. julija domov. Vožnja, hrana in stanovanje stane 2600 Din. Oglasiti se je treba do 10. junija v Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva 5.

★ **Potnikov v Lurd in Pariz** se je priglasilo toliko, da Prosvetna zveza ni mogla sprejeti vseh. Sprejelo se je 48 izletnikov. Med priglasenci je nad polovico učiteljstva, več duhovnikov, trgovcev in par uradnikov.

★ **Umrli** je 1. junija v Starem trgu pri Ložu v starosti 80 let g. Janez Lavrič, oče občinskega tajnika v Starem trgu in g. V. Lavriča, kateheta v Kočevju. Pogreb bo danes.

★ **Danes teden k Sv. Joštu nad Kranjem!** »Krekova mladina« priredi za delavstvo z Gorenjske in ljubljanske okolice pridigo s sveto mašo in taborom. Sodelovala bo jeseniška delavska godba. Na taboru bodo govorili tovariši France Terseglav, Pukšič in akademik Edi Koebek. Po taboru prosta zabava. Odhod iz Ljubljane s turistovskim vlakom (polovična vožnja!). S postaje Kranj skupen odhod na goro ob pol sedmih. Tovariši in prijatelji: Na svidenje!

★ **Tragična smrt odvetnika dr. Tomaža Horvata.** Pred kakimi 14 dnevi je izginil ptujski odvetnik dr. Tomaž Horvat ob takih okoliščinah, da se je bilo bati najhujšega. Zal se je izkazalo, da je našel smrt v valovih Drave. Truplo so prošli petek našli pri Sv. Marku in ga prepeljali v Ptuj. V soboto se je vršil pogreb 74 letnega starostar ptujskih odvetnikov ob številni udeležbi, ki je pokazala, kako veliko spoštovanje je užival pokojnik med

Ptužjani. Razen svojcev so se udeležili pogreba g. dr. Lapajne, univ. prof. iz Ljubljane, predstavniki oblasti in zavodov, številni stanovski tovariši in mnogo drugega občinstva. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika dr. Anton Brumen ter so pevec zapeli žalostinko. Pred dvema letoma je umrla žena pokojnega dr. Horvata ter je od tedaj bilo opaziti pri njem znake depresije in melanholije, ki sta ga gnali nemara v smrt.

★ **Umrli** je v Dobruhi dne 1. junija Marija Musar, rojena v Radečah pri Zidanem mostu. Pokojna je bila sestra Franceta Musarja, šolskega upravitelja v Šmarju pri Ljubljani in misijonarja Josipa Musarja v Afriki. Bila je zelo marljiva in vneta za vse dobro, zlasti je podpirala misijone.

★ **Ali ste že zahtevali »Katalog slovenskih knjig«**, ki ga je izdala Nova založba v Ljubljani? V njem najdete seznam vseh knjig, ki se danes dobijo, njih ceno in ime založnika. Uvod, ki stoji na čelu Kataloga, vas pouči tudi o zgodovini Nove založbe in njenih nalogah za prosep dobre slovenske knjige.

★ **Opozorilo vsem onim, ki iščejo drž. služb v Skoplju.** Po poročilu velikega župana skopeljske oblasti se pojavlja v Skoplju dan na dan brez števila ljudi iz vseh krajev naše države, ki iščejo ondi službe po raznih državnih uradih. Vsi ti prosilci so napravili pot za »an, ker v državnih uradih v Skoplju ni nobenih prostih mest; tako potrošijo ti prosilci po navadi brez hase ves denar, ki so ga prinesli s seboj, potem pa nadlegujejo velikega župana v Skoplju s prošnjami, da jim z denarno podporo omogoči vrnitev. Veliki župan pa tem prošnjam ne more ustreči, ker nima za to nobenih denarnih sredstev. — Vsled tega opozarjamo vse prizadete, naj ne iščejo službe v Skoplju, da se izognejo nepri-likam.

Združene katoliške organizacije na Viču

priredi v proslavo

25 letnice obstoja

Katoliškega prosvetnega društva Vič
za ljubljansko okolico na Viču

katoliški prosvetni dan

SPORED:

Dopolodne:

Ob 9 sv. opravilo v farni cerkvi sv. Antona P.
Ob 10 LJUDSKI TABOR na trgu pred cerkvijo.

Popoldne:

Ob 2 večernice in blagoslov v farni cerkvi
Ob 2.30 KONCERT ljubljanskega pevskega okrožja na veseličnem prostoru pri g. Pavliču poleg farne cerkve pod vodstvom g. prof. Bajuka. (Sodeluje nad 200 pevcev.)

Ob 4 VELIKA TOMBOLA z glavnimi dobitki: krasna kompletna sobna oprava, moško kolo, vreča moke, seženi drv, jagnje in nad 200 manjšimi krasnimi dobitki: kvaterni in žinkvinov. — Po tomboli: VELIKA LJUDSKA VESELICA z izrednim pestrim sporedom in sodelovanjem godbe prosvetnega društva, pevskega krožka itd. — CELODNEVNA PROSVETNA RAZSTAVA v Društvenem domu. — V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo 10. junija t. l.

niso plemenitaši! Ah, gospod vojvoda, jaz sem ves zmeden. — »Pomirite se; oprostite slugi, da je rekel le, da sem pošten človek; oprostite tudi meni, da se Vam nisem predstavil, ko sem prosil, da bi me sprejeli v svoj voz.« (Iz francoščine prevel Bg.)

Opomba: Objavljeno l. 1785. pred francosko revolucijo.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja, 3. junija: FANNY, TETE, STRICI ITD. Izven.

Ponedeljek, 4. junija: HERMAN CELJSKI. Red A. Torek, 5. junija: Zaprtlo.
Sreda, 6. junija: STILMONDSKI ŽUPAN. Red D. Četrtek, 7. junija: HERMAN CELJSKI. Ljudska predstava pri niž. cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja, 3. junija: KNEGINJA ČARDASA. Opereta. Izven.

Ponedeljek, 4. junija: Zaprtlo.
Torek, 5. junija: DEKLE ZLATEGA ZAPADA. Red C.
Sreda, 6. junija: ČARDASKA KNEGINJA. Opereta. Ljudska predstava pri nižanjih cenah. Izven.
Četrtek, 7. junija ob 15. uri pop.: FAUST. Ljudska predstava pri niž. cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 3. junija ob 20. uri: JESENSKI MANE-VER. Znižane cene. Kuponi. Zadnjikrat.

Ponedeljek, 4. junija: Zaprtlo.
Torek, 5. junija ob 20. uri: OTHELLO. Ab. D. Kuponi.

Sreda, 6. junija ob 20. uri: PUŠCAVNIKOV ZVON-ČEK. Ab. B. Premijera.

★ **Poroka.** Na Zalostni gori pri Mokronogu sta se poročila g. France Kovčič, progovni delovodja, in Kristina Verščaj.

★ **Zensko delo v begunjski kaznilnici.** Delo je najboljši vzgojitelj in poboljševalec. Zato se tudi kaznenke v ženski kaznilnici in prisilni delavnici v Begunjah pri Lescah (Slovenija) zaposlujejo z raznimi ročnimi deli. Tu se izdeluje belo vezenje z ažurom in rešilje, dalje ročna dela v Toledu tehniki in drugih modernih vrstah po najnovejših francoskih vzorcih. Nadalje se izvršuje filet vezenje v vseh oblikah in vrstah ter barvaste vezenine v volni in svili. Na velesejnu je razstavila begunjska ženska kaznilnica svoja ročna dela v paviljonu H; med drugim tudi pletenine: otroške oblečke, avbice in čepice — ročno in strojno pletenje. Občinstvo naj ne zamudi lepe prilike, da si ogleda te izdelke.

★ **Zahvala.** Tem potom izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so našemu rajnemu dobremu očetu, staremu očetu, soprogu, gospodu Josipu Schweigerju, davčnemu eksekutorju v pokoju v Novem mestu, izkazali poslednjo čast in tako posvedočili svoje prijateljstvo do njega. Zlasti se zahvaljujemo g. zdravniku dr. Pavliču ter g. priorju in vsem gg. usmiljenim bratom kandijske bolnišnice za ljubeznipolno nego in skrb za rajnika ob boleznih, č. g. p. Bernhardu, šmihelskemu župniku g. Trškani in g. kaplanu Pečniku za vodstvo kondukta kakor tudi g. p. Severinu, O. F. M., ki rajnika ni samo na zadnji poti spremlil, ampak ga tudi ob boleznih posecal in tolažil ter po njem služil sv. mašo zadušnico, g. šef-uredniku »Slovenca« Francu Terseglavu, novomeškemu godbenemu društvu, prijateljem pevcev rajnika in stanovskim tovarišem, ki so počastili njega spomin s prekrasnim ven-čem ter vsem drugim Novomeščanom, ki so se udeležili pogreba. — Rodbina Schweiger.

★ **Kongres Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev.** V dneih 9. in 10. junija se vrši v Splitu deseti redni letni kongres železničarske organizacije Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev. Kongresa se udeležijo delegati in člani oblastnih organizacij Belgrad, Zagreb, Ljubljana, Subotica, Sarajevo in Split (brodarji iz Dalmacije). Člani združenja imajo kot železničarji prosto vožnjo. Odsotnost za kongres je zaprosena. Vse tovariše delegate in člane pozivamo, da zaprosijo za družinske člane proste karte službenim potom. Odhod 8. junija. Čas odhoda sporočimo. — Oblastni odbor UJNZB, Ljubljana.

★ **Električni tok ubil otroka.** V Veliki Jelsi pri Karlovcu se je pripetila strahovita nesreča. Na žico, spojeno z električnim tokom, je stopila štiriletna Ružica, hčerka posestnika Veselija. Tok 220 vlotov je otroka sežgal.

★ **Strah med potniki brzovlaka.** V četrtak je skočila lokomotiva brzovlaka Sušak—Karlovce blizu mosta preko Kolpe s tira. Med potniki brzovlaka je nastala velika panika, toda k sreči se ni pripetilo nič hudega. Ako bi vlak le trenutek poprej skočil s tira, bi padli vsi vagoni v Kolpo.

★ **Grozen zločin cigana.** V vasi Horgoš pri Subotici se je te dni pripetil grozen zločin. 22 letni madjarski cigan Stjepan Csore je odvedel šestletno deklico Marijo Guszar v vinograd, rekoč ji, da ji bo dal črešenj. Deklica je, neslučec kaj hudega, odšla s ciganom, ki jo je izrabil za svoje živalske strasti in jo potem zadavil. Deklico so našli šele zvečer v vinogradu. Obraz ji je bil ves razpraskan, na vratu pa so bili sledovi davljenja. Orožništvo v Horgošu je takoj uvedlo zasledovanje, toda storilec je že pobegnil na Madjar-

Prireditve in društvene vesti

Vsaka objava pod tem naslovom se mora plačati in sicer prvih 15 besed po 25 par. vsaka nadaljna beseda po 3 Din.

»Sočin« izšel četrtek 7. jun. k Jakobu ob Savi. Zbirališče Tabor ob 14. odhod točno ob 14.15 pop. — Odpor.

Danes vsi k Urbančku na veselico, gasilnega društva v Stožicah.

Cerkveni vestnik

Marijanska kongregacija za gospodine pri Sv. Jožefu v Ljubljani: V ponedeljek, dne 4. junija ob pol sedmih zvečer je shod.

Redni mesečni shod križanske moške kongregacije za mesec junij je danes popoldne ob 6. uri. Rndi posebno važnega oznanila prosimo polnoštevilno.

Duhovne vaje za duhovnike v Domu bodo od 18.—22. junija. Prosimo pravočasne prisilivite.

Knjige in revije

Dijaški list »Mentor«. Pravkar je izšla zadnja (9.—10.) številka letošnjega letnika tega res dobrega dijaškega lista, kakor si lepšega ne moremo žele- ti za našo srednjošolsko mladino. Vsebinska je sle- deča: Kaj smo in kaj hočemo. — Semprojni Tiro, Iz dnevnika starega profesorja. — A. Komar, Uto- pija. — P. C. Tacitus, Upor legij ob Renu. — M. P., Z dijaške ekspedicije. — F. Bizjak, Radio. — V. Rožič, Nekaj misli k izberi praktičnih poklicev in Tehniška srednja šola v Ljubljani. — Kaj nam piše češka dijakinja. — Drobiž. — Na ovojno razmisle- uredništvo tri nagrade za najboljšo dijaško prispe- ke, uprava pa sporoča, da bo tako kakor lani, oskr- bela tudi letos vezavo tega letnika za naročnike, ki to želijo.

Polzvedovanje

Najdena ura. Pri župnem uradu v Stranjah se nahaja žepna ura, ki jo je bržčas izgubil kak turist in sicer v času od 17. maja dalje. Če bi jo kdo po- grešal, naj se obrne na imenovan župni urad (po- šta Kamnik), ali pa na uredništvo »Slovenca«, ka- mor lahko vsak pošlje popis izgubljene ure.

urejuje najboljše prebavo, čisti ze-
lodet in čreva sigurno pa prijetno.
1 omoč v vsaki lekarni Din 4.—

ske. Madjarske oblasti so bile takoj obvešče- ne o tem in upanje je, da zločin ne bo ostal nezakazan.

★ **Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski te-čaj, Maribor.** Od ministrstva za trgovino in in- dustrijo v Belgradu koncesijonirani zasebni trgovski tečaj je za Slovenijo nova ustanovi- tev in opozarjamo na to prav posebno vse starše in druge interese. Prospekti se la- hko dobijo brezplačno v prodajalni Ant. Rud. Legat et Co., Maribor, Slovenska ulica 7, tele- fon 100, ali pa se zahtevajo pismeno. Na vele- sejnu v Ljubljani se dobijo prospekti na pro- storu imenovane trdke in sicer paviljon H 447—449.

★ **Letos že drugič razstavlja v paviljonu J 603—605 prva tovarna kočev in posteljnih odev v Sloveniji: Komanditna družba Anton Sinkovec, Grosuplje.** Vsakdo že na prvi pogled lahko spozna lep napredek te mlade in- dustrije. Dočim je lansko leto izdelovala le koce za konje in za vozove, vidimo letos, da je svoj obrat izpopolnila, da dela poleg do- sedanjih vrst tudi v resnici ugajajoče volnene posteljne odeje v poljubnih barvah. Veseli nas, da se sedaj tudi ti vsem potrebni pred- meti izdelujejo pri nas, še bolj pa, da je to domač kapital. 5092

★ **Ob priliki občnega zbora zveze trgo- vskih gremijev,** ki se bo vršil 9. in 10. junija v Novem mestu, naprošamo vse udeležence občnega zbora, da takoj sporočijo zvezi v Ljubljani, če reflektirajo na prenočišče in na slavnostni obed. Vabimo kar najvljudneje vse cenjene člane, da se v obilnem številu ude- ležite tega občnega zbora. Ogledate si obenem lepo Dolenjsko, ki je vsled svoje naravne krasote prav mična in privlačna. Torej na- svidenje v Novem mestu članj in tudi drugi prijatelji trgovstva! — Gremij trgovcev za po- litični okraj Novo mesto. 5046

★ **Foto-aparate in vse potrebščine v naj- večji izbiri dobite vedno po nizkih cenah v drogeriji »Adria«** Mr. Ph. S. Borčič preje B. Čvančara, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

★ **Izseljevanje v Kanado.** Zastopstvo Cu- nard Line in White Star Line v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41a, sprejema še do na- daljnjega prijave izseljencev za Kanado, ka- teri so zmogni dela na polju in deloma nem- škega jezika. 5049

★ **Priznana desinfekcijsko in toaletno sredstvo »Sanoform«** imajo stalno v zalogi vse lekarnarje in drogerije.

★ **Dražba lova občine Skomer v konji- škem okraju** se vrši 6. junija pri okrajnem glavarju v Konjicah in se vabijo interese- nje, da se iste v obilnem številu udeležijo, o- sobito, ker je to prvovrstno lovišče. — Občinski urad Skomarje. 5026

★ **Novost za tehnična podjetja, geometre,** stavbenike je Ozalid TS originalni inozemski s temnočrnimi črtami. Kopira jako hitro. Za- htevalje ponudbo pri zastopniku Iv. Bonaču, Ljubljana. 5014

★ **Zobni atelje dentist F. Palovec,** Ljub- ljana, Kongresni trg 14, ne sprejema od 1. do 30. junija. 4241

★ **Pri išiasu sledi na kozarec naravne »Frauz-Josef«** grenčice, zavžite na tešče, iz- datno izpraznenje črevesa brez vseh težav, pridruži pa se navadno prijetno ugodje olaj- šanja. Zdravniški strokovni listi omenjajo, da učinkuje zanesljivo in prijetno »Frauz-Josef« voda tudi proti pritisku na jetra in debelo črevo kakor tudi pri haemorrhoidah in pro- statičnih boleznih. Dobiva se v lekarnah, dro- gerijah in specerijskih trgovinah. 8823

★ **Ježlene valjane zastore** ter vsa klju- čavničarska dela izvršuje in se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo Avg. Mar- tinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Več v da- našnjem oglasu na zadnji strani. 4958

★ **Fotoparate kupite najboljše pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9.**

★ **Bančna poslovavnica Bezjak** prilaga današnjemu listu naročilnico za srečke Drž. razredne loterije. Opozarjamo!

★ **Kako se izboljša neredno odvajanje?** Način je zanesljiv in lahek. Devetdeset od- stotkov ljudi trpi na neredni prebavi, preobili želodčni kislini, napetosti. Vsi si morejo olaj- šati to gorje, ako jemljejo po vsaki jedi no- ževo špico Magna-praška v pol čaši vode. Ta prašek takoj nevtralizira preobilno kislino, prepredava raztvarjanje hrane in tvorbo pli- nov ter tako brez bolečin urejuje prebavo. Pri svojem lekarnarju kupite še danes omoč Mag- na-praška in ga rabite po navodilu, ki je pri- loženo omoču. Dobite ga v vseh lekarnah in drogerijah, kjer pa ne, pa pišite ponj narav- nost na naslov: Laboratorij »Alga«, Sušak.

★ **Edina ljubljanska zvonarna Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, prej Samasa,** raz- stavi na letošnjem ljubljanskem velesejnu od 2. do 11. junija štiri zvonove skupne teže 2570 kg v sestavi D. Fis, A. H. Zastopnik zvo- narne je vse dni na sejmšču.

Biserna poroka Ivana in Ivane Barle

Danes 3. junija obhajata gospod Ivan Barle, nadučitelj v pokoju, in njegova blaga gospa soproga Ivana Barle v Kandiji pri Novem mestu v rodbinskem krogu šestdesetletnico nad vse srečnega zakona. Šestdeset let je minulo, odkar sta stopila kot ženin in nevesta pred altar Gospodov, da si podasta roke v večno zvezo, doba dveh generacij. Zares lepa in ganljiva slovesnost, če pomislimo, kako majhno je število onih srečnih, ki dočakajo zlato poroko, kaj še biserno. Gospod Ivan Barle je bil rojen dne 15. oktobra 1841 v Pirničah, fara Smlednik na Gorenjskem, njegova soproga pa 21. jan. 1847 v Toplicah pri Novem mestu. Kljub visoki starosti sta oba jubilara še tako pri moči, tako čila in zdrava, da ju mora človek naravnost občudovati. Poročila sta se dne 2. junija 1868. Slavljenec je služboval svoj čas kot učitelj in nadučitelj v Tunjicah pri Kamniku, v Budanjah pri Vipavi, v Podzemlju pri Črnomlju in slednjič v Smihelu pri Novem mestu. V trajni pokoj je stopil 1. 1903. po 42 letnem vestnem in požrtvovalnem službovanju. Iz njih zakona je izšlo 11 otrok, od teh je živih še osem. Kljub mali svoječasi učiteljski plači so imeli vsi otroci izvrstno vzgojo, tako da so danes skoraj vsi po službah na vodilnih mestih. Janko je ravnatelj nadškof. pisarne in stolni kanonik v Zagrebu, Gustav je prvi drž. pravdnik v Novem mestu, Alojzij je orožniški podpolkovnik in pomočnik poveljnika orožn. polka v Nišu, Konrad je šolski upravitelj v Metliki, hčerka Marica je učiteljica v Smihelu pri Novem mestu, da ne omenjamo še ostalih otrok, ki so v privatnih službah najboljše preskrbljeni. Slavljenca zreta lahko danes z veseljem na svoje plodonosno šestdesetletno delo, na svoje pridne otroke, ki so njun ponos in radost ter jima delajo prijeten večer življenja. Srečna rodbina, kjer vlada taka harmonija in taka medsebojna ljubezen, kakor v rodbini naših slavljenec. Vsi znanci in prijatelji se vesele izredne sreče, ki jo je dobrotljivi Bog naklonil rodbini Barletovi ter žele, da bi dočakala slavljenca še sedemdesetletno srečnega zakona. Temu se pridružimo tudi mi z željo, da ju gospod Bog ohrani do skrajne meje človeškega življenja.

Gospodarstvo

VIII. ljubljanski velesejem

Slovesna otvoritev

Otvoritev osmega ljubljanskega velesejma se je izvršila včeraj, v soboto, dne 2. t. m. na slovesen način. Odlični zastopniki in številno občinstvo so zelo dvignili sijaj otvoritve velesejma, te naše ugledne in pomembne ustanove. Otvoritev so počastili s svojo navzočnostjo gg. minister za kmetijstvo Svetozar Stankovič, zastopnik zunanjega ministra dr. Predić, divizijski general Nedič, kot zastopnik Nj. Vel. kralja, ljubljanski veliki župan dr. Fran Vodopivec, mariborski veliki župan dr. Fran Schaubach, predsednika obeh oblastnih odborov dr. Marko Natlačen in dr. Josip Leskovar, mestni župan dr. Puc, prosvetni šef dr. Capuder, predsednik Zbornice TOI Ivan Jelačin, zastopnik univerze dr. Šmale, finančni delegat dr. Rupnik, zastopnik prometnega ministrstva ravnatelj Knežević, ravnatelj Delavske zbornice Kopač, narodna poslanca minister n. r. Sušnik in Kremljarski, številni oblastni poslanci in ljubljanski občinski svetniki. Mesto Ptuj je zastopal župan g. Brenčič. Dalje so bili prisotni: general Popovič, številni univerzitetni profesorji, zastopniki raznih industrijskih in trgovskih korporacij in ženske organizacije, številni častniki in zastopniki Orlovske zveze.

Prav častno so bile na otvoritvi velesejma zastopane tuje države. Prisotni so bili: poljski generalni konzul Barthel de Weydenhal, turški konzul Munir Ibrahims Bey, italijanski generalni konzul Gavotti, avstrijski generalni konzul dr. Herman Pleinert, angleški trgovski ataše Murray Harvey, češki ataše Sieber in drugi.

Dalje je prisostvoval otvoritvi ljubljanskega velesejma predsednik zagrebškega velesejma g. Šandor Alexander, v velikem številu pa so otvoritvi velesejma prisostvovali dlasti zastopniki inženjerjev, ki so ravno prišli z belgrajskim brzovlakom. Poleg raznih javnih oblasti so bile zastopane skoro vse uglednejše korporacije in organizacije.

Slovesnost je otvoril predsednik ljubljanskega velesejma g. Ivan Bonač, ki je pozdravil vse prisotne zastopnike in se jim zahvalil za udeležbo. Govornik je naglašal med drugim: »Ljubljana je s svojimi velesejmi pokazala, da hoče obdržati sloves žarišča slo-

venske kulture in gospodarske iniciativnosti. Moralni, kakor tudi praktični uspehi naših velesejmov nas vzpodbujajo, da ji ta sloves ohranimo tudi za naprej. Naše narodno, kulturno in gospodarsko življenje še dolgo ne bo moglo pogrešati tako važne institucije kot je Ljubljanski velesejem. On združuje razmetane gospodarske sile in kot tak porok, da je pred nami bodočnost svetlejša od preteklosti in boljša mimo sedanjosti. Ljubljanski velesejem pogloblja gospodarske odnose med posameznimi pokrajinami, vpliva pozitivno na medsebojno trgovino in pospešuje zdravo tekmovanje med izdelki domačih tvornic in onimi iz tujine. Govornik je nato apeliral na državno upravo, da podpira velesejem z modro ekonomsko in finančno politiko. Obenem pa je izrazil veselje, da je naša oblastna samouprava pokazala popolno razumevanje za važnost naše institucije in se zahvalil ljubljanskemu in mariborskemu oblastnemu odboru za dobrohotno pozornost in gmotno podporo, ki sta jo naklonila ljubljanskemu velesejmu.

Po govoru predsednika g. Bonača je občinstvo vzkliknilo na njegov poziv Nj. Vel. kralju, pokrovitelju velesejma, trikratni »Zivio!« godba pa je zaigrala državno himno. Nato je govoril minister za kmetijstvo Svetozar Stankovič.

Izvajal je: Ljubljanski velesejem spada med one institucije, ki jih je naše gospodarstvo ustvarilo po vojni, da v tem času, ko je bila izmena blaga zelo ovirana, ko naši trgovci in industriji po večini niso vedeli, kaj naše gospodarstvo sploh proizvaja in v koliko more kriti svoje potrebe v domovini, pokaže svojo moč in stopnjo razvoja. On je bil pionir v kraljevini SHS na tem polju dela in je služil drugim za vzor.

Dežela, v kateri se ta sejem vrši, naša Slovenija, je obdarjena z izrednimi naravnimi lepotami, obenem pa je naša gospodarsko najnaprednejša pokrajina. Veliki deli industrije (mizarske, usnjarske, železarske in druge) so dosegle znatno stopnjo razvoja in tudi obrt se nahaja na taki stopnji razvoja, da zahtevajo njene izdelke celo v inozemstvu. Posebni razstavi, hotelirska in mizarska, ki sta prirejeni na letošnjem velesejmu, imata

KOPALIŠČE LIPIK

Nenadkriljivi uspehi zdravljenja.

Opozorjamo na izvanredne ugodnosti spomladne sezone (do 15. junija). Popolni penziji, sestoj iz: stanovanja s postrežbo in razsvetljavo, dnevne prehrane, kopeli s perilom, plačila zdravniških in glazbenih pristojbin ter enkratne zdravniške pregledbe velja za osebo in teden: za drž. in samoupravne uradnike, častnike, vojskojence, invalide in člane bolniških blagajen od Din 380— do 580—, za vse ostale pa od Din 450— do 700—. Zahtevajte prospekte od Uprave kopališča Lipik.

Moderne naprave svetovnega kopališča.

za naše gospodarstvo posebno važnost. Tujsko-prometna industrija, ki se zadnja leta pri nas vedno bolj razvija postaja važen činitelj v našem gospodarstvu.

Mizarstvo predstavlja pri nas v državi, ki dobiva iz svojih gozdov mnogo surovega materiala za ta del industrije, eno najvažnejših onih panog dela, ki imajo najpovoljnejše prirodne pogoje za čimboljši razvoj, zato se mora s posebnim zadovoljstvom pozdraviti vse ono, kar ima za cilj, da pospešuje napredek te panoge.

S tem in željo k čimvečjemu uspehu, mi je čast proglasiti, da je ta velesejem otvorjen.

Zastopnik zunanjega ministra dr. Predić je pozdravil otvoritev velesejma v imenu zunanjega ministrstva. Zunanje ministrstvo stremi za čim ožje stike z gospodarstvom, kar se je pokazalo na zborovanju zbornice v Osijeku in kar hoče dokazati tudi pri ljubljanskem velesejmu, ki ga bo podpiralo v vsem njegovem stremeljenju.

Vsi trije govori so bili sprejeti s toplim odobravanjem.

Po končani otvoritvi so si vsi udeleženci z ministrom Stankovičem na čelu ogledali razstavne prostore in se izrazili ugodno o vtisih, ki so jih dobili na velesejmu.

Prvi utisi z velesejma

Prvi dan velesejma je v splošnem potekel v zadovoljstvo razstavljalcev in obiskovalcev. Vreme, ki navadno ni naklonjeno našim velesejskim prireditvam, je bilo še nekako ugodno, le miraz je pritisnil tako neprijetno, da se živahno življenje kar ni moglo razviti niti v razstavnih paviljonih, niti drugod na velesejskih prostorih. Zato so tudi vse raznovrstne in raznoimenske okrepčevalnice danes še samevale, zabavišča pa itak običajno ožive šele ob večerih.

Razstava sama po paviljonih sliči precej onim iz prejšnjih let, za spoznanje je bogatejša in tudi pestrejša.

V paviljonu E prevladuje pohištvo. Krasne spalnice in jedilnice šentvitskih mizarjev občuduje vsak obiskovalec. Odlikuje se krasna Kregarjeva spalnica iz afriške breze. Kakor je les eksotičen in delo kakor bi bilo lito v modele, ni cena 18.000 Din previsoka. Zelo vidna je tudi oprava trdke Erman & Arhar. »Javor« iz Logatca zavzema cel oddelek paviljona. Mnogo obiskovalcev se ustavi pri Poganičnikovih fotografskih aparatih, nič manj zanimiva ni monumentalno razporejena razstava sladkogorske tovarne lepenke. V tem paviljonu je razstavila tudi knjigovodnica KTD svoje vzorne izdelke, njej nasproti skuša na originalen način pokazati »Organizator« koliko se prihrani na času in delu ter koliko bolj ekonomski je moderni način knjigovodstva, ki mu je glavni princip kartoteka. Vredno si je ogledati v tem paviljonu izdelke trdke Dolžan, ki je razstavila lepe okrasne letvice, tapetne late in parkovje. Tolklo bolj je ta delček razstave zanimiv, ker je vse delo domače.

Paviljon F je zavzela težka industrija, stroji, elektroelektronika. Stroji za obdelovanje lesa firme Klein & Stiefel so že vsako leto vzbujali pozornost. V tem oddelku je posebno pletilni stroj trdke Kos, ki je navaden ročni stroj priredila za pisane vzorčaste pletenine.

Avtomobilski oddelek razstave je priredilo Udruženje slovenskih avtomobilskih trgovcev v Ljubljani in razstavilo v paviljonu G avtomobile najrazličnejših tipov. Krasne karoserije so to, močni stroji. Zlasti ta del razstave daje našem velesejmu internacionalni obraz.

Takoj ob vstopu v paviljon H ti pade v oči lepa razstava štedilnikov trdke Koloseus. Sicer pa prevladujejo tu pletenine (Stora), čipke, perilo, klobučarstvo, pletilni in šivalni stroji. Pri trdki Legat zanimajo vsakogar mali, a zelo spopolnjeni računski stroji itd. Bar je razstavil nov model Remington stroja, Noisels 6, ki piše skoro popolnoma brez vsakega ropota. Ob dejstvu, da se v kratkem otvori naša radiodajna postaja si marsikdo ogleda njegove radioaparate, ki so solidni pa poceni. Odlično mesto je po pravici dobila letos družba Fructus za svojo razstavo Weckovih posod za vkuhanje živil (sadija, sočivja, mesnin). Koncem tega paviljona ima trdka Petelin zanimiv oddelek s šivalnimi in pletilnimi stroji ter kolese.

Paviljon K je pod tehničnim arangmentom ing. Faturja dobil lepe lice z razstavo slovenske moderne umetnosti 1918—1928. Zanimivi so posamezni oddelki, kot propagandni, dekorativni, grafični, fotografski. S kiparsko in slikarsko razstavo je »Moderna galerija« gotovo dosegla namen, ki ga je imela s to prireditvijo, da namreč pokaže, kaj so naši moderni producirali v prvem desetletju po ujedinjenju.

V paviljonu L je nameščena stalna higienska razstava, ki ji je glavni poudarek v oddelku »Higiena na kmetih«.

Francosko-jugoslovanske trgovinske zveze

G. France Mikolič, ravnatelj francosko-jugoslovanske agencije v Parizu, je prisel v Ljubljano in je organiziral s sodelovanjem velesejske uprave na velesejmu posebno francosko razstavo. Razstave se udeležuje nad 30 francoskih trdk v posebnem francoskem paviljonu. Razstava je vzbudila vsesplošno veliko zanimanje in pričakovati je še nadaljnjih poglobitev stikov s Francijo. Zeleti je, da se francoska razstava na prihodnjem velesejmu ponovi v še večjem obsegu.

Naš urednik je obiskal G. Mikoliča, ki mu je najljubeznivejšje dal naslednje informacije o možnosti večjih slovensko-francoskih gospodarskih zvez:

»Po vojni se je francoska trgovina zelo razširila. Francozi so se začeli intenzivneje zanimati za zunanjo trgovino, saj so videli pri drugih velikih narodih, da je treba iskati kupec, ne pa čakati, da pridejo k njim. Po ameriškem in nemškem zgledu so začeli z intenzivnejšim obdelovanjem trgov, uvideli so, da se dajo tudi v tkiv. revnih državah, kjer ni blagostanje visoko, plasirati njih produkti. Saj tudi njih industrija izdeluje v velikih količinah masne predmete, ki morejo tako po kvaliteti kakor tudi cenil zdržati konkurenco z drugimi državami. Posledica teh modernih trgovskih naziranj

je naravno večja gospodarska ekspanzija Francije vseh povod in tudi naravno v Jugoslaviji.

Slovenija je z izidom svetovne vojne izpadla iz kompleksa Avstro-Ogrske in je začela delati v zunanji trgovini na lastno roko. Dočim se je iz Slovenije pred vojno le malo izvažalo skozi Trst v Francijo, je danes že znaten izvoz in pričakovati je še večjega izvoza, saj je dovolj predmetov, ki se dajo v Francijo ugodno prodati. Tako se že izvažajo iz Slovenije, ozir. bi se dali izvažati v večjih množinah v Francijo les, hmelj, sadje, fižol, čipke, zdravilne rastline itd., torej v glavnem hranila in sirovine.

Na drugi strani pa je možno že znatno povečati francoski izvoz v Slovenijo, kar naj pospeši tudi francoska razstava na velesejmu. Sicer so slabe izkušnje odvrgle Francoze od našega trga, vendar je gotovo, da se bodo naše trgovinske zveze povečale. Te razstave se udeležuje nad 30 trdk, ki so večinoma pripravljene oddati zastopstva ali za celo državo ali pa samo za Slovenijo, nadalje iščejo neposrednih zvez z veletrgovci itd. Razstava ima namen vzbuditi interes Francozov za jugoslovanski trg, in obratno zanimanje Slovenije, ozir. Jugoslavije za francoski izvoz.

Končno je omeniti, da kaže zadnje čase vedno več zanimanja za plasiranje pri nas tudi francoski kapital; zaradi večjega izvoza lesa v Francijo zadnje tri mesece so se francoski industriji začeli zanimati za eksploatacijo gozdov in za nakup gozdnih posestev.

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Bilance sladkorne industrije. Poročali smo že, da se je čisti dobiček velikobekereške sladkorne tovarne v tek. kampanji dvignil na 19.4 milj. Din napram 11.3 za kampanjo 1926-27. Ravno tako je narasel tudi čisti dobiček novovrbske tovarne od 2.9 na 3.66 milj. Din. Tudi ravnokar objavljena bilanca osješke sladkorne tovarne za 1927-28 izkazuje povečanje dobička od 4.5 na 6.3 milj. Din in se bo izplačala dividenda 28 Din (za 1926-27 20 dinarjev).

Isis, d. d., Zagreb, izkazuje za 1927 izgubo v znesku 3.3 milj. Din (čisti dob. 1926 65.258 Din). Ta izguba je nastala v zvezi z likvidacijo saharinskega posla. Izguba se odpiše od rezerv, ki znašajo 3.7 milj. Din.

Zveza rudarskih podjetnikov ima občni zbor 10. junija v Beogradu.

Zveza denarnih in zavarovalnih zavodov v Zagrebu ima občni zbor 18. junija ob 17 v borzni sejni dvorani.

STATISTIKA KONKURZOV V MAJU

Po statistiki »Jugosl. društva za zaščito upnikov« je v mesecu maju t. l. število konkurzov napram aprilu nazadovalo za 35, od 105 na 70. Lani v maju sta bila registrirana 102 konkurza, letos v maju 70, torej za 31% manj.

Po pokrajinah se razdele konkurzi v maju (v oklepaju maj 1927): Srbija in Crna gora 48 (65), Slovenija in Dalmacija 7 (17), Vojvodina 8 (8), Hrvatska in Slavonija 5 (12), Bosna in Hercegovina 2 (—).

Sledeča tabela nam kaže statistiko konkurzov v zadnjih mesecih:

	1927	1928
januar	79	79
februar	121	63
marec	149	104
april	77	105
maj	102	70

Skupno je bilo v prvih 5 mesecih t. l. razglašenih v celi državi 441 konkurzov napram 528 v prvih 5 mes. lani, torej 87 ali 16.5% manj. Razglašenih je bilo v Srbiji 314 (lani 347), v Hrvatski 45 (67), v Sloveniji in Dalmaciji 45 (53), v Vojvodini 32 (52) in v Bosni 5 (9). Število konkurzov je torej letos padlo v vseh pokrajinah.

RUDARSKA IN TOPILNIŠKA PROIZVODNJA.

V letu 1927. smo v naši državi producirali (v oklepajih podatki za 1926): železne rude 336.099 (366.624) ton, pirita 57.003 (53.376) ton, bakrene rude 288.040 (220.005) ton, manganske rude 1971 (1244) ton, kromove rude 8756 (15.983) ton, bauxita 100.327 (131.828) ton, svinčene rude 16.446 (79.531) ton,* cinkove rude 1066 (581) ton, antimonске rude 1162 (740) ton, marmorja 3070 (3062) ton, asfaltne kamna 45 (85) ton, mlinškega kamna 1071 (1395) kosov, gipsa 1063 (620), magnezita 1680 (—) ton, slane vode 3.399.854 (2944.284) hl, zemeljskega plina 603.946 (644.378) m³.

Topilnice pa so natopile: bakra 12.863 (9671) ton, svinca 10.671 (9.809) ton, sirovega železa 22.650 (18.769) ton, antimona 149 (95), cinka 3.184 (2376) ton in soli 54.765 (52.260) ton.

* Svinčena ruda 1927 70%na; 1926 navadna.

Radioemancijsko termalno kopališče 36—38°C

DOLENJSKE TOPLICE

Toplice pri Novem mestu, žel. postaja Strazha-Toplice, ozdravilo sigurno revmatizem, nevralgije, ischias, ženske bolezni, ostarlost itd. Vsaka tukajšnja kura čvrsti in pomlajuje. Uspehov tega že stoletja starega zdravljenja ne doseže nobena druga terapija. V predsezoni in posezoni znatno znižane cene, 20 dni v vsem pavšalno 1200 Din Sezona od maja do oktobra. Železnični popusti. Fina restavracija. Zahtevajte prospekte.

Prodaja soli. S 1. julijem 1928 se uveljavijo novi predpisi za nadrobno prodajo soli. Po finančnem zakonu (čl. 81) so prodajalci dolžni razprodati vse količine nabavljene soli pred 1. julijem. One količine, ki jih do tega dne ne prodajo, smejo prodati samo po določeni monopolski ceni.

Društvo narodov o premožu in sladkorju. Gospodarski odbor D. n. je sklenil predložiti D. n. glede premoža predlog, da skliče konferenco gosp. organizacij v svrhu proučevanja krize in naj se strokovnjaki izjavijo za mednarodno akcijo ali ne. Tudi glede krize sladkorne industrije predlaga sklicanje konference strokovnjakov, ki se naj izjavijo za ali proti mednarodni akciji.

Iz nemške avtomobilske industrije. V Nemčiji je bilo koncem lanskega leta 19 avtomobilnih tvornic napram 9 koncem 1925. Modelov se je izdelovalo lani 40, 1925 pa 71; produkcija osebnih voz je znašala lani 61.000 kom., 1925 pa 39.000.

Borza

DENAR.

Devizni promet je bil ta teden (samo 5 borznih sestankov) manjši: znašal je 15.7 milj. napram

2. junija 1928.

(Motoklub Ljubljana)
MOTOCIKLISTIČNA DIRKA
na dirkališču v D. M. Polju je prestavljena in se bo
vršila 10. junija 1928.

Dopisi

Kamnik

Umazano dejanje socialpatrolov. Že pred-
včeršnjim smo poročali, kako so nastopili in na-
padli socialisti delavca, ki ni hotel drveti za njim
čez drn in strn ter se je ojunčil in jim očital, da
ne postopajo prav v sedanjem meznem boju. Uda-
rili so v listu po njem z loparjem. Pa to jim še ni
zadostovalo. V svoji razredni zavednosti so šli in
pobrali pri sodelavcih podpise zato, da tovarna tega
delavca, čeprav je oče treh otrok in dober delavec,
odpusti samo zato, ker si upa misliti po svoje in
ne trobi v socialistični rog. Tako je tedaj toliko
hvalisana solidarnost teh gospodov napram sode-
lavcu. Gospodje »tovariši«, ali se nič ne sramujete
tega svojega dejanja? Ne veste, da delavci vidijo
dobro i besede i dejanja in da vas bodo po dejanjih
sodili, ne po besedah? In oni, ki ste podpisali po-
ziv na odstranitev, ali se zavedate, kaj ste storili?
Kaj pa, če jutri, recimo, vašim »tovarišem«
voditeljem ne bo všeč vaše zadržanje? Prav tako bodo
storili z vami, zapomnite si to, delavci! Mesto, da
bi uspešno vodili borbo za dobro obnovo pogod-
be, pa se pehajo, da odstranijo sodelavca, ki je s
svojim postopanjem hotel samo dobro svojim so-
prijemom in je imel pogum, da je sedanjim voditeljem
povedal v brk, da so zanižali stroko daleč gredo go-
spodje socialisti, da groze s tajnikom, ako tovarna
ne bo ugodila njihovi zahtevi po odstranitvi tega
delavca. Mesto, da bi štrajk raje prihranili za mezd-
ni boj, za kar ga bodo morda še krvavo potrebo-
vali! Upamo, da vodstvo tovarne, čeprav je kapita-
listično, ne bo šlo na lim socialnim patriotom v tej
zadevi in bo pokazalo več srca za delavca-trpina,
kakor pa delavski voditelji! Teh pa naj bo sram
takega početja!

Čudno postopanje oblasti. Dne 1. t. m. se
imela vršiti licitacija kamniškega občinskega lova
pri tukajšnjem okr. glavarstvu. Prišlo je skupaj pet
interesentov, ko se je pojavil zastopnik lovskega
društva in predlagal, naj se licitacija odgodi za tri
tedne. Kljub temu, da so zastopniki občine in zbrani
interesenti protestirali proti tej odločitvi, češ, da
ni postavna in jim nikdo ne bo križ stroškov ude-
ležbe, je glavarstvo odgodilo licitacijo in jo prelo-
žilo na zahtevani termin. Ne vemo sicer, kakšni
razlogi so vodili lovsko društvo pri tem postopku,
še manj, kakšni vzroki oblast, da je pristala na
odgoditev; razumemo pa nejevoljo zbranih intere-
sentov radi tega postopanja in prosimo, da prihod-
njič oblast postopa bolj obzirno napram njim.

Tržič

Pevski koncert priredi moški in ženski zbor
našega prosvetnega društva v nedeljo 10. t. m. ob
tretji uri popoldne na Breznici v društvenem domu.
Lepo leraso delajo te dni nad jarkom med
cerkvenimi hišami pod župniščem. Potrebno je bilo
to že iz zdravstvenih razlogov, ker so iz neurejenega
jarka prihajale preje vsakovrstne dišave. Kriz, pred
katerim je bil doslej na letov tudi blagoslov, je
odstranjen in namesto njega bo Telov za četrti evan-
gelij na praznik postavljena zasilna kapelica; za
pozneje bo pa župna cerkev postavila lepo, novo
kapelico, pred katero bo večji in lepši prostor kot
pred dosedanjim starim križem. Delo vrši domačin
g. zid. mojster Rotar po sporazumnem naročilu
občinskega in župnega urada.

Kri je tekla za zaključek binkoštnih praznikov
pri Sv. Ani. V noči so se zabiskali noži in trije so
jih krvavo občutili.

Samotar, že četrti tekem enega leta, smo imeli
zopet v preteklem tednu. Ustrelil se je z malo flo-
beriko 25 letni predilniški delavec Valentin Pem.
Počil se je v sence in je obležal takoj mrtev.

Trbovlje

Obletnica 1. junija. V petek je bila četrta
obletnica spopada med orjunaši in komunisti. Ta-
krat so bile na obeh straneh žrtve. Orjunaši so fi-
sikratki tudi justiciarili rudarja Fakina, ki je postal
žrtev njihovega fanatizma. Takrat so zapirali delav-
ce kot glavne krivce, orjunaše pa pustili na svobodi.
A danes po štirih letih? Na spomenik padlim trem
orjunašem so v četrti neznanji ljudje obesili velik
trnjev venec z orjunaškim znakom in dva venca. To
je žandarmerija dopustila. Ni pa dopustila, da bi
kdo izmed delavcev smel pokloniti svojim žrtvam
kakšen venec in tudi zbiranje na pokopališču je bilo
zabranjeno. Ze na predvečer 1. junija in drugi dan
so patrolirali orožniki po pokopališču. Tudi kraj-
ni glavar se je dotični dan mudil v Trbovljah, ako
bi slučajno prišlo do izgrediv, kar je pa bilo iz-
ključeno. Kakor se čuje, ga je pozvala za to občina.
Kakšne obzire je pri tem imela občina, je popolno-
ma nejasno. Delavci in delavke so pa vseeno hodili
posamezno na pokopališče in se spominjali padlih
žrtve, čeprav so motili svečani pokopališčni mir
orožniki z nasajenimi bajoneti.

Nacin postopanja TPD pri zaračunavanju
uslužbenskega davka. Na to notico, priobčeno v šte-
vilki 115. našega lista, nam je Delegacija ministr-
stva financ v Ljubljani sporočila sledeče: »Pri iz-
računavanju uslužbenskega davka se uporablja lest-
vica za tedenske dohodke le tedaj, kadar zaslužek
predstavlja plačilo za 6 ali 7 dni. Kadar pa se dnev-
na mezda izplačuje v presledkih, ki vsebujejo več
kot 6 ali 7 dni, se mora po pravilniku vsota izpla-
čanega zaslužka deliti s številom delavnih dni. Na
tako ugotovljeni dnevni zaslužek odpradajoči davek
se zopet pomnoži s številom delavnih dni in doblje-
ni znesek predstavlja davčno vsoto, ki se mora pri
izplačilu odtegniti. Ker izplačuje TPD rudarje 15-
dnevno, mora v smislu pravilnika čl. 95 pri izraču-
navanju davka uporabljati lestvico za dnevne do-
hodke.«

☆ Razočaranje. Novovpokojenci so se prvega
tega meseca zelo veselili v nadi, da bodo dobili na-
zaj vso pokojnino, ki jim je bila utrgana. A razočar-
anje je bilo nad vse veliko, ko je ostalo vse pri sta-
rem. V »pomembno zmago rudarjev«, »Jutru«
in demokratu noben rudar več ne veruje. Kakor je
znano, se je celo glavni odbor bratovske skladišnice
priročil na višji državni svet, da bi se ja delavcem
ne dalo to, kar jim po vsej pravici gre.

Fiedlerjevo patentirano sredstvo za pospeševanje rasti las

„GAMMA“

Je obnem najboljšo sredstvo proti izpadanju las,
perhajem in krhkosti las. Daje življenjsko zmog-
nost lasnim koreninam in odgaja puhaste lase v
močne. Vporaba je enostavna ter se že po prvem
poskusu pokaže kot zelo potrebna. Zdravniško pre-
izkušena in priporočljiva. Dobiva se v vsaki lekarni
in drogeriji. Ako je tam ne dobite, obrnite se
na edino Glavno zastopstvo za SHS:

Drogerija „NADA“ Kolar i Gabrčič, Subotica
Telefon št. 637

Cena iz Subotice: 1/4 l Din 65.—, 1/2 l Din 85.—

Ptuj

⊕ Seja mestnega sveta. Dne 30. maja 1928 se
je vršila javna seja občinskega sveta. G. župan
M. Brenčič je poročal, da so šolske sestre v Ma-
riboru pristale na pogoje glede deklškega Inter-
nata v Mladiki. Za gojenke se bo plačevalo me-
sečno 650 Din. Internat bo imel kmetijsko gospo-
dinjsko šolo ter meščansko gospodinjsko šolo.

Soglasno se je odobril dopis na upravo zveze
avtonomnih mest ozir. predlog, da se na občnem
zboru ukrene vse potrebno, da pridejo občine do
svojih pravic glede vojašnic. — Soglasno se je
sprejel predlog glede rešitve vprašanja velike
vojašnice in vojašnice Kralja Petra. Prva ponudba
se glasi, naj vojaški erar proda veliko vojašnico
mestni občini, dočim ta proda eraru vojašnico kra-
lja Petra in se kupnina določi po mešani komi-
siji iz zastopnikov vojaštva in mestne občine. Ako
bi pa vojaški erar vojašnice ne hotel kupiti ozir.
prodati, naj se med mestno občino in vojaškim
erarjem sklene najemna pogodba glede obeh vo-
jašnic za daljšo dobo let. — Potrebni pozorel-
cem se dovoli 20% popust za žaganje stavbnega
lesa na žagi mestne občine, v izjemnih slučajih
pa 50% popust. — Soglasno se prizna krajevna po-
treba za koncesijo za prevažanje oseb na progi
Ptuj—Rogaška Slatina ter sv. Bolfenk v Slov. gor.—
Ptuj—Sv. Barbara v Hal. — Soglasno se je spre-
jel predlog, da se tvrdi Emil Fluss za ustanovi-
telj tvornice tkanin prepusti potrebno zemljišče
brezplačno na razpologo pod gotovimi garancijami,
da pride do realizacije tekstilne tovarne ter da je
projekt soliden ne pa kaka spekulacija. — Sklene
se na sejmšči pregledati prostor za stavbišče ob
cesti ter uvesti akcijo, da bi se za stavbišče pri-
dobili tudi prostori zemljišča, ki so pod agrarno
reformo. — Nakazala so se raznim strankam sta-
novanja v dominikanski vojašnici. Nato so se dolo-
čile razne podpore mestnim revežem in je po slu-
žajnostih sledila tajna seja.

Originalni
angliški **Frenchcoat**

za dame in gospode

Sričar & Mejač

Selenbuegova ulica 3

Bled. V predseziji so tekom meseca maja t. l.
na Bledu bivali: 17 Angležev, 90 Avstrijev, 67 Čeho-
slovakov, 2 Danc, 19 Francozov, 1 Holanec, 19 Ita-
lijancov, 1 Japonec, 285 Jugoslovancev, 2 Madjara,
176 Nemcev, 3 Poljaki, 2 Rumuna in 1 Švicar. Sku-
pa: 687 oseb. Od teh so bili po poklicu: 12 zdrav-
nikov, 24 državnih uradnikov in 425 oseb z raznimi
drugimi poklici. Spremembo je obstojalo iz: 16 otrok
izpod 12 let, 187 odraslih oseb in 23 služničarj.
— Kakor iz teh podatkov razvidimo, se obeta, če bo
kolikaj lepo poletje, Bledu rekordni obisk in to
posebno Nemcev, ki se zelo zanimajo za naša kopa-
lišča in se v velikem številu priglašajo za stano-
vanja po hotelih in penzijah.

Dob. Slavnost v spomin desetletnice konca
svetovne vojne prirede bivši vojski v Dobu v ne-
deljo 10. junija. Popoldne ob 10 v. masa za padle
vojake domače župnije. Nato zapoje moški zbor na
pokopališču nekaj žalostnik. Popoldne ob 3 govorita
na vrtu g. Fr. Drolke g. bivši kural Fr. Bonac in
g. Jože Pire in prav tam vrtna veselica, pri kateri
bo sodelovala domaška godba. Ker je čisti dobi-
ček namenjen za spomenik padlim vojakom do-
mače župnije, ste posebno bivši vojski vljudno
vabljeni.

Dobrepolje. V nedeljo, dne 10. junija bo pri-
nas prireditev ribniškega orlovskega okrožja. Pri-
četek ob 1 popoldne, ko se otvori sprevod s kolo-
dvora na Videm. Po večernih javni telovadnici na-
stop članov, članic, mladcev in naraščaj, nato pro-
sta zabava pri kateri bo smel tudi vsakdo loviti
svojo srečo (srečolov). Zaradi ugodnega dohoda in
odhoda vlakov se nudi tudi drugim izven naše do-
line priložnost, da posetijo prvi letošnji nastop v
našem okrožju.

Ruše. Socialisti so otvorili v Lakoševski hiši
svoj konzum; v Rušah so zdaj trije konzumi, dva
ima krščanska socialna stranka, tretji je novi socia-
listični. — Sokole je kupil dva vrta za novi Sokol-
ski dom nasproti šolskemu poslopju; za začetek hoče
pozidati samo telovadnico. — Prosvetno društvo je
priredilo zadnjo nedeljo zanimivo igro »Begunka«. Igra-
li so svoje vloge z malimi izjemami rešili vrlo
dobro, nekateri prav mojstrsko, tako da so jim bili
poslušalci iz srca hvaležni za prijetno razvedrilo. Odbor
bo moral seveda resno misliti na to, da si
izpopolni oder v svoji dvorani, ker so stroški za
drugo dvorano previsoki. S pomočjo blagih prijat-
eljev in dobrotnikov, zlasti iz Smolnika in Loga,
si je društvo lepo ogradilo in uredilo prostor za
prihodnji društveni dom; seveda težji društvo še
dolga za kupljeno posestvo in dokler dolg ni po-
ravnal, večji razmah društva ni mogoč. — Pretekli
teden je voznik, ki vozi sodavico iz Maribora, na
trgu pred posojilnico zvrnil poln voz in pobil vse
steklenice. Zavil je z vozom h koritu, da bi napojil
konja, konj pa se je obrnil prenapeto, tako da se
je voz prevrnil. — Večerna šmarnična pobožnost je
bila izredno dobro obiskana; veličasten je bil zlasti
sklep v četrtke zvečer. Iz več ur si slisal: Kako
škoda, da je že konec lepega meseca! — V nedeljo
se izvoli novi cerkveni konkurenčni odbor, ki ga
čaka težka naloga, da izvrši potrebna popravila na
cerkvi in cerkvenih poslopih. Treba bo modre glave
in močne roke; občina Ruše voli dva zastopnika,
ostale tri občine vsaka po enega.

Strokovna skupina privatnih in trg. nameščenecv v Ljubljani

Na občnem zboru skupine izvoljeni odbor so
je na seji konstituirali takole: Božič Ivo, predsednik,
Kokolj Emerik, podpredsednik, Korun Julij, tajnik,
Valant Milan, blaginik, Hočevar Metod, gospodar.
Namestnika: Burkelje Rozamila in Rožer Ignac. Nad-
zorstvo: Silvester, Rutar J., Tutta O. Odbor je iz
svoje srede delegiral v upravni odbor hranilnega
odseka it. Kokolja in Koruna, iz članstva pa je bil
na občnem zboru izvoljen tov. Slak Jože kot tretji
član, v nadzorstvo odseka pa it. dr. Stanovnik Aleš
in Krek Mihael. Odbor skupine vabi vse ljubljanske
in okoliške privatne in trgovske nameščenice, da se
včlanijo v skupino. Naš cilj ni samo, da ostane polo-
žaj nameščenecv vsaj tak kot je, ampak naša parola
je: Položaj zboljšati! Na? skupna vez in naše gla-
silo je tednik »Del. Pravica«. Skupina ima v svrhu
podpore revnih članov v njihovi sili ustanovljen
podporni fond, v katerega prispevajo vsi člani me-
sečno po Din 4. Zadnji občni zbor je tudi določil
članarino skupini in sicer Din 1.—, tako da plača
vsak član, s članarino Din 5.— J. S. Z., skupno 15
dinarjev vsehvi naročino za list. Skupina ima svoj
sedež na Starem trgu št. 2. v prostorih Jugoslovans-
ke Strok. zveze, kjer se lahko vsakdo včlan ali
pa to stori pri naših zaupnikih. Vse dosedanje člane
kakor tudi vse one, ki bi se hoteli nam pridružiti,
pa opozarjamo, da se vsi prihodnji sestane skup-
nine prihodnji tork 5. junija v konzumni kleti,
zadnja soba, Kongresni trg št. 2. Na sporedu je
referat o naši organizaciji. Poroča tov. Žužek France.
Po referatu razgovor o našem življenju in vsako-
vrsno. Nameščenici! Vstopimo v enotne vrste! Na
svidenje!

Slovenca Baraga in Knoblar sta med največjimi
misionarji 19. stoletja. V bajnem svitu svetega
junštva nam ju prikazuje moderni življenjepis

„Slovenska misionarja Baraga in Knoblar“

ki je ravnokar izšel. (Str. 68.)

Vsak Slovenec v mestu in na deželi naj kupi in
bere to knjigo, vsaka slovenska hiša naj jo ima
na mizi. Lepe slike in predvsem zemljevidi krasijo
knjigo. — Cena zelo skromna:

6 Din.

Naročite v bukvarnah ali pri Unio Cleri,
Pred skofijo 4, Ljubljana.

Sport

PONOVI PINALE ZA PRVENSTVO L. N. P.

ASK Primorje in I. SSK Maribor ponovita
danes ob 17. uri na prostoru Primorja odločilno
tekmo za letošnje prvenstvo LNP. Kot predigra se
vrši ob 15. uri 30 minut prvenstvena tekma re-
zervnih moštev Primorja in Hermes. Na bin-
košno nedeljo odigrana prva tekma Primorje : Ma-
ribor je prinesla zmago Primorju (2 : 1). Maribor
pa je vložil protest proti priznanju tega rezultata
radi neklih pogrškov sodnika. LNP je ta protest
uvaževal in odredil, da se finale jutri ponovi.

SPORTKLUB (GRADEČ) : ILIRIJA.

Današnja revanšna tekma med graškim Sport-
klubom in Ilirijo se prične ob 15. uri se ob vsa-
kem vremenu.

TENNIS-TURNIR ZA PRVENSTVO LJUBLJANSKE UNIVERZE.

Tekmovanje za prvenstvo ljubljanske univer-
ze se vrši v okviru akademskega sportnega dne
danes ob 8 dalje na igriščih TKD Atena pod Ti-
voljem. Turnir bo vsekakor zelo interesanten, ker
se ga udeležijo najboljši igralci ljubljanskih klubov,
ki so zlasti v turnirju Atena-Klagenfurt AC poka-
zali vkljub razmeroma zgodnji sezoni že uprav od-
lično formo; da omenimo le sijajen uspeh g. Blei-
weissa, ki je v krasnem stilu porazil najboljšega
igralca K. A. C. Maurerja. Zato vlada upravičeno
velik interes za to prireditev, predvsem za sreča-
nje Bleiweis—Dacar, ki bo vsekakor tvorilo višek
in največjo atrakcijo turnirja. Izgledi so čisto ne-
gotovi — velika rutina Dacarjeva bo v kolosalni
formi in vigranosti Bleiweisovi naletela na hud
odpor in so vsake prognoze na izid popolnoma ne-
mogoče. — V doblu pa je situacija znatno jasnej-
ša: par Dacar-Bleiweis tu brezdvomno nima ni-
kake resnejše konkurence. Upoštevati pa je seveda
treba dejstvo, da so v sportu presenečenja silno
važni faktor in je treba v vsakem slučaju z njimi
računati.

S. K. Jadran. Danes ob pol 16. uri morajo biti
pred igriščem Ilirije sledeči igralci radi prven-
stvene tekme Z. S. K. Iliriji: Logar P., Carl, Stei-
ner, Sever, Valentič, Slapničar, Januš, Koman, Ba-
novac, Seidl, Kocjan. Rezerva: Gärtner L. — Tajnik.
V Novem mestu se vrši danes prvenstvena
tekma med domačim in SK Elanom in prvakom
ljubljanskega II. razreda SK Reko.

Radio

Ponedeljek, 4. junija.

Zagreb: 20.30 Koncert poljske glasbe. —
Breslau: 20.30 Vokalna glasba. — Praga: 20.10
Poljska glasba. Himna — Moniuszko: Uvertura k
operi »Hrabimac« — Pesmi — Karlovic: Koncert
za violino s spremljavo orkestra — Pesmi — Szy-
manovski: Godalni kvartet — Rožický: Boleslav
Hrabri, simf. pesnitev. — Leipzig: 20.15 Večer
poljske glasbe. — Stuttgart: 20.30 Vesela večerna
prireditev. — Bern: 20.30 Zabavni večer. — Ka-
tovice: 20.30 Prenos iz Varšave: Poljska glasba.
Moniuszko: Uvertura k operi »Verbum mobile« —
Rožický: Baletna glasba iz »Pan Twardovskie« —
Karlovic: Vijolinski koncert — Karlovic: Li-
tavska rapsodija — Rožický: Dva nokturna za vi-
jolončelo — Noskovsky: Steppe. — Rim: 21.15
Lahka glasba. — Langenberg: 21.05 Poljska glasba
in poezija. Prastare pesmi, simfon. trilogija — Kla-
virski koncert — Recitacije iz del poljskih pesnikov
— Pesem o sokolu, simf. pesnitev (Fitelberg) —
Druga simfonija, B-dur (Szymanovski). — Berlin:
20.30 Poljski večer. — Dunaj: 20. Poljske pesmi,
arje in narodne melodije; 20.30 Humor, šala in
vesela glasba. — München: 21. Večerni koncert.
Baritonski solospjevi. — Milan: 21 »La gran Via«
opereta (Chueca in Valverde) ter »Il Re di chez
Maxim (Costa).

Torek, 5. junija.

Zagreb: 20.35 Operne arje in dueti (sopran
in tenor). Puccini: »Madame Butterfly« ter »La
Bohème« — Smetana: »Prodana nevesta« — Bre-

HALO!

„Sum, sum...“ bodo čebelice in trotki
pell na čebelarskem rajanju, danes ob
3. uri popoldne v „Hotelu Tivoli“.
Naj ne manjka nobenega ljubitelja
teh ljubih živalic. Nasvidenje!

slau: 19.45 Nebesni pojavi v juniju; 19.50 Poročilo
o umetnosti in literaturi. — Praga: 19.30 Komor-
ni koncert iz Brna. — Leipzig: 20.15 Svetopisem-
ske osebnosti v poeziji. — Stuttgart: 19.45 Zvezd-
nato nebo v juniju; 20.15 »Sen kresne noči« (Sha-
kespeare). — Bern: 20.30 Koncert; 21.20 Orkestral-
na glasba. — Katowice: 20.30 Koncert Mozartove
glasbe. — Rim: 21.45 »L'Aja nell'imbarazzo« komi-
čna opera (Donizetti). — Langenberg: 20.20
»Skrivni zakon«, opera v 2 dej., nato poročila iz
sportne olimpijade v Amsterdamu. — Berlin:
19.35 Predavanje: Socialna misel v moderni lite-
raturi (Rusija); 20.30 Poljuden orkestralni kon-
cert. — Dunaj: 19 »Siegfried«, opera v 3 dej. (Wa-
gner). — München: 18.15 Koncert skladb za har-
monij. Zachau: Fuga, D. — Pachelbel: Fuga, A-
mol — koral za orgle: Oče naš... — H. Bach:
Orgelski koral: Kristus je vstal — J. Bach: Fuga,
Es-dur; 19 »Nižina«, opera v 3 dej. (d'Albert). —

Sreda, 6. junija.

Zagreb: 20.35 Klavirske sonate. — Breslau:
20.30 Koncert skladb za dva klavirja. — Praga:
19.15 Koncert godbe na pihala; 21.15 Zabavna
glasba. — Leipzig: 20.15 Koncert del nemških
komponistov. — Stuttgart: 20. Humoreske; 20.30
»Aus der Welt des Knaben Wunderhorn«: Recita-
cije — Pesni od Brahmsa — Nemške narodne pe-
smi. — Bern: Od 20. ure dalje: Melodije na orgli-
ci, veseloigra in orkestralna glasba. — Katowice:
20.30 Večerni koncert. — Frankfurt: 20.15 Zabav-
na prireditev. — Rim: 21.10 Koncert. — Langen-
berg: 20.10 Poročila iz amsterdamske olimpijade;
20.30 Groteske v prozi in glasbi. — Berlin: 21. So-
nate. Haydn: Sonata G-dur — Mozart: Son. D-dur
— Grieg: Son. C-mol; 22.30 Valčki. — Darenty:
20. Orkestralni koncert. — Dunaj: 20.30 Arje in
pesmi. Poje Bolgar Aleks. Krajev. Leoncavallo:
Prolog iz »Bajazza« — Spasov: Ganas Augen — v.
Wrangel: V mojo dušo... — Puccini: Iz »Tosce«
— d'Albert: Plesna pesem iz »Nižine«; 21. Sere-
nada na trgu. Fr. Schubertov program. — Mün-
chen: 19. Skladbe za trio (klavir, čelo in vijolino);
20.50 Zabavni koncert. — Milan: 20.50 Lahka
glasba.

Četrtek, 7. junija.

Zagreb: 20. Prenos simfoničnega koncerta iz
Prage. — Breslau: 20.30 »Rösisches Geiste«, kome-
dija. — Praga: 20. Simfonični koncert češke fi-
harmonije. — Leipzig: 20.15 Orkestralni koncert.
— Stuttgart: 20.15 Tri igrice od A. Fliegelevo:
»Mrtvi gost« — »Norec« — »Sveta dežela«. —
Bern: 20.30 Vijolinski koncert; 21.30 Orkestralna
glasba. — Katowice: 20.30 Prenos koncerta iz Var-
šave. — Frankfurt: 20.15 Koncert komor. kvar-
teta. — Rim: 21.15 »Pariški navihane«, opere-
ta (Montanari). — Langenberg: 20.10 Poročila iz
amsterdamske olimpijade; 20.30 Koncert. Wallace:
Uvertura k operi »Maritana« — Vijolinski soli:
Chopin: Nocturno — Kreisler: Dunajska pesem —
Kienzl: Iz opere »Evangelinik« — Gounod: Po-
mladna pesem — d'Albert: Scene iz opere:
»Mrtve oči« — Ziehrer: Valček — Urbach: Ko-
račnica; 21.30 Zabaven večer. — Berlin: 20.30
»Pet Frankfurtovecv«, veseloigra (Rössler). — Da-
venty: »21.5 Koncert vojaške godbe. — Dunaj:
10.15 Koncert zbora »Wiener Sängerknaben«; 11
Koncert simf. orkestra; 19.15 »Götterdämmerung«,
opera v 3 dej. (Wagner). — München: 17. Koncert
Schubertovih komornih skladb; 20. Simfonični kon-
cert. Variacije in rondo na staronemško narodno
pesem — Kantata; 21.45 Zabaven koncert. —

Precizne ure

Schaffhausen. Omega, Doxa itd.
dobite najceneje pri urarju

L. Vilhar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 36

Petek, 8. junija.

Zagreb: 20.35 Pesmi in arje za sopran solo
s spremljavo klavirja, vijoline in vijolončela. —
Breslau: 20.30 Vesel večer. — Praga: 21. koncert
iz Brna. — Stuttgart: 20.15 Simfonični koncert.
Ravel: Ma mère l'oye — Mahler: Pesmi — Gla-
zunov: Četrta simfonija. — Bern: 20. Sportno pre-
davanje: Hockey; 20.30 Operetni večer; 21.20 Or-
kestralna glasba. — Katowice: 20.15 Prenos kon-
certa iz Varšave. — Frankfurt: 20.15 Stuttgartski
simfon. koncert. Nato koncert iz Kassela. — Rim:
21.15 Koncert. — Langenberg: 18. Koncert iz Köln-
a; 20.10 Poročilo o nogometu iz amsterdamske
olimpijade; 20.30 Koncert skladb Mozarta, Brahma-
sa in Beethovna; nato poročila iz olimpijade. —
Berlin: 17. Zabavna glasba; 20.30 Zborovski kon-
cert. — Dunaj: 20.30 »Castilja solnce«, tragedija v
5 dej. (Voltaire). Ob priliki 150 letnice njegove
smrti. — München: 20. Pesmi in arje. Arja iz
»Don Giovanni« (Mozart) — Liszt: Čudovito mora
biti! O, pridi v sanjah — Brahms: V gozdni sa-
moti; Majska noč — R. Strauß: Sen v mraku; Pri-
jazni privid. — Milan: 20.50 Koncert.

Sobota, 9. junija.

Zagreb: 19.30 Prenos iz ljubljanske opere.
— Breslau: 18.55 Zanimivosti in tajnosti iz ured-
niškega pulta; 20 »Leteči Holanec«, opera v 3 de-
janjih (Wagner). — Praga: 18.55 »Dve vdovici,
opera (Smetana). — Leipzig: 20.15 Pestra glasba.
— Stuttgart: 15. Operne arje in dueti; 20.15 Za-
bavna prireditev. — Bern: Od 20.30 naprej: Orke-
stralna glasba in narodne pesmi, izmenjaje. — Ka-
tovice: 20.15 Poljuden koncert iz Varšave. —
Frankfurt: 16.30 Koncert Schumannovih skladb.
Prvi stavek iz tretje simfonije — Štiri pesmi —
Prva sonata za vijolino in klavir — Scherzo iz
tretje simf. — Štiri pesmi — Iz kvarteta za klavir,
vijol., vijolo i nvijolončelo — Sostenuto assai, al-
legro ma non troppo, Scherzo; 19.30 »Leteči Ho-
lanec«, rom. opera (Wagner). — Rim: 21.15 »An-
dree Chénier«, opera v 4 dej. (Giordano). — Lan-
genberg: 20.10 Iz amsterdamske olimpijade; 20.30
Vesela prireditev, nato poročila iz olimpijade. —
Berlin: 20 »Poslednja omama«, komična opera
(Glück). — Darenty: 21. Poljudne orkestralne jo-

Za duha in srce

T. D.:

Ivan Sadar

(Ob drugi obletnici njegove smrti 3. junija 1926.)

»Sklenil sem pisati zase in kogar bo zanimala moja literatura, bo moral priti po rokopise.«

Napisal v dnevnik 5. I. 1911.

Ko je pred dvema letoma umrl koprivniški župnik Ivan Sadar na ponesrečeni operaciji slepiča v Ljubljani, jih je zelo malo vedelo, da je umrl človek, ki se je vse življenje bavil z umetnostjo in se intenzivno pripravljalo za svoje veliko poslanstvo, s katerim je neprestano prepričeval sam sebe. Pa ker se je zavedal še svoje nepopolnosti, bodisi radi ocen svojih prijateljev ali pa iz čudovite ljubosumne občutljivosti, se je umaknil vase in si čudsko sam sebi stavljal probleme in jih zase reševal: »Pa naj me zapusti cel svet, jaz bom pesnikoval dalje« (Dnevnik 1911). In tako se je zgodilo, da je po njegovi smrti nekdo rešil vso ogromno njegovo literarno ostalinjo, da ob priliki kdo pogleda v to zaprto srce, mu da do zraka, da se izpove in lahno umiri. Zdi se mi, da je sedaj ob obletnici prilika, da vsaj opozorim na zanimivega samotarja, razmišljajočega duha, ki je delal in zopet delal in ni čagal na slavo sveta. Pristen tip slovenskega duhovnika!

Ivan Sadar (rojen na Cerovcu pri Litiiji 1890) je pripadal literarni generaciji, ki je zorela tik pred vojno in se je zbirala okrog Izidorja Cankarja. Celo predsednik je bil literarnega krožka (Koblar, Malešič, Mavrič, Pucelj-Gorenjok, Prezelj...), ki se je zbiral v Alojzijevešču. Rast in hotenje, vzorec in boje te generacije je čudovito resnično in umetniško zanimito napisal Sadar v treh zvezkih-dnevnikih. »Sledovi mojih stopinj«, ki so prav tako kleni, problemov polni in življenjsko krvni kot Debečevci in bi izščepeni bili živa kronika mladega resničnega človeka, idealnega dijaka in bogoslovca, ki se bori z Bogom in življenjem. Morda primerna za Mentor? Vsekakor pa važen kulturni dokument te generacije. V teh časih je Sadar pisal prozo in zlasti pesmi, ki jih ni prenehal nikdar (v zapuščini so 4 urejene zbirke in več zvezkov sonetov, ter polni notesi). V razmerah, v kakršnih sem, sem samo površno prečital te nagromadene rime, pa bojim se, da bi iz vseh komaj mogel sestaviti zbirko, ki bi bila pomembna za naš čas: refleksija, umstveno prilikovanje in stikanje verzov je zamorilo čustvo. Zato je Sadar Medveda tako vzljubil (ekscerpt njegovih sentenc) kot morebiti le še Ketteja. Pesnik-filozof, ki gleda slikarsko (alegorično) na svet. »Ideje za vsako pesem bom skušal znanprej v mislih naslikati, da bodo tako moje pesmi bolj konkretnjše značaja.« Sicer pa so se mu posrečile le žive impresionistične slike (par jih je priobčil D. i. S. 1914), ki izrazno prehajajo že v ekspresijo:

Mrak leži okrog težak;
mučen mir veže
zemljo in nebo v tesne mreže.
Kako s težavo mimo okna se
v daljavo rije netopir...

(Ena melanholična.)

Boljša je proza teh zgodnjih let. Odlikuje jo točno in ostro opazovanje kretanj in likov, v celoti pa vezanje fantastično-duhovnega z realnim (v kupcu, Priseljenec, Na žalostni gori itd.). Pozneje se je vseboji posvetil teoretičnemu studiju umetnostnih teorij in poetik in upodabljaljoč umetnosti, kamor je težil s svojim drugim umetnostnim talentom (poskušal se je vpisati na akademijo v Pragi!) Na svojih službah se je še vedno intenzivno pečal z vsemi umetnostnimi problemi, zbiral gradivo za monografijo o celovškem Progarju (v zapuščini je več Prog, pisem in Fr. Kraljevi spomini iz učne dobe pri njem) in mnogo je prevajal iz italijanske (Evanjelijske iskre, Carduccija) latinščine (Izpovedi sv. Avgustina, I. in II. knjiga, vse brevske himne v verzih), francoščine (Merimée: Colomba, La Brete: Moj stric in moj župnik, iz nemščine Hauff: Jud Süß; Setkin klobuk; Calderon: Sanje, ki so resničnosti, Schiller: Viljem Tell itd. Goetheja, Liliencrona) iz rusčine (Koljova itd.); poleg tega je pripravil gradivo za Zgodovino koprivniške lare, Življenjske sv. Neže in pripravil za tisk premisljevanja o Mariji... in sestavil cele kope pridig... Vse v rokopisih!

Dušno pastirstvo ga je vedno bolj sililo v praktično delo, postal je nekaj uporabni prihodnikar, predvsem v dramatik, ki se je je zadnja leta zlasti oprjel in mu je kot miselno graščemu človeku vse bolj pristojala kot lirika. Njegovih svetopisemskih dramatičnih prizorov je nešteto, skoro vsako značilnejšo epizodo iz sv. pisma je postavil v verzificirani dialog (Salamonova sodba, Pametno in nes pametne device, Judita, Job, Oznanjenje Marijino), dalje legende (Sv. Alojzij, Sv. Aleš, Skriti bisser, ter posamezne značilne deklamatorične prizore (Na velikem trgu v Zagrebu, Jesenska pesem)... Poleg izvirne ljudske igre Grajski hlapec, je prevajal za ljudske odre predvsem nemške jeziške prireditve mladinskih iger (Schweder: Ljudski prijatelj, Isola: Prisljenik advokat itd.). Hotel je napisati medvojni roman, katerega je večkrat in v številnih variantah snoval (Milionarji na deželi, Spori, Ana...), pa preko prvega poglavja nikjer ni prišel. Sploh je značilno zanj mlizetno snovanje dispozicij in stori, ki jih je vsak dan spočeval, vsak dan začel pisati, a nikdar prišel preko začeta, tako, da niti kratke skice niso popolne. Krivda je pač v tem, da je pisal zase, da ni bil izpostavljen kritiki, in se je vse preveč vdajal svoji brezvolji in neustaljenosti. V hlastanju za motivi, in neprestanem snovanju, ni imel časa za oblikovanje. Hotel je vse, celo epos o Kristusu je snoval (»S tresočo roko začel sam kar ni še Slovenec. — Rad bi trpljenje opisal Zveličarja, našega Kralja«, a končal ni nicesar. Samota, zagrenjenost in nezaupljivost ter neenergija sta ga ubijala. Ko bi se podvrget javni učenju, bi se omejil in rastel, Kam?«

Te vrste pišem v spomin slov. duhovnika, ki je visoko v hribih živel s sodobno umetnostno kulturo (bil je eden prvih čestilcev in naročnikov Kraljeve), ki je delal, snoval in pisal, ter čakal svoje ure, v katero je veroval, da pride. Naj bodo spomin

idealizmu njegovemu in njegovi ponižnosti in njegovemu velikemu stremljenju! Ob obletnici smrti njegove občutim bolj kot kdaj prej v življenju tragiko te žrtvujoče se duše in zdi se mi vredno, da se vsaj za hip ustavim ob njem, ki je toliko v sebi doživljal, in nam ni mogel povedati. Z zaprtim srcem je težko v grobu in morda še pride čas, ko bo izpregovoril. Zasluži vsekakor, da mu živi vsaj ime.

Katoliška razstava na „Preni“ v Kölnu

V mednarodno razstavo tiska, takoz. »Presso« v Kölnu je okusno urejena tudi razstava dela katoličnega na obogatitju in oplemenitju človeške kulture. Kdor le bežno premotri tozadevno vlogo katoličnega, bo priznal, da so stali prireditelji take razstave pred izredno težko nalogo. Dasi je razstava mednarodna, vendar naravno prevladuje predločitev kultur. dela katoličnega v Nemčiji ali nemških katolikov. Za razstavo ima največ zasluga ravnatelj Marshall, ki je imel pregledati, izločevati in razvrščati ogromen material, ki je dohajal z vsega sveta.

Razstava sama se nahaja nekoliko vstran od široke razstavne ulice v stari benediktinski opatiji Deutz, katero so provovrstni zastopniki moderne religiozne umetnosti izpremenili v zastavni prostor. Glavni povodarek je tu na kipu Kristusa, stoječega na zemeljski obli sredi notranjega dvorišča, in obdanega od štirih evangelistov — moderno delo od Marije Eulenbruch, kojega trpo-asetični izraz našemu času pač ni lahko dostopen. V križnem hodniku pa so razvrščena stara dela krščanske umetnosti, krucifiksi, relikvijati, kipi. Odtod začnemo obhod po razstavnih prostorih.

Razstavo uvajajo podobe, ki nam predločajo, kako se je tekom časa izpremenjalo upodabljanje evangelistov, začeni z lepim posnetkom podobe sv. Lukeža v katalombi Commodille, preko književnih slik v evangeliarjih (pravo mojstrsko delo je v kölnski katedralni biblioteki nahajajoči se Hilfordski evangeliar iz 9. stoletja) do vzevne podob v predragocenih Wilmhausenerskih stenskih preprogah, sredi sobe pa stoji razkošna Heribertova skrinja, delo subtilne zlatarske umetnosti s sijajnimi emajli.

Naslednje sobe so posvečene bibliji, potem pasionalnim, legendarnim, hagiografskim in martirolojskim ter romarskim knjižam. Kot posebno dragocen objekt iz te bogate zbirke omenjamo samo Liber pontificalis iz 11. stoletja, ki je takisto last kölnske stolnične knjižnice. V prostoru bogoslovne znanosti imamo prave rokopise in knjige cerkvenih učnikov iz vseh stoletij. Tu imamo komentar pisma do Rimljanov, ki se pripisuje svetemu Ambroziju, neko delo sv. Bede iz leta 800, Summo sv. Tomaža Akvinskega iz 15. stoletja, poseben prostor pa zavzema pravilo sv. Benedikta, ki se nam prezentira v celi vrsti izvodov, med katerimi omenjamo samo rokopis Fürstenbergske knjižnice v Donaueschingenu iz 12. stoletja, ki nam priča o nedosezi pisarski in slikarski umetnosti benediktincev. Globok vtis nampravi poznogotična pisarska soba, v nadaljnjih prostorih pa vidimo srednjeveško književniško umetnost. V usnju in srebru, slonovi kosti in emajlu, kameji in bisernih se vsrjajo izbrane knjigovezniške umetnine druga za drugo. Zlasti se tu odlikuje srednjeveški srebrinar Anton Eisenholts.

Poseben oddelek je posvečen tudi liturgični knjigi, kjer kraljuje mogočen bralni pult, kojega naglavni del tvori orel z razproštranim peroti, poznogotična umetnina najvidnejšega kova. Na stenah vidimo izbrane miniature pretenke oblikovalne zmožnosti meniške pisarske umetnosti, pred nami pa ležijo missali, graduali, racionalni, sakramentali in antifonali v tolikih izdelkih, barvah, vedno novih motivih in podobah, da se mora duh tudi modernega človeka v spoštovanju prikloniti. Najstari sakramentali so iz 9. stoletja, večina misalov pa je iz 14. in 15. stoletja.

Tudi duhovna pesništva in igra zavzemata sebi dostojen prostor. Tu vidimo zelo interesantno skupino odrskih modelov, n. pr. pastijnski oder v Schwedisch-Gmündu, v Vallenciennesu (1547), jezuitski oder v Kölnu iz leta 1827. In druge. V neki sobi imamo spominske predmete na škola Heriberta in benediktinsko opatijo Deutz, n. pr. zlato opatijsko palico, prastare paramente itd.

Zasluge cerkvenih kulturnih delavcev za prosvetno znanost nam predločuje posebna soba. Tu vidimo zemljepisno karto Spanca Beatusa iz leta 780., takozvano Ebstor-karto iz leta 1284., dela sloveče nune Roswithe (932—1002), pesnice in dramatičarke, ki je bila najboljša svojedobna poznavalka rimskih klasikov, originalni rokopis knjige »De animalibus« od Alberta Velikega in »Physiocr sloveče nune Hildegarde von Bingen (1098—1179).

Poseben skupino tvori katekizem. Ta je izredno bogata, saj se je delo sv. Petra Kanizija od prve izdaje, to je l. 1557. do sredne 19. stoletja fiskalo na 159 krajih v 700 različnih izdajah. Ostali del razstave, ki se nanaša na moderno dobo, opišemo prihodnjic

Pismo iz Zagreba

Ni bil ravnatelj naše drame zastoj po celem svetu. On je pravzaprav neki gledališki večni Jud, ker se je vozil iz enega mesta v drugo, se v onem času, ko se ni nadejal, da bi mogel postati znamenita osebnost zagrebaške Talije. Sedaj mu je to dal Bog in prinesla sreča, pa se mu ni treba truditi, da bi hodil po novih potih. Da dokaže svoje zveze, nas preplavlja z gostovanji, ki smo se jih — hvala njegovemu trudu — že dosita naveličali. Človek bi rad videl na odru naše igralce, pa ne morejo in ne morejo priti na vrsto. Jaz sem vam že poročal, kako so naši judovski someščani širili nosnice, ko so poslušali Burgteater in občudovali mongolsko lice simpatičnega gospoda Pavla Wegenerja ter gledali njegovo slabo trupo. Od tedaj jim je g. Begović pripravil novo veselje in dovedel v Zagreb gosp. Moissaja, Erika Wagner in dunajsko Renaissance-Bühne. Kritika je zabeležila kvaliteto njihove igre (ga. Podgorska, divna slovenska igralca, ki je tako izvanredno nastopila v Karležini drami »V agoniji«, se je morala čudom čuditi, da je videla obraze, ki nikakor niso posetili predstav, v katerih se je ona tako sijajno odlikovala), pa je popolnoma pozabila omeniti, da je bilo več nerazumevanja nego občudovanja. Igralci so brez dvoma igrali dobro, ali publika je bolj uživala svoje lastne toalete in nasmehane obraze nego umetnost. To je ona ista publika z malimi izjemami, ki pride vsako soboto pred sinagogo v Strossmayerjevi ulici, da pokaže svoja polna lica in dragocene obleke. Ona je brez dvoma globoko hvaležna g. Begoviću, da tako skrbno prirejuje revije zagrebaškega Izraela.

Nismo pa ostali samo pri Nemcih. Prišel je k nam tudi g. Henry Demazol, sivojvrstna mešanica Italijana, Hrvat in Bolgara. Njegov nastop je

bil pristržno pozdravljen. Dogajeni tenor z odlično široko modulacijo glasu in dobro igro je osvojil publiko. Izrael je bil manj zastopan. A kot največja slastica so prišli pariški pevci iz »Opere Comique«. Dali bodo tri predstave, na katerih bodo pokazali tri stare, toda popularne komade. Radovedni smo, če bo zagrebaška judovska publika te predstave posetila, in bomo o tem poročali prihodnjic.

Nedavno sem vam omenil novi književni list »Književnik«. Čudno se zgode in nezgode tega imena. Svojeas je bil »Književnik« priprava za Jugoslavensko akademijo. Po vojni je »Književnik« zopet pokrenil prerano umrl pesnik A. B. Šimić, ki je v njem objavljajo svoje dobro pisane razprave, v katerih je napadal časnike. Treba je priznati, da je točno opazoval (spomnite se samo vloge našega poveljnega časnikarstva) in bil neobičajno duhovit. Po njegovi smrti je list osvojila skupina okoli »Hrvata«, to je one hrvatske inteligence, ki je že dolgo brez vsake jače idejne orientacije. Toda g. Mate Anžeković, ki je nekaki Zois te skupine, je pritegnil za sotrudnika g. Krležo, ki daje ton listu. Vi poznate našega Krležo. Dokler piše literarne stvari, ostaja v svojem ambientu in daje brez dvoma jake stvari. Ker je pa impulziven in preveč sekstantski, se na literaturi seveda ne ustavlja. On hoče biti nekak ideolog in vodja, pa postaja preveč patetičen in katerikrat naravnost smešen. Ima se zahvaliti samo naši hrvatski nemarnosti, da ga nobeden pošteno ne prime za ušesa in ne dokaže, kako plehko sodi o nekaterih stvareh. Tako se je v predzadnji številki tega lista spravil na Ivana Meštroviča, hoteč z grotesknimi vzporedbami dokazati »plitkost« Meštrovičevega kulturnega nazora in prikazujoč v čudni svetlobi njegove nacionalne nazore. Krleža nas ne more iznenaditi

niti s tem, da skuša zasenčiti celo ime Meštroviča, toda čudno je vsekakor, da more g. Anžeković, veliki borec za hrvatstvo, prinesiti tak članek na čelu svojega lista, ne glede, da temu članku manjka vsega, kar bi ga moglo napraviti vsestranskega in objektivnega. Tistega roganuja Kristusa pa sploh nočem omenjati, ker bi to bržčas prišlo jako neprav spoštovanemu g. Barcu, ki se trudi, kako bi svoje federaliste pokazal kot nekatke »katališke« borec in ortodokse vernike.

Svetlo točko tvori naše društvo sv. Jeronima. Njegovo delovanje v zadnjem času zasluži veliko pozornost in priznanje. Te dni je izšel znani roman kardinala Newmana iz prvih vekov krščanstva, »Kalist«. Delo je v izbranem jeziku prevel g. Petar Grgec. Družba sv. Jeronima je vzela v svoje izdajateljstvo tudi revijo hrvatskih katoliških pisateljev »Hrvatsko Prosvjetlo«, ki s svojo resno in solidno kritiko vzbuja vedno večje zanimanje med hrvatsko publiko, posebno odkar je pritegnila med svoje redne sotrudnike naša najboljša stara pesnika g. Vladimira Nazora in Dragutina Domjanca. »Hrvatska Prosvjeta« posveča stalno pažno tudi reprodukciji slikarskih del in je prinesla n. pr. nekaj novjših izdelkov našega najboljšega grafika g. Vladimira Kirina.

Disky.

Velika razstava kitajske umetnosti v Berlinu. Družba za vzhodno azijsko umetnost prireja v zvezi z Državno akademijo umetnosti obsežno razstavo kitajske umetnosti, ki se bo vršila od januarja do marca prihodnjega leta v prostorih Akademije. Priprave so že v teku. Zastopnik družbe se je pravkar odpravil v Ameriko, da stopi v zveze s tamošnjimi zbiratelji.

Več tuči!

Zoper vojske

Četudi se države dalje oborožujejo, se vendar že same strašijo bodočih vojsk. Ako je bila namreč že zadnja vojska polna grozot, bodo grozote prihodnje vojske še brez primere večje in strašnejše. Prihodnja vojska bo »kemična vojska«, to se pravi, v njej ne bodo več odločali topovi, ampak kemija strupenih plinov. S plini bodo skušali zastrupiti drug drugemu armade na fronti in prebivalstvo za fronto. Iz aeroplanov bodo metali bombe, ki bodo v nekaj trenutkih s strupenimi plini pomorile cela mesta in vasi. To ne bo več vojska čet zoper čete to bo barbarsko pokončevanje vsega življenja.

Tega torej so se ustrašili tudi državniki. Odgovornost za prihodnjo vojsko je prestrašna in noben resen državnik se je ne upa prevzeti. Zato ni čuda, da je premišljeni Američan Kellogg započel protivojno akcijo. Vse volesile naj bi sklenile med seboj protivojni pakt in naj bi se zavezale, da bodo vsako vojsko z vsemi močmi preprečevale. Se ovira pretirani nacionalizem željo po bratstvu narodov, še se upira popelnim imperializem mirnemu razoroževanju, vendar le še blazni oholež drzno razlja s sabljo.

Krščanski narodi se morajo te močne mirne težnje le veseliti. Saj ni nič bolj nekrščanskega kakor sovraštvo, sovraštvo med ljudmi, sovraštvo med narodi, in ena največjih dobrin na zemlji je mir. S slavo božjo in mirom na zemlji se je začela krščanska blagovest.

Res da krščanska morala ne obsoja vsake vojske. Kakor se sme braniti posameznik, tako se smejo braniti tudi narodi in države. Toda biti mora vojska le »ultima ratio«, zadnje sredstvo, in je torej le dovoljena, če je res takšno sredstvo: res sredstvo in res zadnje sredstvo. A katera vojska je dandanes takšna? Zato je dejal že Leon XIII.: »Ljudstvu se vojska vedno bolj gnusi. Upravičen gnus, če kdaj kateri, zakaj vojska mora biti kdaj potrebna, a nikdar ni brez velikega gorja, zato ni boljšega prizadevanja, kot je to, da bi se vojska zabranila.« (De munere pacifico Ecclesiae commissio, 11. febr. 1880.) Benedikt XV. pa je v svetovni vojski rotli vojskujoče se države, naj vendar nehajo s strašnim divjanjem in klanjem, »saj so drugačna pota, drugi načini, da se krivice poravnajo!« (Ad beatissimi Apostolorum Principis, 1 nov. 1914.)

Nemški filozofi (Scheler, Gomperz in dr.) so res početkom svetovne vojske vojsko proslavljali. Vojska je Schelerju nekaj, brez česar »ne bi bilo rasti in razvoja držav, najmočnejša sila, ki tvori države, ljudstva in narode, »skrivnostna ura, ki se ob njej poraja duhovna kultura«; nje zadnji smoter je »najvišje despodstvo duha na zemlji«. »Prava vojska ni boj za bitje, ampak boj za višje bitje, boj za moč in svobodo, boj za novo porazdelitev kolektivnih duševnih moči, boj za gospodstvo... Mir je le zgolj negativna in odnosna ideja vojske, podstava miru po bitju in pojmu je vojska kot pozitivna svetovna naprava.« Res je strašna, a nje strašno delo je »veličastno«. (Scheler, Das Genius des Krieges; prim. Čas XII, 1918, 62—75.) Seveda, tako so modrovali, ko so bili še trdno prepričani, da bodo pogazili vse sovražnike in bo Nemčija zagospodovala na morjih in od Hamburga do Bagdada. Zato jim svetovna vojska ni bila »svetovna vojska«, ampak, kakor je izrecno dejal Scheler, »nemška vojska«.

A tudi te nemške filozofe je bojna filozofija minila. Ko so se začele nemške bojne vrste menjati, ko se začelo giniti zaupanje v nemško moč in zmago, ko so se bolj in bolj kopičili ranjenci in invalidi, ko je začela lakota moriti delovno ljudstvo, ko so vsi začeli uvidevati, da je nemška vojska izgubljena, tedaj je bilo tudi te filozofije konec. Ne slava vojski, ampak kletev, iz

početka pridušena, a vedno glasnejša, vedno strašnejša kletev zoper vojsko in vojske je začela bruhati iz srca nemškega naroda, dokler ni podivjala v splošno revolucijo, ki je prevrgla dinastom prestol, cesarja pa vrgla kot izgnanca iz države. To je sodba ljudstva in narodov o vojski. Podobno je bilo v Rusiji, Avstriji itd.

Zato je pa zadnji čas, da vsi, državniki in narodi, iščejo tistih »drugučnih potov«, »drugih načinov«, kako bi se krivice med državami poravnale in odločala pravica.

Telesna kultura

Materialistično svetovno naziranje se je v filozofiji sicer precej preživelo, v praktičnem življenju pa čutilo prav za prav šele zdaj njegove posledice. Pogledimo na socialno polje, na politiko, na umetnost, povsod nam zija nasproti nakremženi obraz materializma. Ta duh se izraža tudi v negi telesa, ali kakor pravijo »Koerperkultur«, ki pa mnogokrat ni drugega nego evfemistični izraz za »Nacktkultur«, ki kaže ostentativno nagoto.

Ali gre telesu nega? Brezdvomno! Saj jo potrebuje s higiениčnega, estetičnega in tudi z etičnega stališča. Glavna stvar je, da imamo o telesu pravi pojmi. Materialistična literatura mu posvečuje naravno religiozno pozornost. Ta literatura ne prizna netvarne duše v človeku, zato pa postavlja telo za malika, kateremu je treba služiti.

Krščanska vera pa nam nudi o telesu druge nauke, telo je samo po sebi dobro, saj ga je Bog ustvaril ter ga določil za stanovanje naše duše. Sin božji je sam prevzel človeško telo, radi tega smo njegovi sotelesniki, kar je gotovo vzvišeno sorodstvo. Cerkev posvečuje telo pri zakramentih z maziljenjem, predvsem pa se posvečuje človeško telo pri svetem obhajilu, ko sprejme Telo Gospodovo. Ta združitev z Gospodovim Telesom nam jamči, da bodo tudi naša telesa vstala slavno od mrtvih.

Po izrecnem nauku sv. Pavla je naše telo tempelj sv. Duha, katerega moramo torej nati in častiti v svojih telesih.

Iz tega sledi jasno, da tudi kristjan ne samo sme, temveč mora spoštovati svoje telo. Ga ne sme prezirati, kakor so ga prezirali Manihejci, ki so učili da izbaja iz nekega zlega prapočela, to naziranje je privedlo do žalostnih izraskov, kakršni so bili n. pr. Flagelanti.

Svojege telesa torej kristjan ne bo sovražil, temveč ljubil ga bo in gojil. Gojitev telesa pa mora zopet imeti svoje meje. Ako se priporoča danes »sport«, je to do neke gotove mere v interesu telesne kulture, žal pa se stvar pretirava, sport postane namen samemu sebi, mesto da bi služil telesu, v kolikor je telo stanovanje duše. Dejansko stanje nam kaže, da med tem ko se krepčajo telesne mišice, obnemogujejo duhovne peruti. V sport je zašel zgolj fizični princip moči in gimnastične izurjenosti, dočim je duh potisnjen v ozadje. Smisel za tekmo na polju idej ponehaje med mladino, svet se zanima le, kdo bo dal gumijevi žogi boljše breo, kar vodi k surovosti. — Ne obsojamo telesne kulture, obsojati pa moramo kult telesa. Kot kristjani ne smemo pozabiti, da je telo vsled izvirnega greha postalo duhu nepokorno ter nositelj polžljivosti. Proti tej polžljivosti se mora boriti celi človek; v tej borbi ne zadostuje gimnastika telesa, temveč potrebna je tudi gimnastika duha, ki se zaveda temeljnega nauka krščanske naravnosti: premagaj samega sebe! Želimo torej naši mladini več gimnastike duha, in ne samo par ritmičnih, tuintam pa že surovih kretanj.

Ko pridejo nad mladino ona neizprosna leta, o katerih mora reči človek, da »mu ne ugajajo«, in ko pridejo še bolj neizprosne skrbi za življenje, ne bo mogel nuditi šport človeku one moralne opore, ki je v življenjskem boju vsem brezpogojno potrebna. Sama kultura telesa nam nikakor ne zadostuje, mi rabimo predvsem kulture srca in kulture duha!

Slovenci. čuite

obupni klic obmejnih bratov
in hilita na pomoč

Slovenski Straži

27.3, 20.75, 16.8, 18.8 v prejšnjih tednih. Mesec maj je beležil rekordni promet 89.8 milj. Din napram 72.6 v aprilu, 72.2 v marcu, 60 v februarju in 80.4 milj. Din v januarju. Največ prometa je bilo ta teden v devizah: Dunaj, Curih in Praga. V tečajih deviz ta teden je omeniti skoro pri vseh devizah uvrstitev, ki pa je koncem tedna nekoliko popustila.

Zagreb. Berlin 1360, Curih 1095, Dunaj 799.75, London 277.46, Newyork 56.82, Pariz 222.75, Praga 168.50, Trst 299.25—299.75.

Curih. Belgrad 9.135, Berlin 124.20, Budimpešta 90.00, Bukarešt 8.20, Dunaj 43.02, London 25.335, Newyork 54.80, Praga 20.43, Praga 15.375, Trst 27.34, Sofija 3.75, Varšava 58.20, Madrid 86.70.

Trst. Belgrad 33.42—33.45, Curih 864.50 do 867.50, London 92.68—96.71, Newyork 18.95—18.96, Pariz 74.75—74.80.

Dunaj. Devize: Belgrad 20.5075, Kodanj 190.80, London 34.70625, Milan 37.4475, Newyork 710.65, Pariz 27.9875, Varšava 79.67. — Valute: dolarji 708.25, lira 37.50, češkoslov. krona 21.0525.

Praga. Devize: Lira 177.4, Belgrad 59.40, Pariz 133, London 164.80, Newyork 33.745.

Dinar. Newyork 176, Berlin 7.41, London 277.35.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Tržišče vrednostnih papirjev se ta teden ni dosti izpremenilo. Med državnimi papirji so ta teden 7% invest. pos. in agrari le malenkostno varirali. Tudi vojna škoda je ta teden bolj malo varirala. Dnevna tečajna razlika je znašala 1—2 točki, preje pa 3—5. Napram prejšnjemu tednu je le majhna razlika v tečaju. Indeks vseh državnih papirjev (7% invest. pos., agrari in vojna škoda) je znašal koncem maja 49.91 (nominalne 100), napram 48.75. Koncem marca se je torej dvignil, to pa zaradi višjih tečajev vojne škode, ki je vodil en papir. Indeks je sestavljen po tečajih zadnjega borznega sestanka v mesecu in je znašal:

december	1927	46.02
januar	1928	48.22
februar	"	49.60
marec	"	48.80
april	"	48.75
maj	"	49.91

Bančni papirji so čvrsti. Prastredion je ta teden postopoma narasla od 850 na 890, pa je še kljub temu znatnemu dvigu njen rendit znaten, saj znaša pri kurzu 890 (dividenda za 1927 80 Din) 9%. Tudi renditi drugih bančnih papirjev so znatno nad obrestno mero za nevezane vloge in zato je zanje večji interes publike in kakor smo že poročali, tudi inozemstva. Rendit Jugobanke pri kurzu 87 (dividenda za 1927 8 Din) 9.2%, Hipobanke pri kurzu 58.50 (dividenda za 1927 6 Din) 10% in Srpske banke pri kurzu 138 (dividenda za 1927 13 Din) 9.3%. Ker se je rendit Prastredione izenačil z ostalimi vodilnimi papirji, je pričakovati ustalitev tečaja; vsekakor moramo omeniti, da ni samo pri nas v Sloveniji obrestna mera v padanju, ampak se pojav opaža zaradi znatne ponudbe cenjenih inozemskih denarnih sredstev v celi državi. Kakor običajno industrijski papirji izkazujejo le malo prometa in tudi ne izprememb v tečajih.

Belgrad. Narodna banka 7075, vojna odškodnina 446.75, Zem. banka 59, Rdeči križ 58, 7% invest. posoj. 90.50, agrari 57.50.

Dunaj. Podon.-savska-jadrana 82.05, Zivno 113.75, Hipo 7.25, Alpine 43.10, Greinitz 4.20, Trbovlje 63.70, Mundus 194.90.

BLAGO.

Novi Sad. Pšenica: bč. 350—355, potiska 355 do 357.50, gor. ban. 350—352.50, juž. ban. 347.50 do 350; oves: bč., slav. 245—250, mac. 222.50 do 227.50; koroza: bč. 290—295, bela 300—305, ban. 290—292.50, srem. 290—295; moka 0 g in gg 475 do 485, št. 2 460—470, št. 5 440—450, št. 6 420 do 430, št. 7 356—360, št. 8 240—245; otrobi: 210 do 220. — Promet: 9 vag. pšenice, 4 vag. koroze, 3 vag. moka, 13 in pol vag. otrobov.

Budimpešta (termin. borza). Tendence čvrsta. Pšenica: okt. 30.82, 30.88, zaklj. 30.80—30.90, marec 32.92, 32.88, zaklj. 32.94—32.96; rž: okt. 26.44,

26.52, zaklj. 26.54—26.56, marec 28.30, 28.48, zaklj. 28.50—28.52; koroza: maj 24.96, 24.94, zaklj. 24.94 do 24.96, julij 28.90, 29, zaklj. 28.98—29.

Inž. J. Rataj:

Preskrba mest z mlekom

Nekaj zgodovinskih podatkov; predvojna preskrba velemest v Avstriji in Nemčiji.

Brezdovomno mesta v preteklih časih, ko še niso zavzemala večjih obsegov, niso bila navezana na uvoz mleka izven svojih teritorijev. Meščani so se v teh časih po večjem še sami ukvarjali s poljedelstvom in rejo mlečnih krav in tako sami pridobivali potrebno mleko za se in pa za tiste sosesčane, ki se sami niso mogli baviti s poljedelstvom.

S porastom mest, posebno še z intenzivnejšim razvojem trgovine in obrti, ki nista več dopuščali, da bi se mogel meščan v večji meri ukvarjati s kmetijstvom, pa so si meščani začeli iskati potrebnega mleka po bližnjih vaseh. Te so seveda začele polagoma ta položaj izkoriščati in posvečevati proizvodnji mleka potrebno pozornost. Prvotno so meščani brezdomno sami hodili k vaščanom po mleko. Pozneje pa, ko so se okoliški vaščani v tej novi pridobitveni panogi dovolj »razširili«, je pa naenkrat bilo dovolj bele tekočine, meščan je postal gospodar situacije, je mirno ostal doma in kmet mu je rad prinašal mleko v mesto in celo na dom.

Na tak način se je polagoma razvila zlata doba mlekaric. Zlata je bila ta doba tako za meščana, ki je vsak dan dobival dobro, sveže mleko »s prst debelo smetano«, že za zajutrek, zlata doba pa tudi za mlekarice, ki so vsak dan brezskrbno opravljale svoja jutranja pota polna idile, k svojim strankam v mesto. Najlepši je bil za nje seveda prvi dan vsakega meseca, ko so se vračale domov z lepimi novci v culici.

Pojav mlekaric je sicer posebno tipičen za Ljubljano vsled specifičnih njihovih vozilov, vršila pa se je na enak ali podoben način aprovizacija mleka tudi v drugih mestih v gotovih dobah in do gotove obsečnosti teh.

Idilo mlekaric je najprej začel motiti pojav železnice. Dobavni krog za mleko se je z razvojem teh povečeval, javljati so se polagoma začeli v mestih novi ponudniki za mleko. Dobro zasidrane mlekarice pri svojih odjemalcih t. zv. »kontih« niso imele vzroka se bati. Drugače pa je bilo s tistimi, ki so s svojimi odjemalci bile na slabih nogah. Vsak dan je v teh novih razmerah mogla nastopiti kriza in skrb za novega odjemalca.

Veliko večji preobrat pa je pojav železnice v preskrbi mleka povzročil v že tedaj velikih mestih, katerih potrebe na mleku že tedaj ni mogla v zadostni meri več pokriti bližnja okolica. Železnice sicer niso bistveno spremenile dotedanje aprovizacije, pač pa so pripomogle, da je polagoma jela prihajati v velika mesta večja množina mleka, ki se je enako razpečevala kakor prej. Železnica je omogočila in povzročila, da je nastalo po vseh večjih mestih veliko število večjih in manjših trgovin z mlekom.

Lastniki in voditelji teh trgovin so izhajali iz različnih meščanskih mešarymoeocia jali iz različnih nešolanih slojev — saj je bila mlečna trgovina že od nekdaj prosta obrt — in torej samoumevno niso imeli potrebne izobrazbe. Znanje o mleku je bilo takrat še zelo omejeno, tehniške priprave za pravilno ravnanje z mlekom pa še sploh niso obstajale.

Če končno še upoštevamo, da je vsled velikega števila samostojnih podjetnikov tudi na tedanjem trgu vladala že precejšnja konkurenca, potem si lahko predstavljamo, da tedanja preskrba mestnega prebivalstva z mlekom ni bila ravno idealna tako v kvalitativnem, kakor v higienskem oziru.

Odrešenje iz te mlečne mizerije so prinesli nenadni vspehi mikrobioloških in fizioloških raziskavanj mleka. Pasteur je odprl znanosti nov svet mikroorganizmov. Njemu so sledili drugi številni učenjaki, ki so proučili dobre in slabe lastnosti teh mikroorganizmov zlasti bakterij, poiskali so tudi pota in sredstva, s katerimi se more delovanje teh izkoristiti, pospešiti ali tudi preprečiti. Pridobitve teh raziskavanj so postavile celo higieno na popolnoma novo, znanstveno podlago. Na isto znanstveno podlago se je opiralo tudi moderno mlekarstvo, specijelno preskrba ljudi s svežim mlekom. Za praktično izkoriščanje uspehov mlekarstvo-bakteriološke vede so se polagoma iznašle potrebne tehnične naprave: pastertizerji, sterilizatorji, raznovrstni hladilniki, enostavne metode za preiskovanje mleka in moderno mlekarstvo je skupaj.

Na podlagi navedenih znanstvenih pridobitev in modernih tehniških iznajdb se je ena izmed prvih ustanovila l. 1888. še danes znamenita »Wiener Molkerei« na zadrugi podlagi z dnevno kapaciteto 15.000 l. Do začetka vojne je narasla na dnevni blizu 90.000 l z ca. 120 lastnimi prodajnimi lokali na Dunaju in okolici. Njeno članstvo je tvorilo ob začetku vojne ca 110 veleposesnikov iz bližnje in daljne dunajske okolice.

Skoro istodobno z ustanovitvijo »Dunajske mlekarne« se je začel l. 1882. baviti z moderniziranjem mlečne aprovizacije v Pragi inž. Kirschner, najemnik Švarcenbergovih posestev v Radlicah pri Pragi. Uredil je na najetem posestvu moderno mlekarno s kapaciteto 8000 l. Posel pa mu je šel sprva počasi od rok. L. 1895. pa je krog njegovih odjemalcev vendar tako narasel, da je bil prisiljen obrat povečati na dnevni 30.000 litrov. Obenem pa ga je preselil iz Radlic na Smichov (predmestje Prage). L. 1910. pa je postal že tudi ta novi obrat premajhen. S prizidanjem novih delov pri stavbi mlekarne in zamenjanjem dosedanjih strojev z večjimi, se je kapaciteta na novo povečanega obrata dvignila na dnevni 100.000 l. Tik pred izbruhom vojne se je nova kapaciteta tega velemlekarskega obrata izrabljala do 75.000 l dnevno.

Zadnje leto preteklega stoletja se je na Dunaju ustanovila »Niederösterreichische Molkerei« t. zv. »Bauernmolkerei«, ker je zbirala in predelavala v nasprotju z »Dunajsko mlekarjo« izključno mleko malih kmetov, nabiralnic po Niževavstrijskem. Iz razmeroma skromnih začetkov se je do izbruha vojne tudi to podjetje razvilo v ugledno velepodjetje z blizu 100.000 l dnevne predelave. Na vsak način nam je ta mlekarja tipičen zgled, koliko premore zadruga organizacija pod smotrenim trgovskim in tehničnim vodstvom.

Da bo slika dunajskega predvojnega mlekarstva popolna, naj navedem še zelo moderno zgrajeno in opremljeno mlekarjo, znano pod MAG (Milchindustrieaktiengesellschaft). Ustanovil jo je l. 1907. isti inž. Kirschner, kakor prasko »Rudličko mlekarjo« in se je pod raznimi imeni do izbruha vojne razvila iako visoko, da je mogla v letih 1913. in 1914. postaviti novo mlekarjo s stroški 2.5 milijona kron in dnevno kapaciteto 90.000 l dnevno.

V Nemčiji se s svojo mlečno aprovizacijo najbolj odlikuje Berlin. Bolle je staroznano mlekarso podjetje, ki je prvo izkoristilo vse pridobitve znanosti in vse moderne tehnične iznajdbe na mlekarjem polju. Vsled svoje obsečnosti — Bolle je bil znan kot največje mlekarso podjetje na kontinentu, dnevna kapaciteta preko 150.000 l dnevno, zaposluje preko 2000 ljudi, kapaciteta hladilnih strojev ca. 1 milijon kalorij — in finančne moči je zmožno uporabljati vsa sredstva, da nudi občinstvu

vedno prvovrstno mleko. Podjetje vzdržuje svojo lastno poskusno mlekarjo tako za poskušno vseh tehničnih iznajdb v mlekarji tehniki, kakor tudi vseh novih pridobitev znanosti.

Sele v vojni dobi (l. 1917.) pa je v Berlinu nastalo kot nekako združenje nekaterih ostalih berlinskih veletrgovcev z mlekom pod imenom MLG (Milchlieferungsgesellschaft) podjetje, ki je v različnih delih velemesta postavilo šest veleobratov, v katerih predeluje skupno dnevno ca. 6—700.000 l mleka. Če vzamemo to iz več obratov sestojajoče podjetje kot enoto, bo to pač brezdomno največje podjetje na svetu.

Izmed številnih nemških velemest naj navedem le še Drazdane, ki se odlikujejo s svojo istotako zelo moderno urejeno in zelo obsežno »Genossenschaftsmolkerei«. Po večini ostalih nemških velemest pa se je do izbruha vojne ohranil star, rekli bi srednjeveški način aprovizacije mleka potom neštevilnih večinoma malih trgovcev in je ohranil na sebi tudi več ali manj vse napake, ki so lastne temu načinu oskrbe mleka.

Telefon 3353 — Najstarejša kleparska delavnica

JAKOB FLIGL

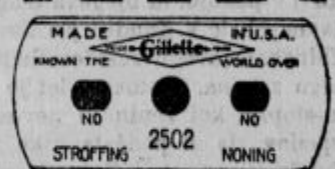
LIUBLJANA, TURJAŠKI TRG 3.

kritje zvonikov.
napeljava strelodvodov in preizkušnja starih napeljav
STAVBENI - GALANTERIJSKI KLEPAR
izdelovalec vseh vrst kopalnih kadi in krovce lesenocementnih streh

VODOVODNI INSTALATER

Naprava modernih kopalnic, stranišč in drugih sanitarnih naprav

GILLETE

in vse druge britvice vseh znamk
prodaja in sprejema v brušenje

DROGERIJA „ADRIJA“

Ljubljana, Selenburgova ulica 1

Od senata slobodnega in
kraljevega mesta Sombora.

Štev. 11.816
adm. 1928.

OGLAS

za nabavo stikalne naprave za mestno
električno centralo v Somboru.

Mestni senat slobod. in kralj. mesta Sombora razpisuje tem potom ofertalno licitacijo na dan 26. junija za nabavo kompletne stikalne naprave za mestno električno centralo obenem z dogradnjo obstoječe zgradbe v svrhu nameščenja omenjene naprave v isti.

Licitacija se bo vršila 26. junija 1928 dop. ob 11. uri v mali dvorani mestne hiše.

Navodila in specialni pogoji se morejo dobiti proti plačilu 50 Din v pisarni mestne električne centrale vsak delavnik ob uradnih urah.

Iz sednice senata slobodnega in kraljevega mesta Sombora, dne 19. maja 1928.

Dr. Štefan Maksimović s. r.,
mestni načelnik.

Srednji devizni tečaji na liubl. borzi od 29. V. do 1. VI. 1928.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
29.	1360.75	1095.—	799.55	277.46	56.82	—	163.50	299.60
30.	1360.75	1095.—	799.80	277.42	56.81	—	—	299.36
31.	1360.—	1095.—	799.95	277.47	56.81	223.75	168.50	—
1.	1360.25	1095.—	799.70	277.46	56.81	223.75	168.50	—

Direkcija državnih železnic v Sarajevu.

Dir. št. 14.475/28.

Natečaj

Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Sarajevu razpisuje ta natečaj za popolnjenje izpraznjenega mesta

nadzornika mostov

s sedežem v Sarajevu s prejemki v smislu zakona o državnem prometnem osobju.

Splošni pogoji za nameščenje so:

1. Da je prošilec državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

2. Da ni mlajši od 25 in ne starejši od 35 let.

3. Da je dovršil osnovno šolo in obrtniško ter da se je izučil kovaškega ali ključavnikaškega obrta, ali pa dovršil 4 razrede kake srednje šole in se priučil kate-rega navednih obrtov.

4. Da se more izkazati z najmanj dvehletnim uspešnim delom v kaki tovarni železnih mostov in sicer kot mojster-monter in da je bil vodja skupine pri montaži najmanj dveh železnih konstrukcij.

5. Da je zadostil vojni dolžnosti.

6. Da je telesno in moralno sposoben za izvrševanje eksekutivne železniške službe kakor tudi, da ne bolega na vrtoglavič (to treba dokazati s potrdilom železniškega zdravnika).

Lastnoročno pisane prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti morajo prošilci predložiti direkciji državnih železnic Sarajevu, gradbenemu oddelku, najkasneje do 30. junija 1928 do 12. ure.

Sarajevu, 25. maja 1928.

DIREKTOR.

Tvrdo

Gričar & Mejač

najdete le v

Šelenburgovi ulici 3

Geslo tvrdke:

Najboljše
priporočilo je
dobro blago

Jetika! se zdravi in
ozdravi v
zavodu dr. Pečnika, po
šta Rog, Slatina, okolica.
Zahtevajte prospekt!

Slike za legitimacije
izvršuje najhitreje
fotograf HUGON
HIBŠER, Ljubljana, Val-
vazorjev trg. 2583

Cunje staro železje,
baker, mede-
nino, svinec, cink, papir,
glazevino, kosti in kro-
jaške odpadke kupim in
plačam najboljše A. Ar-
beiter, Maribor, Dravska
ul. 15. Iščem stalne na-
biralce in nakupovalce.

NAJBOLJŠI
PREMOG
Cabin Wolfova 1/2

Zastopnike in potnike
v vseh večjih krajih Slo-
venije — išče za vsako-
vrstna zavarovanja

Herceg - Bosna
splošno zav. dr., podruž-
nica Ljubljana, Šelenbur-
gova ulica št. 7.

Krušno moko n
rženo moko
vedno sveže,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Realjeva cesta 24.

D. M. C.
znamovan bel in barvan
Perl prejica št. 5—8, kvač-
kanec št. 30—100 in
Mouliné
v veliki izbiri in najceneje
pri
Osvold Dobelec
trgovina galant. in pletenin
LJUBLJANA, Pred Škofljo 15.

Žimnice
modroce, posteljne mreže
želez. postelje (zložljive),
otomane, divane in druge
tapetniške izdelke dobite
najceneje pri RUDOLFU
RADOVANU, tapetniku,
Krekov trg št. 7 (poleg
Mestnega doma).

Domači vrt

Spisal M. Humek.

Broš. 33 Din, vez. 40 Din. — Knjiga se dobi v
Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Vsakovrstno

Zlato kupnje

po najvišjih cenah.
ČERNE, juvelir, Ljubljana.
Wollova ulica št. 3.

I. VARDIAN
Sisa 53. Hrv.

Priporočila svoje najbolje
Tamburice

Aleksandrovo,
otok Krk

Restaurant-Pension
Kvarner

Pension 50—55 Din dnev-
no. Izvrstna kuhinja, lepa
lega. Obvestila K. Orlić,
restavratr.

Druva

bukove in hrastove od-
padke od parketov, do-
stavlja po nizki ceni na
dom parna žaga

V. SCAGNETTI
v Ljubljani, za
gorenskim kolodvorom.

Pozor!

P. n.

Pozor!

Dovo'jujem si cenj. občinstvu vljudno sporočiti, da sem otvoril
v Ljubljani, Komenskega ulica 36, svojo pisarno, ki se bo petala z
agenturnimi in komisijskimi posli vseh vrst, nadalje z raznimi infor-
macijam, preskrbo raznih trgovskih naslovov, posojil, inkasom i. t. d.
Za naklonjenost se cenj. občinstvu najljubše priporočam in
z odličnim sprževanjem
Josip Turnar.

Priporočila se Vam,
da si pri nakupu
ogledate prvovrstne spalnice, jedilnice, kuhinje in dr. pohi-
štvo. Cene konkurenčne. Točna postrežba. Zahtevajte cenik.

ANDREJ KREGAR tovarniška zaloga
pohištva
Št. VID nad Ljubljano (nasproti kolodvoru Vizmarje)

+

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčnoljubljena
hčerka in sestra, gospodična

Zora Vrtačnik

dijakinja VIII. razreda II. drž. real. gimnazije

v soboto, dne 2. junija nenadoma preminula.
Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 4. junija ob
2 popoldne iz hiše žalosti, Aleksandrova cesta št. 16, na poko-
palnice k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. junija 1928.

Globoko žalujoči ostali.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1 50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovske in reklamne značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pritojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon štev. 2328.

Službe iščejo

Šofer
vesten, trezen in zanesljiv, 36 let star, išče službo. Ruski odbor »Šoferju«, Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Šofer
išče primerne službe in želi takoj vstopiti. Poizve se Jugo-avto, Dunajska cesta. 5035

Deklica
poštenih staršev, pridna, 15 let stara, bi se rada učila v trgovino z meš. blagom, ima dobro šolska spričevala 5 razr. ljudske šole, pripravljena je nastopiti takoj. Naslov v upravi »Slov.« št. 5045.

Trgovska vajenka
boljših staršev, že dobro izurjena, želi premeniti mesto. Naslov v upravi Slovenca pod št. 5094.

Učenec
išče mesta v trgovini. Alojzij Peternel, Bistrica 13, p. Podbrezje, Gorenj.

Službodobe

Stavbeni tehnik
dober risar in kalkulant, se sprejme v stalno službo. Ponudbe z navedbo referenc na upravo Slovenca pod št. 4936.

Vajenca
sprejme Albin Jančar, splošno mizarstvo, Smlednik — Medvode.

Prodajalka
agilna, poštena, se sprejme, s kavčijo, v trgovino z mešanin blagom. Ponudbe »Takoje« št. 5000.

Pekovskega vajenca
poštenih staršev, starejša 15—16 let, sprejme Peternel, pek, l. del. kons. društvo v Kranju.

Strokovni kovač
z najboljšimi izpričevali, posebno izurjen v pokovanju konj, išče mesta pomočnika. Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 25 podruž. Celje.

Pekov. pomočnika
mlajšega, tudi za raznažanje peciva, in dobrega delavca, sprejme Peternel, pek, l. delav. kons. društvo, Kranj.

Hišnika ali hišnico
vajenega vrtnega dela, se sprejme. — Naslov v upravi »Slov.« št. 4945.

Učenec
pošten, se sprejme v trgovino z meš. blagom. Naslov v upravi Slovenca pod št. 5070.

Potiki

Čevljarji, pozor!
Otvoritev zasebnega tečaja za gg. mojstre in pomočnike, ki se vrši 3. julija t. l. Interesenti, zahtevajte prospekt. Vod. tečaja Josip Steinman, Ljubljana.

Objave

1928!
Prosim, dvignite pismo v upravi »Slovenca«.

Opozorjam

go. N. S., da bom proti nji in proti vsakomur, ki bo širil neresnične vesti o moji hčeri Heleni, in splošno o nas, sodnijsko postopal. — Toni Josip, Orlova ulica 15. 5040

Informacije Maribor
trgovskega značaja, posreduje zopet otvoren oddelček »Marstana«, Maribor, Koroska cesta 10.

Zasluzek

Postranski zaslužek
Kdor si želi zagotoviti dobro eksistenco, naj pošlje v pismo 3.50 Din za prospekt in pojasnilo na upravo »Slov.« št. 4906.

Prazno sobo
v nizkem pritličju, Gledališka ulica 8, odda takoj Pokojninski zavod v Ljubljani.

Sijajen zaslužek
nudimo vsem potnikom, ki obiskujejo privatne stranke po deželi. Dober predmet — majhna kavčija. Osebo predstaviti: Specialimport, edina veletrgovina z olinatimi slikami, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4.

Zastopnike
za prodajo drž. srečk na obroke, iščemo. Sijajni, brezkonkurenčni zaslužek. Razen izdatne provizije še »posebno fiksno nagrado« za gotovo količino srečk — Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25.

Največjo provizijo
nudimo potnikom za prodajo vrednostnih papirjev. Prosimo, prepričajte se. — Uprava »Merkur«, Ljubljana.

Do 500 Din dnevno
agilnim tudi več, sigurnega zaslužka, ki si ga vsak dnevno sam pridriži, nudimo damam in gospodim kot zastopnikom. — Brez kavčije. Kraj nemojen. Za stroške, pojasnila in drugo poslati 10 Din v znamkah na upravo »Merkur«, Ljublj.

Din 600.— mesečno
zaslužite lahko doma z lahkim delom. Primerno za moške in ženske, zlasti se za mladino. — Za pojasnila, pouk in vzorec priložite 10 Din. Ako sprejmete delo, se vam denar vrne. Zaslužek z jamčenj — Nikaka prevara! — Cenj. ponudbe pod »Postranski zaslužek« na poštini predal št. 6, Ptuj, Slovenija.

Stanovanja

Stanovanje
Starejšemu gospodu ali dami oddam 1 sobo do smrti za 15.000 Din pod šifro »prijazen kraj«.

Stanovanje
2 sobi za samce ali zakonski par brez otrok dan do smrti za 25.000 Din le starejšim pod šifro »mirno stanovanje«.

Neopremljeno sobo
išče boljši gospod. Pisma na upravo Slovenca pod šifro »Soba«.

Meblovana soba
če mogoče s kuhinjo ali brez — na Rimske cesti ali kje v bližini, se išče. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Rimska cesta« 5039.

Kot sostanovalko
sprejem gospodično. — Pred škofijo 20/II.

Stanovanje
1 sobo in kuhinjo ali samo sobo s štedilnikom, išče mlajša stranka z 1 otrokom, najraje v šentvidskem okraju ali pa v Šiški, za takoj ali s 15. junijem. — Ponudbe na oglasni oddelček »Slov.« pod: »Mirna in snažna stranka« št. 5053.

Stanovanje
(soba, kuhinja, shramba), se odda takoj za 500 Din v novi vili v Mostah. Naslov se izve: Močnikova št. 13.

3 dijakinje in 1 soliden gospod
se sprejme na stanovanje s celo oskrbo. Ponudbe na upravo Maribor.

Stanovanje

v novogradnji na Miklošičevi cesti, obstoječe iz 3 event. 2 sob, predsobe, kuhinje, kopalnice — se odda s 1. avgustom. — Ponudbe sprejema Pokojninski zavod, Gledališka ulica št. 8/IV.

Stanovanje oddam
ali mesečne sobe duhovnim gospodom zraven stolne cerkve. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5068.

Dve sobi
se odda v bližini glavne pošte, prazne ali meblirane, vhod iz stopnišča. Naslov pove uprava lista pod št. 5074.

Sobico
majhno, opremljeno, v novi vili, oddam gospodu. Naslov v upravi pod št. 5072.

Meblovana soba
lepa, z 2 posteljama, v prijaznem kraju na deželi, blizu postaje, priprava za letovišarje, se takoj odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5079.

Soba
opremljena, s posebnim vzhodom, električno razsvetljavo, v bližini šentpeterske cerkve, se odda solidnemu gospodu takoj. Naslov pri upravi Slovenca št. 93.

Kot sostanovalka
se sprejmeta dva gospoda. — Hrenova ulica 19, pritličje.

Dijaki

Dijakinjo
boljše rodbine sprejem v prihodnjem šol. letu. Glasovir na razpolago. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5000.

Dva dijaka
se sprejmeta na stanovanje in zajtrk. Dobro nadzorstvo. Naslov pove uprava lista pod 5095.

Vnajem

Restavracija - hotel
vzemem v najem ali na račun. Pismene ponudbe pod »Zmožnost« št. 4910 na upravo lista.

Trgovina
Na račun se odda ali prodaja trgovina z mešanin blagom, prometni kraj, s celo koncesijo in vsemi pravicami, radi bolezn. Ponudbe: Ekstencija sigurna št. 4999.

Poslovni prostori
Aleksandrova 5, pritličje, se oddajo od 1. VIII. t. l.

Lovci!
Dne 9. 6. t. l. ob 11 dopoldne se vrši pri Sreznem poglavarstvu v Kočevju javna dražba lova občine Livold pri Kočevju za dobo od 1. avgusta 1928 do 31. marca 1934. — Županstvo občine Livold, 30. maja 1928.

Večji lokal
v novogradnji na Miklošičevi cesti se odda s 1. avgustom. Ponudbe sprejema Pokojninski zavod, Gledališka ulica 8/IV.

Večja branjarija
ob prometni cesti in industrijskem mestu, s celim inventarjem in prostim stanovanjem, se takoj po nizki ceni da v najem. Vprašati pri upravi Maribor pod značko 13.000 Din.

Trgovino
z mešanin blagom, dobro ideo, v mestu ali na deželi, iščem. Cenj. ponudbe na upravo lista Maribor pod »Kup ali v najem«.

Gostilno

vzemem v najem ali na račun na prometn. kraju najrajši kje na Stajerskem ali Dolenjskem na deželi ali v kakem industrijskem kraju. Ponudbe z navedbo prometa in pogojev na upr. »Slovenca« pod »Dober uspeh«.

Kupimo

Gradbenega lesa in desk
različnih dimenzij potrebujemo 3 do 4 vagona. Ponudbe poslati na Stock Cognac Medicinal, Požega, Slavonija.

Registrirno blagajno
dobro ohranjeno, kupim. — Pisma z navedbo cene pod šifro »National 5030« na upravo »Slovenca«.

Prodamo

Damsko kolo
dobro ohranjeno, se prod. Poizve se v pekarni Achleitner, Celje.

Lovski Gordon - Settri
se oddajo 10. junija trije mladi, krasni in čistokrvni. Naslov pove uprava lista. — Ponudbe na upravo lista pod Gordon-Settri št. 5002.

Damsko kolo
prodam za 800 Din. — Zadnik, Bežigrad št. 14.

Klavr
kratek, črn, dobro ohranjen, ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5033.

Ženski šivalni stroj
poceni prodaja Rožanc, Belgijska vojašnica, Metkova ul. 2, Ljubljana.

Pletilni stroj št. 8
se prodaja po zelo ugodni ceni. Pouk brezplačno. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5054.

Kolarji
13 lepih jesenov naprodaj za posek, pol ure od Ljubljane. Mangart, pošt. predal 43, Ljubljana.

Lipove hlode
od 30 cm debeline naprej, lepe, kupim. Mangart, poštini predal 43, Ljubljana.

Star denar
Prodaja se zbirka starega denarja: baker in srebro, še za časa rimskega cesarstva, pri Andreju Anderluch v Cerovcu 47, p. Rogaska Slatina.

Krojaški stroj
veliki, znamke »Gritzer«, malo rabljen, fini kakor nov, se prodaja za polovico ceno vrednosti, pri Andreju Anderluch v Cerovcu 47, p. Rog. Slatina.

Izredno ceno
kočije — paruč, 2 enovprežni, 1 dvovprežni. — Troger, sedlar - tapetnik, Mozirje.

Fine koncertne citre
sistem violina z mehanizmom, krasen glas, ceno naprodaj. — Naslov v upravi »Slov.« pod »Sistem violina« št. 4919.

B. S. A. motorno kolo
750 cm³ vsebine z velikim priklopnim vozom, temeljito prenovljeno, z novo pnevmatiko, elektr. razsvetljavo, napredaj. — Ogleda se pri L. M. Ecker Sinova, Slomškova ulica 4, Ljubljana.

Lepa hiša
naprodaj, v kateri se nahaja dobro vpeljana gostilna in pekarna, se radi družinskih razmer takoj proda po jako ugodni ceni. Naslov na upravo Slovenca Maribor.

Delnice

Združne Gospodarske banke prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5091.

Harmonike
prodam 4 in 5 vrstne za ugodno ceno. Štefan 5, mestna hiša za Bežigradom, Ljubljana.

Razno

Zastonj
dobite kamen za zidanje iz kamnoloma Lesno brdo. Alojzij Vodnik, Ljubljana.

Kapitalista
za finansir. prodaje malih avtomobilov svetovne znamke in najcenejše na trgu išče seriozen avtom. trgovca, ki trguje tudi s kolesi, motornimi kolesi in gramofoni. Potrebno je najmanj 100.000 Din. — Resne ponudbe se prosijo pod: »Odlučna eksistencija« št. 5047 na upravo »Slov.« Osebn. razgovor mogoč 4. ali 8. junija v Ljubljani.

Posestva

Enodružinsko hišo
kupim na Jezici, Novi vasi, Stožah ali kje v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelček Slovenca pod »Enodružinsko hišo«. Posredovalci izključeni.

2 posestvi naprodaj
Na prijaznem gričku med postajama Zidani most — Rimske toplice 2 posestvi naprodaj, 25 minut od glavne ceste, na lepi solnčnati legi. — Cena 45.000 in 20.000 Din. Več pove Jože Dremelj, Dolenje št. 28, Zidani most.

Lepo posestvo
10 minut oddaljeno od Kočevja, prenovljeno stanovanjsko poslopje s 4 sobami, kuhinjo, kletjo, prostorna veža, hlevi, skednji, vse v najboljšem stanju. Lep vrt s sadnim drevjem, polja, travniki in gozd se prodaja pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Pripravno za upokoje, ki se bavi z obrtjo. Podrobna pojasnila daje resnim kupcem posestnik Ivan Stine, Mahovnik pri Kočevju.

Stavbena parcela
se prodaja iz proste roke s hišo, gospodarskim poslopjem in sadnim vrtom, skupaj v izmeri čez 3000 m² ob kolodvoru v Kandiji pri Novem mestu, kjer je projektirana tudi železnica na Brežice. Zelo pripravo za gostilno ali kako drugo podjetje. Naslov v upravi pod »Lepa prilika« 4318.

Gostilniško hišo

lepo, visokopritličje, prodam po celo ugodni ceni. Več gostilniških in privatnih sob, inventar, veliko gospodarsko poslopje, velik vrt za zelenjavo, 4 orali rodovitnih njiv, več betoniranih kleti, prometni kraj, 10 minut do železniške postaje. Lastnik Franc Šusterič, pošta Slivnica pri Mariboru.

Večje posestvo
z mlinom v zelo lepem kraju ter vse v dobrem stanju, se zaradi preselitve prodaja. Cena po dogovoru. Lastnik posestva Anton Poglajen, Jablanski potok, Šmartno pri Litiji.

Parcela
voglana, solnčna lega, suh, peščen teren, se takoj prodaja. Naslov v upravi lista pod 5071.

Gostilno
pri farni cerkvi blizu Maribora in lepo plodovito kmetijo proda po ugodni ceni Realiteta pisarna, Ljubljana, Kolodvorska ulica 29.

Mlin
ali tudi žago želim kupiti v mestu ali blizu mesta v prometnem kraju. Naslov v upravi Slovenca pod št. 5048.

„POSEST“

Realiteta pisarna, družba z o. z., LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 1

PRODA:

Vilo, enonadstrop. novozidano, tri- in petosobno komfort. stanovanje, 600 m² vrta, tik Tivolija, 340 tisoč Din. Letni donos 50 tisoč Din. — **Vilo**, novozidano, enonadstrop., 6 sob, kopalnica, krasno urejeno, 1100 m², blizu Dunajske ceste, 325.000 Din. — **Vilo**, novozid., enodruž., 6 sob, pritlikline, velik vrt, Kodeljevo, 225.000 Din. — **Hišo**, enonadstrop., 6 lepih stanovanj, 2500 m² vrta, tik tramvaja, blizu Karlovskega mostu, 160.000 Din. — **Hišo**, novozidano, enonadstrop., trgovina meš. blaga, vinotok, 3 lepa stanovanja, velik vrt, blizu Dunajske ceste, 325.000 Din. Cisti donos 50.000 Din. — **Hišo**, dvonadstropno, trgovina meš. blaga, 8 stanovanj, velik vrt, predmestje, 200.000 Din. — **Hišo**, dvonadstrop., 8 stanovanj, velika delavnica, dvorišče, center, 250.000 Din. — **Hišo**, novozidano, 2 stanovanj po 2 sobi, pritlikline, velik vrt, Rožna dolina, 130.000 Din. — **Hišo**, visokopritl., šest stanovanj, velik vrt, Udmat, 130.000 Din. — **Hišo**, novopreurejeno, enodružinsko, 4 sobe, velika delavnica, 800 m² vrta, Šiška, 82.000 Din. — **Hišo**, enonadstrop., 5 stanovanj, blizu Kongresnega trga, 90.000 Din. — **Dve novozidani stavbi**, ca. 400 m² zazidane ploskve, izredno solidna zidava, 700 m² stavbišča, posebno pripravo za mesarsko obrt, par minut od klavnice in mestnega centra, 300.000 Din. — **Hišo**, pritličje, novozidano, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 1000 m² vrta. Vič, 45.000 Din. — **Gostilno**, enonadstrop., 12 sob, kuhinja, vse pritlikline, gosp. poslopja, 14 orolov posestva, gostilniški inventar, opremljene tujske sobe, tik kolodvorov večjega trga, 290.000 Din. — **Hišo**, pritličje, 4 sobe, pritlikline, lep vrt, vpeljana elektrika, vodovod, 20 minut od post. Podnari, 30.000 Din. — **Krasne solnčne** in suhe parcele tik elektr., vodovodne napeljave, Podrožnikom, v izmeri 1100, 1200, 1800 m², po 35 Din. — Večje število stavbišč ob Dunajski cesti, Bežigrad, Rožna dolina, Trnovo, po ugodnih cenah. — Poleg tega v Ljubljani razne druge stanovanjske, trg. hiše, vile, na deželi veliko število hiš, gostiln, trgovin, kmečkih posestev, industrij itd.

Ob-1

Oglaševanje Maribor
za tu- in inozemske liste posreduje novi reklamni oddelček »Marstane«, Maribor, Koroska cesta 10.

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje v največji vrvarni v Jugoslaviji: Tovarna motovna in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani. Komisijska zaloga: Franc Palme, Ljubljana, Gosposvetska c. 7; Celje, Cankarjeva 7 in Maribor, Koroska 8.

Kose

iz najfinjšega jekla, z jamčene, srpe in brusne kamne, kakor tudi drugo železnino in posodo, portland cement. — Pristni malinovec in vsakovrstno specerijsko blago po najnižjih cenah priporoča Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg.

Divane
modroce in vse ostale tapetne izdelke izvršujem po naročilu najceneje. Franc Iskra, tapetnik, Vič 16.

Volna in bombaž
za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Zidovska 4.

Klavirji

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst — kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelček za POPRAVILA. Ugaševanje in popravila za Glasbeno Matico, Konservatorij in druge institucije se izpolnjujejo od moje tvrdke. Toča posrežba, zmerne cene; tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana - Gregorčičeva ulica 5, I. nadstropje.

Dežnike

popravlja in izdeluje nove Ivan Pavlin, Razpotna ulica 6, Trnovo.

Čč. duhovščini

se priporoča za izdelovanje talarjev in drugih oblik JOSIP TOMAŽIČ, Celje, Na okopih št. 5.

Prijetno bivanje

Vam nudi lepo slikano in pleskano stanovanje, katero nai Vam preskrbi tvrdka Josip Mar, Dunajska cesta 9, pleskarska in slikarska delavnica.

Industrij. podjetje v Bosni

išče za svoj kamenolom s pnevmatičnim vrtanjem strokovnega predelavca

koji bi bil pomočnik in namestnik poslovoje v kamenolomu. — Ponudbe je poslati pod »S. 209« na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D. - Beograd.

Brezalkoholna restavracija

Mrzli Studenec na Pokluki
se priporoča turistom

Iščemo

agilne agente (zastopnike) za prodajo držav. vredn. papirjev na obroke v celi kraljevini SHS. Nudimo najboljše pogoje. Prednost imajo oni, ki so se že bavili s tem poslom. Ponudbe je poslati na Banka agrarna, Beograd, Kn. Mihajlova br. 41.

Gospodinje! - Poskusite

Plamen
idealno sredstvo za podžiganje drv in premoaga. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu.

Budite poceni!

L. Vilhar
urar
Ljubljana
Sv. Petra c. 36

Žima

najboljša in najcenejša pri M. Masterl

tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

J. Stjepušin

Zagreb, Jurjeva 57
priporoča najboljšo tamburico, par. litar, strune, solo in vso potrebitno za vso glasbilo. Oddelčen na partituri razstavi. Ceniki franko.

Selive

v mestu in na deželo, strokovno in najcenejše potom
Slovenia transport
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 3
Telefon št. 2718

Kupim večjo množino

starih uteži

po 20 g. - Lovro Rozman, special. delavnica tehnič, Ljubljana, Pred prulami 5.

Sveta življenje in vrvenje

Odkod utrujenost?

F. Stanley Kent je na delavcih v angleških tovarnah proučeval utrujenost in njene vzroke. V ta namen si je izbral 26 delavcev v tovarnah municije in obvez. Ugotovil je zelo zanimiva dejstva.

Podaljšanje delovnega časa preko 10 ur dnevno, je zmanjšalo proizvodnjo sposobnost; nekateri delavci s svojim delom niso bili pravočasno gotovi in so morali delati preko ure. Skrajšanje delovnega časa za 16,5 odstotkov je pospešilo produkcijo za 8 odstotkov. Pri osemurnem delavniku se je pa zvišala delovna sposobnost za 12 odstotkov. Nočno delo se je izkazalo kot utrudljivše nego dnevno.

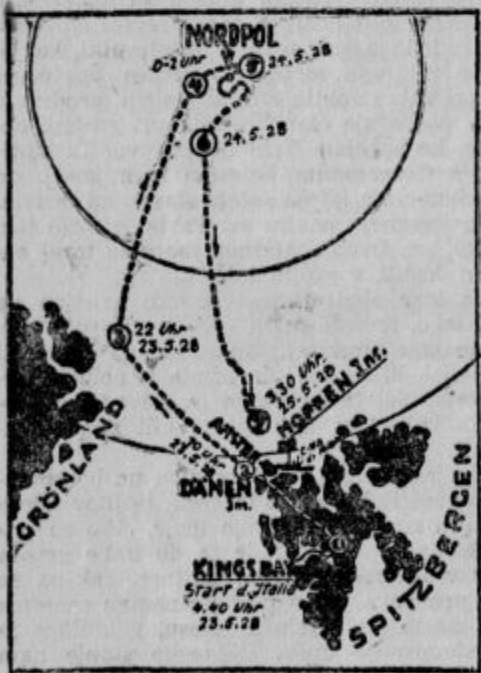
Upanje na prost dan vpliva odločno poživljajoče: ob sobotah je množina izdelkov splošno poskočila. V teku dneva se giblje delovna sposobnost naslednje: v prvi delovni uri je najnižja, proti poldnevju najvišja. Nezadosten nočni počitek in nezadostna prehrana sta se vselej jasno pokazala v zmanjšani delovni sposobnosti.

Vsa ta dejstva so se na podlagi večletnih raziskavanj neizpodbitno ugotovila. To pa biologiji, ki raziskuje življenske pojave, ni zadoslovalo. Skušala je dognati, kako se dogaja v telesu utrujenost, kakšne izpremembe se pokažejo v prizadetih udi in odkodi dejstvo, da se obenem z mišicami utruja kolikor toliko tudi živčevje. Za ta raziskavanja so se poslužili živali.

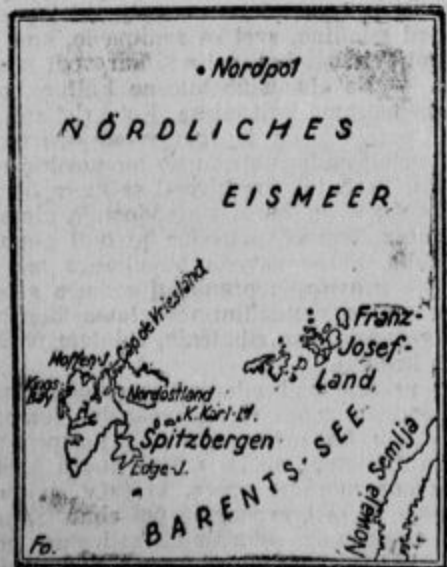
Predvsem so dognali, da se med delom pri presnavljanju začno kopičiti posebne snovi, neke vrste odpadki, ki potem vedno bolj ovirajo mišice. Mosso je dokazal, da raznaša kri te odpadke po ostalem telesu in kamorkoli pridejo, povzročajo utrujenost tamkajšnjih mišic. Če je Mosso n. pr. spočitemu psu A odvzel kri in jo vbrizgal istotako spočitemu psu B, ni nastopil nikakr učinek. Če je pa kaka mišica psa A pod vplivom električnih dražljajev delala le dve minuti in se je potem kri tega psa vcepila drugemu psu, je cepljeni pes takoj pokazal znake utrujenosti: srce mu je začelo hitreje biti in pljuča hitreje delovati.

Nadaljna raziskavanja so dognala, da se iste snovi, ki odpadajo med obratom, iz ožiljkeve kisline, mlečne kisline in raznih kalijevih soli. Te snovi se vlegajo med mišicami in tankim živčnim koreninjem, tako, da postanejo živi nekako izolirani od mišic. Živčni dražljaji na mišice prenehajo in tako imajo mišice čas, da si odpočijejo.

Da temelji utrujenost in odpočitek res na teh dogodkih v telesu, je nesporno dokazal Anglež Burridge, ki se je za svoja raziskavanja posluževal žabe. Odkod pa potem okrepitev, nova sposobnost za delo? Burridge je mnenja — to še ni raziskano — da med odpočitkom uniči odpadke neka posebna snov, kreatin, katere bistvo je še nepojasnjeno.

Fot. po kateri je plul zrakoplov »Italia«.

Območje, v katerem iščejo »Italia« in Nobila.

Med znanstveniki, ki so prispevali k razjasnitvi trdnostnega vprašanja, je tudi Sved Palmén. Ta je proučeval trdnost sam na sebi. Posebno zanimive so njegove ugotovitve, kako vpliva na telesno delovno sposobnost tobak. Dognal je, da more pušenje izpočetka delavnost pač pospešiti, da se pa kasneje učinek izprevrne v nasprotno stran, to je utrujenost nastopi še hitreje in močnejše. Če je pa telo že preje utrujeno, potem pušenje ne le nič ne pomaga, marveč le pospeši popolno utrujenost. Vsak ve iz lastne izkušnje, da se da telesna utrujenost nekaj časa premagovati, dokler se pač telesni utrujenosti ne pridruži še duševna. Duševna utrujenost pa ne nastopi na ta način, da bi kri izločene snovi zanesla v možgane, marveč sta Pieron in Legendre v zadnjem času neizpodbitno dokazala, da tudi naše nikdar mirujoče živčne celice proizvajajo svoje trdnostne snovi, ki nastajajo pri presnavljanju in potem ovirajo živce pri njihovem delu.

KAKO SE VOZIMO OB NEDELJAH.

Ob nedeljah — če ne nagaja dež — hite vozila z izletniki na vse strani. Zelo različna so ta vozila.

Najekromnejši, dasi po svoji vsebini ne najcenejši, je gotovo otroški voziček. Vozniki tega vozička se omeje le na neznaten izletni radij. To je pravo vozilo za žene in dekleta in ga tudi večinoma krmari ženska roka. Ako ga vodi moški, potem ima naslov »ata« ali pa »oček«. On je lastnik in odgovarja zanj. Šoferske izkaznice zanj ni treba imeti in tudi davka zanj zaenkrat ni treba plačati; ravno tako ne potrebuje posebne garaže. Zakaj si ga kljub tem ugodnostim ne nabavi vsakdo, je uganka. — Genilna sila tega vozila ne dosega čisto ene konjske moči. Vozilo ni vselej brez glasu in brez duha, toda zato ga pa ni treba napajati z bencinom. — Večina teh vozil je zgrajenih kot enosedežnik, dajo se pa v sili porabiti tudi kot dvosedežnik. Tro- in četversedežniki, ki so izredno redki, povzročajo svojim lastnikom veliko skrbi in razburjenja.

So ljudje, ki se malo brigajo za modo in si, če treba, skrojijo obleko sami po svojem lastnem okusu. Tako so tudi avtomobilisti, ki si zgrade sami svoj mali avto. S takim vozilom je treba prav in po pameti ravnati, pa dela sročnemu izumitelju in lastniku veliko veselja. Ko ga po mnogem prigovarjanju in tapljanju spravi v dobre voljo, da med velikim grmenjem in dimom starta, potem je lahko precej gotovo, da bo prišel z njim do prve vaške krčme. Tam se bo takoj zbral okoli njega — okoli vozila namreč — velik krog prijaznih ljudi, ki ga bodo gladili in prigovarjali kakor telesno in duševno nekoliko zaostalemu otroku. Gotovo, da tak-le lasten izdelek na avtomobilski tekmi ne bi dobil prve nagrade, toda če mu bo njegov lastnik enkrat napisal spričevalo, bo dobil dober red: »Bil je zvest, priden, voljan in pošten; zahteva le veliko potrpljenja in razumevanja.«

Velika znanjka! Haldilec je tri metre dolg, vse se svetli v laku, blesteči kovini in brušenem steklu. Vozilo obdaja sij bogastva in gosposčine. Svet ga občuduje kakor kako filmsko zvezdo. Na vratih nosi droben monogram, v notranjosti sive svilene blazine, globoke in široke kakor otomane. Šofer je podoban angleškemu lordu, gleda preko radovednežev, ki se zbirajo okoli vozila, in ne skriva, da se mu to preprosto ljudstvo gabi. V »veliki znanjki« se vozi samo prva družba, v njej se ne izgubljajo denarnice, marveč samo čekovna nakazila. V njej se vozi tajni komercialni svetnik.

Ob robu ceste stoji — naslonjen na krmilo otroškega vozička — njegov tretji knjigovodja Plazivček in gleda za njim... Ej, kaj — morda tudi Plazivček še dospe do tajnega komercialnega svetnika in »velike znanjke«. Samo znati je treba.

WASHINGTON KOT VERSKO SREDIŠČE.

Ko so po ameriški državljanski vojni ustanovili kot glavno mesto Washington, so hoteli takoj sezidati narodno cerkev. Toda druge posvetne naloge so to delo odrinile v ozadje, kasneje so na to pozabili in tako protestantski Američani še danes nimajo svoje osrednje cerkve. Sedaj jih bodo prehiteli katoličani s svojo katedralo, ki ji je leta 1920 kardinal Gibbons položil temeljni kamen. Ta katedrala, za katero so prispevali tudi kanadski in mehiški katoličani, bo ena najlepših katoliških cerkev na svetu. Imela bo prostora za 10.000 ljudi. — Ameriška episkopalna cerkev pa bo stala na Mount Albansu v Washingtonu; po višini presega Washington spomenik za sto čevljev. Imela bo 7500 sedežev, a v celoti bo v njej prostora za 27.000 ljudi. To bo največja angleška cerkev na svetu.

Kako bodo uničili zaloge strupenih plinov

Nemški listi poročajo, da bodo preostale zaloge fosgena hamburške tvrdke Muggenberg, kjer se je pripetila zadnja velika eksplo-

zija, pogreznili v morje. 3000 steklenic bodo naložili na ladjo vlačilko in jih odpeljali iz luke. Na odprtem morju jih bodo naložili na parnik. Iz dveh velikih tankov, ki sta še polna, bodo izpraznili fosgen v 300 literskih steklenic na zračni pritisk in jih prepeljali na isti parnik. Parnik bo plul potem daleč ven na Severno morje in tam smrtonosne steklenice pogreznili na dno morja. Bojazen, da bi se mogel potem strup po ribah zopet zanesti med ljudi, je neopravičena; kajti razkrojevni produkti — solne kisline in ogljikove kisline — se bodo nahajali v tako minimalnih količinah, da na zastrupitev ni misliti. Za uničenje fosgena je dala vojska na razpolago 100 pionirjev.

Rešilna ekspedicija za Fawcetta.

Pred tremi leti se je odpravil britanski raziskovalec polkovnik Fawcett s svojim sinom in prijateljem Rimmellom v neraziskane pokrajine Matta Grossa v Braziliji. Zadnje vesti o tej trojici so dospele v svet spomladi l. 1925. in povedale, da so dospeli v ozemlje Indijancev Bakairi, severno od Cuyabe in da je Rimmella pilil neki mrčes, kar mu napravlja velike bolečine. Oba domaćina, ki spremljata ekspedicijo, jih hočeta zapustiti, ker se bojita divjih indijanskih plemen; s 14 tovrstnimi osli so velike težave. — Tako se je glasilo to zadnje poročilo; poslej ni bilo o ekspediciji nobene sledi več. Le toliko so dognali, da hodi po tistih predelih neki zapuščen, apatičen belec, ki daje na vprašanja čisto zmedene odgovore. Domnevali so, da bi to utegnil biti Fawcett, ki je kdo ve kako izgubil svoja spremljevalca in je sedaj mrzličen taval okoli. Sedaj se je odločil raziskovalec južne Amerike — Dyott, da gre Fawcetta iskat. To je ogromna naloga! Ozemlje Matta Grossa obsega 500.000 kvadratnih kilometrov in prebiva na njem do pol milijona Indijancev, ki se jih zaradi njih divjosti boje vsa sosedna plemena. Fawcett je nameraval te Indijance obvladati s tem, da bi se jim s strelnim orožjem in raznimi znanstvenimi poizkusi pokazal kot višje bitje, vsled česar bi se ga bali. Je pa lahko mogoče, da so si hoteli Indijanci takega mogočnega čarodeja obdržati in ga niso več izpustili. — Dyottova ekspedicija pojde v smeri »Zlatega rudnika mučnikov«, ki so ga odkrili Portugalci pred 200 leti in ki skriva baje ogromne zaklade. Kakor pripoveduje sporočilo, so Portugalci, ki so rudnike odkrili, njihovi indijanski služabniki umorili. Rudnik domnevajo severno od Smrtne reke med Hingu in Aragnayu in menijo, da je bil šel Fawcett prav ta rudnik iskat.

»Italianissima Zara«

Pod tem naslovom poroča »Frankfurter Zeitung« z dne 31. maja: »Ena izmed neumnosti, ki jih je prinesel mir po veliki svetovni vojni, je bila izločitev Zadra, bivšega glavnega mesta Dalmacije. Zader je sedaj italijanski izrezek na jugoslovansko-dalmatinski obali. Italijani so se pri svojih zahtevah glede Zadra sklicevali na zgodovino. Cesar Avgust je iz stare Jadere napravil rimsko kolonijo; »Benetke so gospodovali Zadru 700 let. Vse to pa ne more izpremeniti dejstva, da je bila ločitev od Dalmacije za mesto nesreča. Slovansko ni samo zadrsko zaledje, od katerega je sedaj odtrgan, marveč so slovanski tudi otoki pred mestom.

Nato navaja frankfurtski list, kako opisuje današnji Zader Henri Baerlain v »Manchester Guardianu«: »Italianissima Zara je nad vse bedna. Od prejšnjih 35.000 duš je ostalo sedaj samo še 5000 ljudi. Ceste s svojimi slikovitimi hišami iz srednjega veka so zapuščene in ob Baerlainovem prihodu ni bilo v luki niti ene ladje. Zader je moral postati italijanski zaradi svojega strateškega položaja, toda vodo ima napeljavno z jugoslovanskega ozemlja in mu jo morejo Jugoslavlani vsak hip zapreti. Marskino pač ne more nadomestiti vode, čeprav so ga vsa skladišča polna. Razen višnjeva proizvaja Zader še cigarete, ki jih z veliko muko vtihotaplajo v Jugoslavijo. V mestu izhaja samo en list — fašistično glasilo, ki grmi proti hrvaščini, čeprav Hrvate silno radi vidijo, če pridejo iz okolice na trg. Če bo ta položaj še nekaj časa trajal, bo Zader kmalu popolnoma mrtev. Zamenjajte ga ali pa ga podarite Jugoslovanom!« — Tega seveda fašistična Italija — zaključuje »Frankfurter Zeitung« — ne bo nikoli storila, ker smatra Zader kot italijansko stražo na dalmatinski obali, ki naj v prebivalstvu ohranja nado na osvobojenje. Toda v Zadru ve vsak otrok, da je 98 do 99 odstotkov Dalmatincev Jugoslovancev, ki italijanske straže prav nič ne rabijo.

Županje prodirajo

Na Angleškem in skandinavskih deželah ne manjka ženskih županov, in to tudi v večjih mestih. Sedaj so začele županje prodirati tudi v Nemčiji. Nedavno so v mali občini Uhyst na Saškem (okraj Kamenz) izvolili za župana Elizabeto v. Wileke.

Lastavica kot pismonoša

Neki rudar v St. Aroldu na Lotrinskem ima pod svojo streho vsako leto ljubega gosta: lastavičjo družinico. Ko so se lani jeseni lastavice pripravljale na odhod, je rudar ujel staro lastavico in ji na peroti pritril drobno pisemce naslednje vsebine: »Poleti sem stanovala pri A. H. v St. Aroldu, Lotaringija. Ko se povrnem, mu bom morala povedati, pri kom sem prebila zimo.« — Te dni se je lasta-

Novi grški ministrski predsednik Zaimis, ki je spodrinil Venizelosa.

vica zopet vrnila pod stari krov. Rudar jo je ujel in našel na njeni peroti to-le pisemce: »Pozimi sem stanovala v mojem gnezdu pod streho Jožefa Badyja na otoku Martinique. Bady mi je naročil za mojega starega gospodarja prisrčne pozdrave!

Proti afriškimi običajem v kopališčih

Italijanska kat. akcija bo tudi letos sodelovala z javnimi oblastmi, da se v kopališčih iztrebijo afriški običaji, to je, da bi gostje pozabljali na vsako dostojnost in prihajali v kopalnih oblekah celo v javne lokale. Ker so v novi italijanski kazenski zakonik sprejeli med drugim dva člena, ki se nanašata na javno moralno v kopališčih, bo mogoče brezobzirneže postaviti pred sodišče in kaznovati.

Tajna zasebna sodišča še vedno na delu?

V Cesarskem gorovju tirolskih alp so našli te dni v neki razpoki nago truplo mladega moža. Razne telesne poškodbe so kazale, da so mladeža moža neznan storilec umorili in truplo nato vrgli v skrito skalno razpoko. Poizvedbe so dognale, da je bilo truplo istovetno z 19letnim visokošolcem Hansom Neumannom iz Rostocka, ki je študiral v Berlinu in nazadnje v Münchenu. Šel je pred nekaj časom na izlet v alpe z nekaterimi svojimi tovariši, ki so se vrnila sami in niso nikogar obvestili, da se je Neumann ponesrečil. Neumann je bil menda član nekega tajnega društva in domnevajo, da je postal žrtev tajnega sodišča. Nemške oblasti so uvedle preiskavo.

Divjajo!

O binkoštnih praznikih se je pripetilo v Parizu in ostali Franciji 101 avtomobilska nesreča. Smrtnih žrtev je bilo pri tem 35, ranjenih pa 151 oseb.

Vročina

V Parizu so imeli te dni 29 stopinj Celzija v senci.

Ali poleti?

Nemška letalka Thea Rasche je določila svoj polet Newyork-Berlin za 10. t. m., če bo vreme ugodno. V ta namen je kupila letalo Bellonca.

Spopad radi »svete« krave.

V Malipuru v Indiji so muslimani, ki so zaklali neko sveto kravo, povzročili velik krvav spopad s Hindujci. Dva muslimana in dva Hindujca sta ubita, veliko pa je težko ranjenih.

Mehikanski nadškof v Cherbourgu. S parnikom »Leviathan« je danes mehiški nadškof Ricarda Ruez y Flores došel v Cherbourg.

Mrs. Elizabeth Ryan, najboljša ameriška igralka v tenisu, je o praznikih igrala v Berlinu.

Naznanilo!

Vijudno naznanjam, da sem otvoril detajlno in engros specialno trgovino
vrvarskih lastnih izdelkov
 v lastni hiši v Celju, Kralja Petra cesta 33.
 Cenj. občinstvu in gg. trgovcem se priporoča **Ivan N. Adamič**

Centrala:
 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31
Podružnici:
 Maribor, Vetrinjska ulica št. 20
 Kamnik, Šutna 4

V Ljubljani, dne 1. majnika 1928.

P. n.

Slavno občinstvo mi je čast obvestiti, da sem z današnjim dnevom prevzel od svoje mame, gospe

ANE TURK

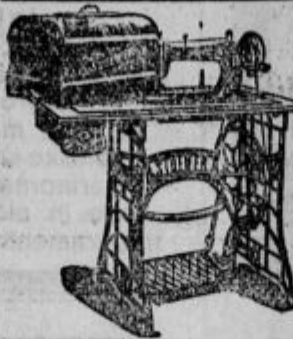
njeno trgovino z mešanim blagom v Streliški ulici 22, ki jo bom pod svojim imenom vodil v nezmanjšanem obsegu dalje. Zagotavljam cenjeno občinstvo, da se bom slejkoprej potrudil nuditi pri najboljši in točni postrežbi izvrstno blago in se priporočam za naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Vlado Turk, Ljubljana
 Streliška ulica 22.

L. Mikuš - Ljubljana
 priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
 Popravila točno in solidno

Najpopolnejši
STOEPER
 šivalni stroji
 za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom
 Preden si nabav. stroj, ogledaj si to izrednost pri tvrdki
L. BARAGA
 Ljubljana
 Selenburgova ulica št. 6/1.
 Sreznjčen pouk. 15 l. jms.
 Telefon stev. 980

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

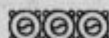
v Ljubljani, r. z. z. o. z.
 na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi ti v tekočem računu. Posojila proti poroštvo, knjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Tovarna pohištva Franjo Vehovar, Celje

Izdeluje vsakovrstno pohištvo
 od navadnega do najfinejšega luksuznega pohištva, kakor tudi za pisarne, banke, hotele itd.

Velika zaloga Celje, Glavni trg 12

Cilre od 195 Din dalje Gramofoni od 345 Din Ročne harmonike od 85 Din

Največja op. trvdka glasbenih instrumentov
Meinel & Herold
 Tovarna glazbil, gramofonov in harmonik
Maribor št. 102-A
 Raspoložljiva prvovrstne kvalitete izdelke po izredno niskih cenah
 Preko 100.000 glazbil smo prodali v preteklem letu kar dokazuje solidnost naše tvrdke in niske cene!

Zahtevajte naš veliki brezplačni katalog

Violine od 95 Din
 Gitare od 207 Din dalje
 Mandoline od 136 Din

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naš ljubljani brat, gospod

Mihael Šinkovec

v petek 1. junija po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v 71. letu starosti, mirno v Gospodu zaspa. — Pogreb nepozabnega bo v nedeljo ob 3 pop. iz deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. junija 1928.

Žalujoči bratje.

Vsemogočni je poklical k Sebi v petek zvečer našega očeta

Janeza Lavriča

ko je bil dopolnil osemdeset težkih let. Pokoj njegovi duši!

Stari trg pri Ložu, 1. junija 1928.

Otroci: JANEZ, obč. tajnik, MARIJA, FRANCE, MATEVZ, FRANCISKA, VINKO, katehet.

Zahvala

V imenu vseh sorodnikov se zahvaljujem vsem, ki so spremili na zadnji poti pokojnega očeta

Antona Kalana

posebno častiti duhovščini, zlasti č. g. Hartmanu, gasilcem i. dr. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Suha pri Školji Loki, 2. junija 1928.

IVAN KALAN,
 župnik v Knežaku.

Zahvala vsem, ki so počastili zadnjkrat našega predragga brata, strica in svaka, gospoda

Henrika Podkrajska

profesorja srednje tehnične šole v pok.

s cvetjem, spremstvom in z iskreno mislijo. Zahvaljujemo se srčno prečastitemu p. dr. Angeliku Tomincu za tolažilne obiske, preč. sestri prednici zavoda Vincentinum za tolažilno molitev ob smrti uri. Naša najiskrenejša zahvala pa bodi izrečena ravnatelju g. dr. Reiserju, profesorjemu zboru in šol. mladini za korporativno spremstvo, gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke ter g. prof. Volaušku, ki je v vnesenih besedah proslavljal njegovo gorečnost za izvrševanje njegovih dolžnosti in tako pretresljivo jemal slovo od svojega tovariša, zahvaljujemo se tudi železničarski godbi »Sloga« za pozdrav in končno številnim prijateljem in znancem, ki so nepozabnega nam pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 2. junija 1928.

Globoko žalujoče rodbine:
 Podkrajske, Aleksandrovič, Smolič.

Zahvala

Za obilne dokaze globokega sočuvstvovanja ob smrti našega srčno ljubljene, nadvse dobrega in vse prerano premrlega soproga, oziroma brata, gospoda

Jakoba Leskošek

kakor tudi za krasne vence in cvetlice in za mnogoštevilno častno spremstvo k zadnjemu počitku draga rajnega izražamo tem potom našo globoko občuteno in prisrčno zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, gospodu sanitetnemu svetniku dr. Jesenku za požrtvovalno in ljubeznivo zdravljenje med dolgo in težko boleznijo, Mesarski zadrugi in vsem drugim dragim prijateljem in znancem.

Celje, dne 1. junija 1928.

Globoko žalujoča:

Marija Leskošek,
 soproga.

Matija Leskošek,
 brat.

KOMERCIJALNA BANKA D. D.

Podružnica Ljubljana, Mesni trg št. 5

Telefon št. 2005

Afilacija Banke čehoslovaških legij, Praga

Telefon št. 2005

Obavlja vse bančne posle najkulantneje, sprejema vloge na tekoči račun in na hranilne knjižice. Pooblaščen prodajalec srečk državne loterije. Prodaja drž. srečk na obroke. Nakup in prodaja deviz in valut.

Brzojavni naslov: Komerbanka.

Poštni hran. račun št. 13.320

„UNDERWOOD“ pisalni stroj ima svetovni sloves, nad 2.000.000 strojev v prometu, nedosegljivo v irpežnosti in osled tega najcenejši. **LUD. BARAGA**, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I. Telefon št. 2890

Francoska linija — French Line Cie. Gle. Transatlantique

Za Severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzoparniki
Vužno Havre—Newyork samo 5 1/2 dni čez morje
J. Ameriko Argentino, Chile, Uruguay vsak teden
iz Havre, Bordeaux in Marsilije:

Cie. Chargeurs Réunis,
Sud-Atlantique,
Transport Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba,
vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35.

Nova opekarna - pečarija na Črnučah

Zidna opeka prvovrstna.
Lončene peči — štedilniki.
Interesente vabi na ogled.

Se priporoča

Fr. Jerko

Splošni elektro - material

elektro-aparate in stroje
dobavi iz svoje zaloge najugodnejše

ElektroIndustrija

Bergodac & Comp. družba z o. z.
Ljubljana, Kolodvorska ulica 3

Telefon int. 2314

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D., LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo
na debelo

Premog domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/I.

AVTO

izkušenega
avtomobilista.

Zakaj?

Sadje v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjadi.
Spisal M. Humeck. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

IVAN FIGAR

TVORNICA ZA IZDELOVANJE IN POPRAVILA
VSAKOVRSNIH PIL (TURPIJE) IN RAŠPEL

LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA CESTA - VOŠNJAKOVA UL. 6

Nizka
nabavna cena!
Mala uporaba
bencina!
Neomejena
trajnost!

Minimalno izrabljenje!

Tehnična dovršenost!

**Pridobivajte novih
paročnikov!**

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi po najnižjih cenah:

vseh vrst špecerijsko in kolonijalno blago, mlevske izdelke, polje-
delske pridelke, krmila, mesne izdelke, bencin, cement, modro ga-
lico, žveplo, umetna gnojila, poljedelske stroje itd.

Izključno zastopstvo kisove kisline za Slovenijo

Velika
rezerva sile!
Ideal siabe ceste!
(„Schwingachse“)

Najokusnejša
izvedba!

Zelo elegantna linija!

Ugodni plačilni pogoji!

Vsakemu sadjarju je nujno potreben

Humeckov »Praktični sadjar«

ki vsebuje ves pouk, ki je potreben za vsakega
kdor ima na svojem vrtičku kaj sadnega drevja.
Besedilo spremlja števil. slike eno- in večbarvne.

Kdor se zanima

da kupi solidno zamčeno trpežno pohištvo, si lahko
ogleda vsak dan v novih lokalih nasproti kolodvora
Št. Vid-Višmarje. Sprejemajo se naročila po danih na-
črtih (risbah). Istotam si ogledate najmodernejše po-
hištvo, ki bo razstavljeno od 2.—11. junija v Ljub-
ljanskem velesejmu v paviljonu E št. 53.—54.

Se priporočam in vabim na ogled

Tvornica
pohištva

Andrej Kregar Št. Vid nad Ljubljano

Avto promet vsako uro.

Cene primerne.

Cenik na zahtevo.

Tridesetletna izkušnja
dokazuje, da so čaše
in aparati znamke
za vkuhanje najzanesljivejši in radi
tega najcenejši.

WECK

Tovarniška
zaloga

»WECK« pri
tvrdki

„FRUCTUS“, Ljubljana, Krekov trg 10/I.
Na velesejmu paviljon »H 456«.

Generalno zastopstvo:
FERRUM D. D.
Zagreb, Matkova 14/g
Telefon 42-26.

Ljubljana: J. Kraker,
Poljanska c. 3. Tel. 2942.
Maribor: R. Polkan,
Kralja Petra 6. Tel. 458.

Beograd, Ferum d. d., Kr. Milana 54. Tel. 3187.
Pos-tit- ob času Ljubljanskega velesejma dne
2. do 11. junija 1928. na št. lastni paviljon.
»Potni ki avtomobile« »Tovarni avtomobile«
»Omnibus in avtobus« »Rešilni avtomobile«
Sprejememo zastopnike.

Naipopolnejši so svetovno znani proizvodi

Soc. an. Fiat Torino

Automobili vseh vrst za vse svrhe najnovejše konstrukcije:

Osebnne type: 509 A, 503, 520 **Tovorne Fiat type:** 509 F, 503 F, 507 F, 603

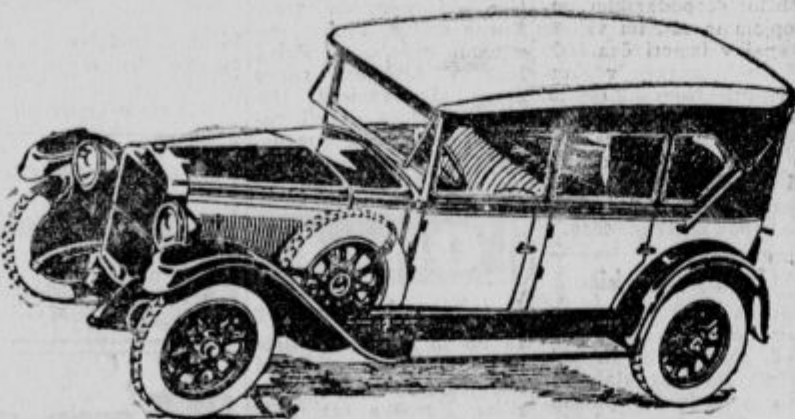
Nedosegljivi specialni izdelki tovornih avtomobilov posebne tipe za autobuse:

Soc. an. „SPA“ Torino type: 250/10, 30, 31, 34

Stroji za čiščenje cest

Soc. an. „S. I. M.“ Milano

Požarne brizgalne

Plačilne olajšave
Zahtevajte ponudbe

Plačilne olajšave
Zahtevajte ponudbe

TRIUMPH-AUTO d. z o. z.

LJUBLJANA

MARIBOR

Dunajska cesta 36 telef. 2187

Františkanska ul. 13 telef. 133

Brzojavi: TRIUMPH-AUTO

LION svečice

zanesljive
trpežne
pa cenejše
od vseh drugih

Glavno zastopstvo za S. H. S.

Zlatko A. Fischer
Zagreb

Mažuraničev trg 14.

Prospekti in ceniki na zahtevo.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri,
vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje
prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači,
zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva,
ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno pre-
moženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z
neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim
premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 120 milijonov dinarjev

Špaga Grosuplje:

domač slovenski izdelek

Svoji k svojim

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Razstavljeno na Ljubljanskem velesejmu paviljon I 554—558

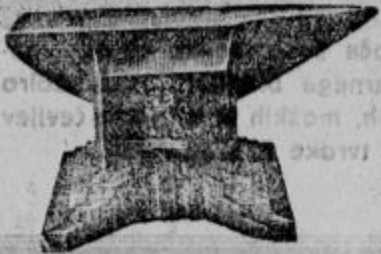
VARTA izdeluje cene anodne bloke za velike radio-aparate (5 W 2)

Vulkan in Turške kose

se dobijo v trgovini železnine

Koražija

Maribor, Aleksandrova cesta 42.

Priporočam tudi izvrstne brusne kamne, motike, vile za gnoj in steljo, srpe, grobne križe, vsakovrstno železje, traverze in apno po nizki ceni. Solidna postrežba.

Sanatorium Dr. Hansa

Graz, Körblergasse 42. Telefon 2352.

Edini zasebni zdravilni zavod za vse operativne, notranje in ženske bolezni, porodne slučaje. — Moderno urejeno. — Višinsko solnce. — Rentgen. Diartermija. — Zdravniki po svoji volji. — Cene zmerne. — Prospekti na zahtevo. —

2 leti kredita

Vseh vrst stroji za mizarje in kolarje

posamezno in v celoti z ali brez montir. motorja

Polnojarmeniki

Welker Werke J. Wachstein
Wien X., Laxenburgerstrasse 12

Po zelo znižanih cenah

prodaja

manufakturna trgovina

Dolček & Marini

Maribor

Gosposka ulica št. 27.

moško sukno, damsko sukno, hascha. Crep-de-chine, umetno svilo, Foulard svilo, volnene delene, poldelene, cefirje, batiste, etamine, najrazličnejše platno za perilo in posteljnino i. t. d.

Veliko Vam koristi

če si omislite

kolo

ali

šivalni stroj

znamke Grifzner in Diamant

edinole pri

JOS. PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika.
15 letna garancija. Pouk voženja brezplačen.

Ceneje kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnjica: ZAGREB
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstevljanje v med. Fina, navadna ogledala.

VILA IN VOLNA

VEDNO
PRIHAJAJOČE
NOVOSTI

A.E. SKABERNE
LJUBLJANA.

Lokomobile

Motorji Diesel in Sauggas

Jarmeniki

Pini & Kay. Kompletne žage

Ugodni plačilni pogoji.

BRAČA FISCHER d. d.

Zagreb, Gundulićeva ulica 38.

Zelo znižane cene!

Dvokolesa novi modeli 1928, motorji, otroški in igračni vozički, najnovejši šivalni stroji in pnevmatika Michelin. Posebni oddelek za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. — Ilustrovani ceniki franco-

„TRIBUNA“ F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,

Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, sof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predpisi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Bežilavka: Kredit Ljubljana
Tel. 2040, 2457, 2548; interurban 2706, 2806

Dr. M. Slavič:

Na Sinaj

1. Na Karmelu.

Španski zakristan mi ljubéznivo razkaže cerkev. Mene je zanimala najbolj votlina pod presbiterijem — nekaka spodnja kriptakapela, kjer je altar s kipom preroka Elije, ki kaže s povzdignjeno desno roko in z resnobo v obrazu vso Elijevo versko odločnost in gorečnost. Pri tem altariju, pri sv. Eliji, sem hotel maševati za praznik Kristusovega vnebohoda. Medtem je prišel k nama namestnik samostanskega priorja, tudi Španec, ki se je zanimal za mojo domovino, škofijo itd., češ da je mislil, da sem kak zaostali španski romar, ker je bila prejšnji dan velika španska romarska družba pri njih. Pri sv. maši mi je stregel 18 leten dečko. Čudno svečana se mi je zdela najina daritev v Elijevi votlini ob spominu na Elijevo karmelsko daritev. Zdelo se mi je venomer, da bo Elija stopil ven iz votline in bo zaklical, kakor nekaj pri svoji daritvi na Karmelu: »Kako dolgo omahujete na dve strani? Če je Jahve Bog, hodite za njim, če pa Baal, hodite za onim!« (III. Kralj 18, 21.) Prosil pa sem Boga pri tej sv. daritvi, da bi tudi zame kot nekaj za Elijo veljale evangelijske besede: »Vstani, lej; zakaj ti imaš še dolgo pot!«

Po sv. maši sem se v zakristiji podpisal v spominsko knjigo, kakor je to običajno, da vedo, kateri tujci mašujejo v dotični cerkvi. Potem pa sem šel v cerkev, ker se je ravno pričela slovesna sv. maša pri glavnem altariju karmelske Matere božje. V koru so prisostvovali vsi menihi, bilo jih je kakih 15, in tudi skupno pet enoglasno koralno sv. mašo. Menihi so se mi zdeli s svojimi resnimi obrazi in s svojim odločnim, krepkim petjem kakor Elija s svojimi prerokskimi učenci. Zlasti mašnik s svojim močnim basom, v katerem je energično pel sv. mašo, mi je vsiljeval

misel, da je tak moral po vsej priliki biti gorečnejš Elija. —

Ko pridem po slovesni službi božji zopet v zakristijo, pristopi k meni dečko, ki mi je bil prej ministriral ter reče: »Vi govorite tudi slovensko!« — »Seveda,« mu rečem, »iz česa pa sklepate?« — »Videl sem vaš podpis v spominski knjigi z domovinskim krajem Ljubljano.« — »Kdo in odkod ste pa Vi?« — »Jaz sem Mozetič, rojen v Kairi, ali moji starši, ki so zdaj sicer tudi v Kairi, so iz Renč pri Gorici. Bil sem že enkrat v Gorici, moj mlajši brat je tam v malem semenišču, jaz pa sem tu novinec za red Karmeličanov.« — Razume se, da je zdaj Mozetič dobil od prednika dovoljenje, da je smel z menoj tudi ven iz samostana. Ker sem jaz njegov rojak ali »kompatriot«, kakor je on rekel predstojnikom.

Vesel sem bil, da sem lahko s tem slovenskim dečkom hodil po Karmelu, kakor nekaj prerok Elija s svojim dečkom. Z veseljem mi je pripovedoval moj dečko, kako tudi muslimi časte preroka Elijo. Že na predvečer njegovega praznika, 20. julija, pridejo muslimi, Arabci, tudi Druzi, ter pojejo in plešejo nekako kolo in streljajo iz pušk v zrak. To petje traja celo noč. Na praznik sam pa arabski poglavarji priredijo na svojih brhkih konjičkih »fantazijo«, kjer kažejo svoje jahalne umetnosti. Na ta praznik je okolica karmelskega samostana vsa polna kristjanov, judov in muslimanov, ki v lepi slogi časte vsak po svoje velikega preroka. Nekaj ni bilo take sloge. Ko je Napoleon I. 1799. oblegal Ako, mu je služil samostan kot bolnišnica za ranjene vojake. Ko je Napoleon odšel, je pustil nad 2000 ranjencev in bolnikov v bolnišnici. Turki pa so vse pomorili. Menihi so pozneje njihove kosti pokopali v skupen grob, nad katerim je mala piramida z lepim napisom: »Quomodo ceciderunt fortes in bello« t. j. kako so padli junaki v boju (II. Kralj 1, 25), kateri verz je vzet iz krasne elegije, s katero opeva David padec kralja Savla in svojega prijatelja, Savlovega sina Jonatana v bitki

proti Filistejcem na gorah Gelboe.

Prekrižala sva z Mozetičem Karmel po dolgem in širokem, pogledala razne votline, ki so nekaj že Eliji služile za bivališče (ena taka se imenuje Elijeva preroka šola), pozneje pa krščanskim puščavnikom. V 12. stoletju je nastal red Karmeličanov s samostanskim življenjem, ki se je kmalu razširil tudi po Evropi. Karmeličanka je bila mlada svetnica Terezija deteta Jezusa, Karmeličanke imamo tudi pri Ljubljani. Pod Karmelsko goro pri morju so Karmeličanke, med katerimi je tudi, kakor je pravil Mozetič, Slovenka, doma bojša nekje pri Mariboru, pa je služila že prej v Kairi. Zdaj v Karmelskih votlinah ni več puščavnikov, pač pa so na Karmelskem grebenu, kake pol ure od samostana proti vzhodu, krasni hoteli, obkroženi z bujnim rastlinstvom, za letoviščarje. Ob teh vilah imajo nemške boromejke, sestre sv. Karla Boromejskega, lepo gostišče, krasno novo stavbo, za romarje, ki si hočejo tu odpočiti. Tudi v Karmelskem samostanu je gostišče za romarje, kakor tudi v Haifi v zavodu Boromejk, ki imajo tam tudi nemško šolo in bolnišnico. Zato bodo v bodoče romarske skupine tudi ta Karmel lažje jemale v svoj program, tembolj ker gre železnica iz Afule-Nazareta v Haifo in iz Haife ob morju do proge Jafa-Jerusalem, če že kdo ne bi hotel vzeti avtomobila, ki je še prikladnejši za potovanje, ker ga romar lahko povsod ustavi, kjer hoče kaj videti.

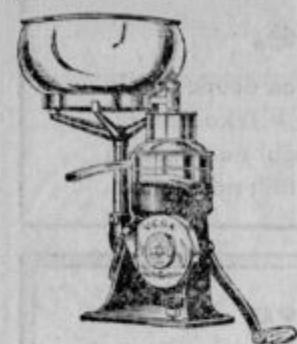
Elijev deček je želel na Karmelu, da bi prikazal že kak oblaček, ki bi prinesel dež. Ta dež je prišel v obilni meri, tako da se je moral Kralj Ahab urno peljati v svojo letno prestolico v Esdrelonu. Moj dečko je brez ozira na ta Elijev dež večkrat zavzdihnil: »Oh, da bi bil dež!« (tako je izgovarjal). Potila sva se namreč močno pri najinih pohodih. Dežja sicer ni bilo, ali vendar se je enkrat nebo nekoliko stemnilo, in padlo je kakih deset pristnih deževnih kapljic iz oblačka, ki je prišel od morja. Sicer pa ni dežja v Palestini od spomladi do pozne jeseni.

LJUDSKA KNJIZNICA in založništvo jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 28 zvezek: A. Sheeha, Nodding. Povest triletnega dekleta, 24 Din. — 24 zvezek: A. Marby, Hanka. Lubiško-srbska povest, 22 Din. — 25 zvezek: Haggard, Hiti cesarja Montezuma, 82 Din. — 26 Din. — 27 zvezek: Pregelj, Otroč soluna, 24 Din. — 28 Din. — 29 Din. — 30 Din. — 31 Din. — 32 Din. — 33 Din. — 34 Din. — 35 Din. — 36 Din. — 37 Din. — 38 Din. — 39 Din. — 40 Din. — 41 Din. — 42 Din. — 43 Din. — 44 Din. — 45 Din. — 46 Din. — 47 Din. — 48 Din. — 49 Din. — 50 Din. — 51 Din. — 52 Din. — 53 Din. — 54 Din. — 55 Din. — 56 Din. — 57 Din. — 58 Din. — 59 Din. — 60 Din. — 61 Din. — 62 Din. — 63 Din. — 64 Din. — 65 Din. — 66 Din. — 67 Din. — 68 Din. — 69 Din. — 70 Din. — 71 Din. — 72 Din. — 73 Din. — 74 Din. — 75 Din. — 76 Din. — 77 Din. — 78 Din. — 79 Din. — 80 Din. — 81 Din. — 82 Din. — 83 Din. — 84 Din. — 85 Din. — 86 Din. — 87 Din. — 88 Din. — 89 Din. — 90 Din. — 91 Din. — 92 Din. — 93 Din. — 94 Din. — 95 Din. — 96 Din. — 97 Din. — 98 Din. — 99 Din. — 100 Din. — 101 Din. — 102 Din. — 103 Din. — 104 Din. — 105 Din. — 106 Din. — 107 Din. — 108 Din. — 109 Din. — 110 Din. — 111 Din. — 112 Din. — 113 Din. — 114 Din. — 115 Din. — 116 Din. — 117 Din. — 118 Din. — 119 Din. — 120 Din. — 121 Din. — 122 Din. — 123 Din. — 124 Din. — 125 Din. — 126 Din. — 127 Din. — 128 Din. — 129 Din. — 130 Din. — 131 Din. — 132 Din. — 133 Din. — 134 Din. — 135 Din. — 136 Din. — 137 Din. — 138 Din. — 139 Din. — 140 Din. — 141 Din. — 142 Din. — 143 Din. — 144 Din. — 145 Din. — 146 Din. — 147 Din. — 148 Din. — 149 Din. — 150 Din. — 151 Din. — 152 Din. — 153 Din. — 154 Din. — 155 Din. — 156 Din. — 157 Din. — 158 Din. — 159 Din. — 160 Din. — 161 Din. — 162 Din. — 163 Din. — 164 Din. — 165 Din. — 166 Din. — 167 Din. — 168 Din. — 169 Din. — 170 Din. — 171 Din. — 172 Din. — 173 Din. — 174 Din. — 175 Din. — 176 Din. — 177 Din. — 178 Din. — 179 Din. — 180 Din. — 181 Din. — 182 Din. — 183 Din. — 184 Din. — 185 Din. — 186 Din. — 187 Din. — 188 Din. — 189 Din. — 190 Din. — 191 Din. — 192 Din. — 193 Din. — 194 Din. — 195 Din. — 196 Din. — 197 Din. — 198 Din. — 199 Din. — 200 Din. — 201 Din. — 202 Din. — 203 Din. — 204 Din. — 205 Din. — 206 Din. — 207 Din. — 208 Din. — 209 Din. — 210 Din. — 211 Din. — 212 Din. — 213 Din. — 214 Din. — 215 Din. — 216 Din. — 217 Din. — 218 Din. — 219 Din. — 220 Din. — 221 Din. — 222 Din. — 223 Din. — 224 Din. — 225 Din. — 226 Din. — 227 Din. — 228 Din. — 229 Din. — 230 Din. — 231 Din. — 232 Din. — 233 Din. — 234 Din. — 235 Din. — 236 Din. — 237 Din. — 238 Din. — 239 Din. — 240 Din. — 241 Din. — 242 Din. — 243 Din. — 244 Din. — 245 Din. — 246 Din. — 247 Din. — 248 Din. — 249 Din. — 250 Din. — 251 Din. — 252 Din. — 253 Din. — 254 Din. — 255 Din. — 256 Din. — 257 Din. — 258 Din. — 259 Din. — 260 Din. — 261 Din. — 262 Din. — 263 Din. — 264 Din. — 265 Din. — 266 Din. — 267 Din. — 268 Din. — 269 Din. — 270 Din. — 271 Din. — 272 Din. — 273 Din. — 274 Din. — 275 Din. — 276 Din. — 277 Din. — 278 Din. — 279 Din. — 280 Din. — 281 Din. — 282 Din. — 283 Din. — 284 Din. — 285 Din. — 286 Din. — 287 Din. — 288 Din. — 289 Din. — 290 Din. — 291 Din. — 292 Din. — 293 Din. — 294 Din. — 295 Din. — 296 Din. — 297 Din. — 298 Din. — 299 Din. — 300 Din. — 301 Din. — 302 Din. — 303 Din. — 304 Din. — 305 Din. — 306 Din. — 307 Din. — 308 Din. — 309 Din. — 310 Din. — 311 Din. — 312 Din. — 313 Din. — 314 Din. — 315 Din. — 316 Din. — 317 Din. — 318 Din. — 319 Din. — 320 Din. — 321 Din. — 322 Din. — 323 Din. — 324 Din. — 325 Din. — 326 Din. — 327 Din. — 328 Din. — 329 Din. — 330 Din. — 331 Din. — 332 Din. — 333 Din. — 334 Din. — 335 Din. — 336 Din. — 337 Din. — 338 Din. — 339 Din. — 340 Din. — 341 Din. — 342 Din. — 343 Din. — 344 Din. — 345 Din. — 346 Din. — 347 Din. — 348 Din. — 349 Din. — 350 Din. — 351 Din. — 352 Din. — 353 Din. — 354 Din. — 355 Din. — 356 Din. — 357 Din. — 358 Din. — 359 Din. — 360 Din. — 361 Din. — 362 Din. — 363 Din. — 364 Din. — 365 Din. — 366 Din. — 367 Din. — 368 Din. — 369 Din. — 370 Din. — 371 Din. — 372 Din. — 373 Din. — 374 Din. — 375 Din. — 376 Din. — 377 Din. — 378 Din. — 379 Din. — 380 Din. — 381 Din. — 382 Din. — 383 Din. — 384 Din. — 385 Din. — 386 Din. — 387 Din. — 388 Din. — 389 Din. — 390 Din. — 391 Din. — 392 Din. — 393 Din. — 394 Din. — 395 Din. — 396 Din. — 397 Din. — 398 Din. — 399 Din. — 400 Din. — 401 Din. — 402 Din. — 403 Din. — 404 Din. — 405 Din. — 406 Din. — 407 Din. — 408 Din. — 409 Din. — 410 Din. — 411 Din. — 412 Din. — 413 Din. — 414 Din. — 415 Din. — 416 Din. — 417 Din. — 418 Din. — 419 Din. — 420 Din. — 421 Din. — 422 Din. — 423 Din. — 424 Din. — 425 Din. — 426 Din. — 427 Din. — 428 Din. — 429 Din. — 430 Din. — 431 Din. — 432 Din. — 433 Din. — 434 Din. — 435 Din. — 436 Din. — 437 Din. — 438 Din. — 439 Din. — 440 Din. — 441 Din. — 442 Din. — 443 Din. — 444 Din. — 445 Din. — 446 Din. — 447 Din. — 448 Din. — 449 Din. — 450 Din. — 451 Din. — 452 Din. — 453 Din. — 454 Din. — 455 Din. — 456 Din. — 457 Din. — 458 Din. — 459 Din. — 460 Din. — 461 Din. — 462 Din. — 463 Din. — 464 Din. — 465 Din. — 466 Din. — 467 Din. — 468 Din. — 469 Din. — 470 Din. — 471 Din. — 472 Din. — 473 Din. — 474 Din. — 475 Din. — 476 Din. — 477 Din. — 478 Din. — 479 Din. — 480 Din. — 481 Din. — 482 Din. — 483 Din. — 484 Din. — 485 Din. — 486 Din. — 487 Din. — 488 Din. — 489 Din. — 490 Din. — 491 Din. — 492 Din. — 493 Din. — 494 Din. — 495 Din. — 496 Din. — 497 Din. — 498 Din. — 499 Din. — 500 Din. — 501 Din. — 502 Din. — 503 Din. — 504 Din. — 505 Din. — 506 Din. — 507 Din. — 508 Din. — 509 Din. — 510 Din. — 511 Din. — 512 Din. — 513 Din. — 514 Din. — 515 Din. — 516 Din. — 517 Din. — 518 Din. — 519 Din. — 520 Din. — 521 Din. — 522 Din. — 523 Din. — 524 Din. — 525 Din. — 526 Din. — 527 Din. — 528 Din. — 529 Din. — 530 Din. — 531 Din. — 532 Din. — 533 Din. — 534 Din. — 535 Din. — 536 Din. — 537 Din. — 538 Din. — 539 Din. — 540 Din. — 541 Din. — 542 Din. — 543 Din. — 544 Din. — 545 Din. — 546 Din. — 547 Din. — 548 Din. — 549 Din. — 550 Din. — 551 Din. — 552 Din. — 553 Din. — 554 Din. — 555 Din. — 556 Din. — 557 Din. — 558 Din. — 559 Din. — 560 Din. — 561 Din. — 562 Din. — 563 Din. — 564 Din. — 565 Din. — 566 Din. — 567 Din. — 568 Din. — 569 Din. — 570 Din. — 571 Din. — 572 Din. — 573 Din. — 574 Din. — 575 Din. — 576 Din. — 577 Din. — 578 Din. — 579 Din. — 580 Din. — 581 Din. — 582 Din. — 583 Din. — 584 Din. — 585 Din. — 586 Din. — 587 Din. — 588 Din. — 589 Din. — 590 Din. — 591 Din. — 592 Din. — 593 Din. — 594 Din. — 595 Din. — 596 Din. — 597 Din. — 598 Din. — 599 Din. — 600 Din. — 601 Din. — 602 Din. — 603 Din. — 604 Din. — 605 Din. — 606 Din. — 607 Din. — 608 Din. — 609 Din. — 610 Din. — 611 Din. — 612 Din. — 613 Din. — 614 Din. — 615 Din. — 616 Din. — 617 Din. — 618 Din. — 619 Din. — 620 Din. — 621 Din. — 622 Din. — 623 Din. — 624 Din. — 625 Din. — 626 Din. — 627 Din. — 628 Din. — 629 Din. — 630 Din. — 631 Din. — 632 Din. — 633 Din. — 634 Din. — 635 Din. — 636 Din. — 637 Din. — 638 Din. — 639 Din. — 640 Din. — 641 Din. — 642 Din. — 643 Din. — 644 Din. — 645 Din. — 646 Din. — 647 Din. — 648 Din. — 649 Din. — 650 Din. — 651 Din. — 652 Din. — 653 Din. — 654 Din. — 655 Din. — 656 Din. — 657 Din. — 658 Din. — 659 Din. — 660 Din. — 661 Din. — 662 Din. — 663 Din. — 664 Din. — 665 Din. — 666 Din. — 667 Din. — 668 Din. — 669 Din. — 670 Din. — 671 Din. — 672 Din. — 673 Din. — 674 Din. — 675 Din. — 676 Din. — 677 Din. — 678 Din. — 679 Din. — 680 Din. — 681 Din. — 682 Din. — 683 Din. — 684 Din. — 685 Din. — 686 Din. — 687 Din. — 688 Din. — 689 Din. — 690 Din. — 691 Din. — 692 Din. — 693 Din. — 694 Din. — 695 Din. — 696 Din. — 697 Din. — 698 Din. — 699 Din. — 700 Din. — 701 Din. — 702 Din. — 703 Din. — 704 Din. — 705 Din. — 706 Din. — 707 Din. — 708 Din. — 709 Din. — 710 Din. — 711 Din. — 712 Din. — 713 Din. — 714 Din. — 715 Din. — 716 Din. — 717 Din. — 718 Din. — 719 Din. — 720 Din. — 721 Din. — 722 Din. — 723 Din. — 724 Din. — 725 Din. — 726 Din. — 727 Din. — 728 Din. — 729 Din. — 730 Din. — 731 Din. — 732 Din. — 733 Din. — 734 Din. — 735 Din. — 736 Din. — 737 Din. — 738 Din. — 739 Din. — 740 Din. — 741 Din. — 742 Din. — 743 Din. — 744 Din. — 745 Din. — 746 Din. — 747 Din. — 748 Din. — 749 Din. — 750 Din. — 751 Din. — 752 Din. — 753 Din. — 754 Din. — 755 Din. — 756 Din. — 757 Din. — 758 Din. — 759 Din. — 760 Din. — 761 Din. — 762 Din. — 763 Din. — 764 Din. — 765 Din. — 766 Din. — 767 Din. — 768 Din. — 769 Din. — 770 Din. — 771 Din. — 772 Din. — 773 Din. — 774 Din. — 775 Din. — 776 Din. — 777 Din. — 778 Din. — 779 Din. — 780 Din. — 781 Din. — 782 Din. — 783 Din. — 784 Din. — 785 Din. — 786 Din. — 787 Din. — 788 Din. — 789 Din. — 790 Din. — 791 Din. — 792 Din. — 793 Din. — 794 Din. — 795 Din. — 796 Din. — 797 Din. — 798 Din. — 799 Din. — 800 Din. — 801 Din. — 802 Din. — 803 Din. — 804 Din. — 805 Din. — 806 Din. — 807 Din. — 808 Din. — 809 Din. — 810 Din. — 811 Din. — 812 Din. — 813 Din. — 814 Din. — 815 Din. — 816 Din. — 817 Din. — 818 Din. — 819 Din. — 820 Din. — 821 Din. — 822 Din. — 823 Din. — 824 Din. — 825 Din. — 826 Din. — 827 Din. — 828 Din. — 829 Din. — 830 Din. — 831 Din. — 832 Din. — 833 Din. — 834 Din. — 835 Din. — 836 Din. — 837 Din. — 838 Din. — 839 Din. — 840 Din. — 841 Din. — 842 Din. — 843 Din. — 844 Din. — 845 Din. — 846 Din. — 847 Din. — 848 Din. — 849 Din. — 850 Din. — 851 Din. — 852 Din. — 853 Din. — 854 Din. — 855 Din. — 856 Din. — 857 Din. — 858 Din. — 859 Din. — 860 Din. — 861 Din. — 862 Din. — 863 Din. — 864 Din. — 865 Din. — 866 Din. — 867 Din. — 868 Din. — 869 Din. — 870 Din. — 871 Din. — 872 Din. — 873 Din. — 874 Din. — 875 Din. — 876 Din. — 877 Din. — 878 Din. — 879 Din. — 880 Din. — 881 Din. — 882 Din. — 883 Din. — 884 Din. — 885 Din. — 886 Din. — 887 Din. — 888 Din. — 889 Din. — 890 Din. — 891 Din. — 892 Din. — 893 Din. — 894 Din. — 895 Din. — 896 Din. — 897 Din. — 898 Din. — 899 Din. — 900 Din. — 901 Din. — 902 Din. — 903 Din. — 904 Din. — 905 Din. — 906 Din. — 907 Din. — 908 Din. — 9

Špaša - motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špagoc« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarni motvoza in vrvarni d. d., Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!

Prvovrstni švedski posnemalniki za mleko

od 75 do 375 litrov, iz švedskega jekla, 10 letna garancija, vsi imajo krožnike v bobenčku. Zahtevajte prospekte od **„TEHNA“** družbe z o. z. Ljubljana, Mestni trg 25/l. Iščejo povsod uvedene zastopnike.

Luče — Savinjska dolina

Naznanjava

vsem letoviščarjem, turistom in ljubiteljem prekrasnih savinjskih planin, da sva z novim letom 1928 prevzela

HOTEL OJSTRICA

in vse tujske sobe na novo opremila. Sveža topla in mrzla jedila kakor tudi prvovrstna štajerska vina vedno na razpolago. — Od 15. maja dnevno auto-zveza.

Priporočata se Josip in Anica Boltin.

Raznovrstne okrasne letvice Vam nudijo:

Spectaina izdelovalnica okrasnih letvic **IVAN DOVŽAN, Ljubljana VII.**

Na Ljublj., velesejmu pav. E-37. Zahtevajte vzorce in cenike

Zahvala.

Spoštovani gospod **lekarnar Stanko Hočevar na Vrhniki.**

Z veliko zahvalo se Vam zahvaljujem za Vaš **Sadnikarjev zdravilni prašek** zoper obolenje prašičev proti rdečici. Odkar imam ta prašek, mi ni še poginila nobena svinja in ga rabim že tri leta. Tudi svojim sosedom sem že veliko pomagal, akoravno mi je, dokler nisem rabil Vašega praška, vsako leto poginilo za to boleznijo nekaj prašičev. Ker je ta nesreča velika za kmeta, se Vam zahvaljujem, da ste obvarovali nesrečo kmetijsko ljudstvo. — Z največjim spoštovanjem in zahvalo

Jože Nachtigal, posestnik, Bajhoce, p. Trebelno pri Mokronogu.

Ta prašek se dobi **edino v lekarni na Vrhniki** in stane 1 zavoj 12 Din. 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar naprej, poštne prosto, sicer povzetje. Razstavljen tudi na velesejmu.

Ugoden nakup!

Cenjenemu občinstvu sporočam, da prodajam zaradi preselitve svojo bogato zalogo vseh vrst ur, zlatnine in srebrnine po globoko znižanih cenah.

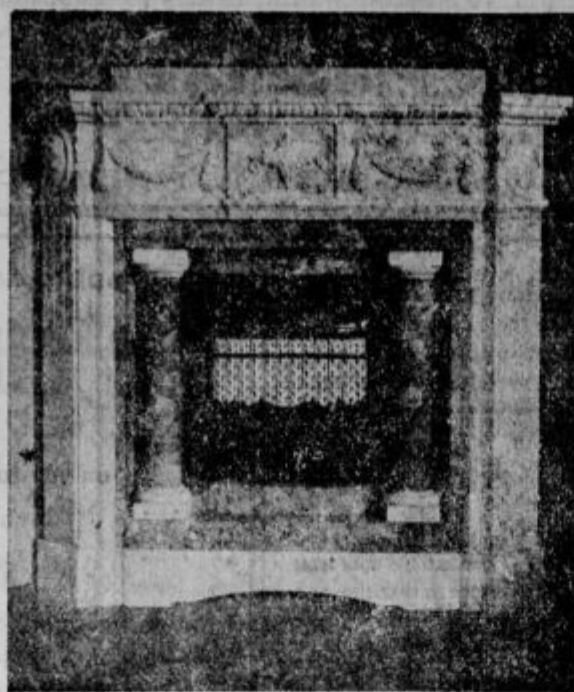
Ivaž Pakiž

LJUBLJANA, Stari trg šte. 20

in na ljublj., velesejmu PAVILJON H 446, 448. Ne zamudite prilike!

Špaša - motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špagoc« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarni motvoza in vrvarni d. d., Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!

Najnovejši kamin za salon

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJA

Ustanovljena leta 1860.

ALOJZIJ VODNIK

LJUBLJANA, poleg gl. kol.

Cerkvena umetna dela: altarji, prižnice, obhajilne mize itd. Marmornate plošče za moliče, elektro monterje, strojarje, trgovske pulte, mesnice, kopalnice, stopnišča in veže v vseh barvah. Nagrobni spomeniki, mavzoleji, rodbinske grobnice, kapele marmornati kamini za salone in elegantna stanovanja, kameniti lžaki za kuhinje.

AKO RABITE TISKOVINE

ilustracije, kataloge, prospekte, toda se ne morete odločiti, v kakšni tehniki naj se izdelajo.

BLAGOVOLITE

SE OBRNITI

vedno na naše podjetje. V teh vprašanjih. Vam je vedno drage volje na razpolago

BRZOJAVKE:

JUGOTISKARNA LJUBLJANA

Sladkogorska tovarna lepenke in papirja d. z o. z.

Sladki vrh

Izdeluje rjave (patent-) lepenke in vse vrste ovojni papir.

Pošta: Št. 11j v Slov. gor. Telefon št. 1. Brzjavi: Sladkogorska.

Predno gradite

vodno kolo

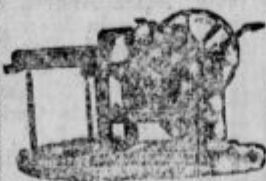
zahtevajte ponudbe za

vodne turbine

od tvrdke

G. F. Schneider

podjetje za gradnjo vodnih turbin **Škofja Loka**

Obiskovalcem velesejma

se priporoča veletrgovina z železnino

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta 16

za nakup raznovrstnega poljedelskega orodja, kakor motorji na bencin in petrolej, vrtila, mlatilnice na ročni ali transmijski pogon, čistilnice, trijerji, kosilnice, slamoreznice, Sack-ovi in drugi plugi, bakreni kotli in vsi za poljedelstvo potrebni stroji in priprave. — Vse stavbne potreščine kakor: železo, traverze, cement, strešna lepenka, okovje za vrata in okna itd. itd.

Oglejte si zalogo! ♦ Nizke cene!

Špaša - motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špagoc« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarni motvoza in vrvarni d. d., Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!

PRIPOROČAMO VAM,

da si naročite

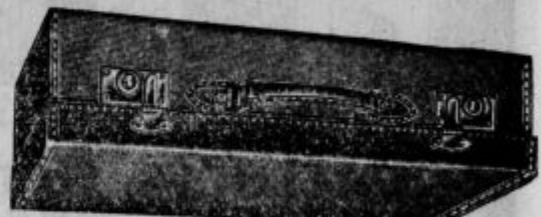
„Puch“ kolo

ki je najboljši!

Dobl se po solidni ceni in tudi na obroke le pri trdki

IGN. VOK

Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

Za potovalno sezono

priporoča kovčke, torbe, nahrbtnike itd. v veliki izbiri vseh vrst in tudi v vseh cenah **Ivan Kravos, Maribor** Specijalni kovčki in torbice za potnike in vzorce se izdelujejo v lastni torbarski delavnici, na Slomškovem trgu šte. 6.

Kopališče Koviljača.

Najlepše in najboljše moderno urejeno zdravilišče. Slovit radi svojega zdravilnega blata in mineralnih voda: žveplene, železnate in bakrene. Čist gozdni zrak. Diven cvtlični park. — Krasna okolica. Koncerti prvovrstne godbe. — Igrišča. — Tenis. — Zogometne tekme. — Gledišče. — Bioskop.

Indikacije: Revmatične bolezni, škrofuloza, malokrvnost, išias, vse vrste kroničnih eksudatov, ženske bolezni, rahitika in vse nerednosti otroškega zdravja itd.

Sezona traja od 1. maja do 15. septembra. Sobe treba vnaprej naročiti. Vsa pojasnila daje

Kopališka uprava.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica št. 4

(popreje pri Belem volu)

Obreštuje

hranilne vloge po najvišji mogoči obrestni meri in je denar pri njej najvarneje naložen, ker jamči po rezerv in lastnih hiš vsi člani z vsem svojim premoženjem.

Posojila in trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Hranilne vloge nad Din 52.000.000-

Najceneje se oblečete, ako kupujete gotove moške in deške obleke domačega izdelka pri **JOS. OLUP — Ljubljana, Stari trg št. 2**, ki ima v zalogi tudi sukno in blacvino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. — Obenem se priporoča znana gostilna »**POD TRANČO**« kjer se točijo najboljše štajerska in dolenska vina.

Špaša - motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špagoc« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarni motvoza in vrvarni d. d., Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!